

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

24 Δεκεμβρίου 2020

ΤΕΥΧΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

Αρ. Φύλλου 845

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΧΩΡΣ/118376/1419

Έγκριση Αναθεώρησης του Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και Περιβαλλοντική Έγκριση αυτού.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 8 του ν. 2742/1999 (Α' 207) σε συνδυασμό με την παρ. 4 του άρθρου 13 του ν. 4447/2016 (Α' 241).

2. Το άρθρο 6 του ν. 4447/2016 (Α' 241).

3. Την υπ' αρ. 25297/2003 υπουργική απόφαση «Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας» (Β' 1470).

4. Την υπ' αρ. 51949/29.11.2010 υπουργική απόφαση «Παρακολούθηση και αξιολόγηση της εφαρμογής του Γενικού, των Ειδικών και των Περιφερειακών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης» (Β' 1925).

5. Την υπ' αρ. 10106/2011 υπουργική απόφαση «Έγκριση προδιαγραφών για τη σύνταξη των Περιφερειακών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (προδιαγραφές αξιολόγησης - αναθεώρησης - εξειδίκευσης Περιφερειακών Πλαισίων» (ΑΑΠ 45).

6. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/28.8.2006 κοινή υπουργική απόφαση «Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2001/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001» (Β' 1225), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αρ. οικ. 40238/28-9-2017 απόφαση «Τροποποίηση της υπ' αρ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/2006 κοινής υπουργικής απόφασης «Εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2001/42/ΕΚ» σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001» (Β' 3579/2017).

7. Το Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (Α' 128/2008).

8. Το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Υδατοκαλλιέργειες (Β' 2505/2011).

9. Το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τη Βιομηχανία (ΑΑΠ 151/2009).

10. Το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Α.Π.Ε. (Β' 2464/2008).

11. Το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τα Καταστήματα Κράτησης (Β' 1575/2001).

12. Τις ΣΤΕ 519/2017 και 3632/2015.

13. Τη μελέτη «Αξιολόγηση - Αναθεώρηση του Ειδικού Πλαισίου ΧΣΑΑ για τον Τουρισμό (απόφαση 24208/2009/Β' 1138) και της αντίστοιχης Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων αυτού».

14. Τη μελέτη «Αξιολόγηση, αναθεώρηση και εξειδίκευση Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας», που εκπονήθηκε στα πλαίσια του ΕΣΠΑ 2007-2013 με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

15. Το Εθνικό Σχέδιο Μεταφορών

16. Την υπ' αρ. 42/28.2.2013 ΑΔΑ:ΒΕΔΦ7Λ6-4ΥΩ γνωμοδότηση του Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας επί του Α1 σταδίου της μελέτης Αξιολόγηση, αναθεώρηση και εξειδίκευση του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΠΠΧΣΑΑ), Δυτικής Ελλάδας».

17. Το υπ' αρ. 45434/2.8.2013 έγγραφο της Διεύθυνσης Χωροταξικού Σχεδιασμού προς το Γραφείο Γενικού Γραμματέα Χωροταξίας και Αστικού Περιβάλλοντος διαβίβαση της σύνοψης πορισμάτων της έκθεσης αξιολόγησης του Α2 σταδίου της μελέτης Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Δυτικής Ελλάδας.

18. Το υπ' αρ. οικ.524/7.1.2015 έγγραφο της Διεύθυνσης Χωροταξικού Σχεδιασμού προς τη Διεύθυνση Περιβαλλοντικών Αδειοδοτήσεων (ΔΙΠΑ), διαβίβασης της Στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) της μελέτης του ΠΠΧΣΑΑ Δυτικής Ελλάδας.

19. Το υπ' αρ. 11224/18-3-2015 έγγραφο της Διεύθυνσης Χωροταξικού Σχεδιασμού υποβολής αντιτύπων ΣΜΠΕ στη ΔΙΠΑ.

20. Το υπ' αρ. οικ.148307/27-4-2015 έγγραφο της ΔΙΠΑ με το οποίο διαβιβάστηκε από ένα (1) αντίτυπο

της ΣΜΠΕ του Σχεδίου στους κάτωθι φορείς και Υπηρεσίες της Διοίκησης α) στα Υπουργεία Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων, β) Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας και Περιφερειακό Συμβούλιο,

21. Το υπ' αρ. 43170/9.10.15 έγγραφο της Διεύθυνσης Χωροταξίας με το οποίο διαβιβάστηκε το Β1 στάδιο της μελέτης αναθεώρησης-εξειδίκευσης του ΠΠΧΣΑΑ Δυτικής Ελλάδας και η ΣΜΠΕ του Β1, στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου - Δυτικής Ελλάδας - Ιονίου στα υπουργεία Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων, Εξωτερικών, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλειας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Οικονομικών Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και αναρτήθηκε το Β1 στάδιο και η ΣΜΠΕ στην ιστοσελίδα του ΥΠΑΠΕΝ .

22. Τα υπ' αρ. οικ.20949/14-5-2015 και οικ. 20957/14-5-2015 έγγραφα της Διεύθυνσης Χωροταξικού Σχεδιασμού προς τις εφημερίδες «ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ» και «Αυγή» για δημοσίευση Ανακοίνωσης έναρξης της διαδικασίας διαβούλευσης της οικείας ΣΜΠΕ.

23. Την υπ' αρ. 31/23.3.2016 γνωμοδότηση του Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας επί του Β1 σταδίου της μελέτης «Αξιολόγηση, αναθεώρηση και εξειδίκευση του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΠΠΧΣΑΑ), περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας» και επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων αυτού αντίστοιχα.

24. Τις απόψεις που διατυπώθηκαν στο πλαίσιο της διαδικασίας δημόσιας διαβούλευσης για την αναθεώρηση - εξειδίκευση του Περιφερειακού Πλαισίου Δυτικής Ελλάδας και τη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων αυτής.

25. Το υπ' αρ. 29378/24-6-2016 έγγραφο της Διεύθυνσης Χωροταξικού Σχεδιασμού με το οποίο διαβιβάζεται στη ΔΙΠΑ η ΣΜΠΕ του Β2 σταδίου της μελέτης, μετά τη διαδικασία της διαβούλευσης

26. Το γεγονός ότι η ΣΜΠΕ που διαβιβάστηκε στη ΔΙΠΑ με το υπ' αρ. 25 παραπάνω έγγραφο της Διεύθυνσης Χωροταξικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, προήλθε μετά από την ενσωμάτωση παρατηρήσεων/προτάσεων της διαβούλευσης του σχεδίου στην αρχικώς υποβληθείσα ΣΜΠΕ.

27. Την υπ' αρ. 39966/11.08.2016 απόφαση της Γενικής Γραμματέως Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος για την έγκριση της οριστικής παραλαβής της μελέτης «Αξιολόγηση αναθεώρηση και εξειδίκευση Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου ανάπτυξης Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (ΑΔΑ:6ΦΘΤ4653Π8-5ΔΦ).

28. Την υπ' αρ. οικ.62322/21.12.2016 εισήγηση της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την Έγκρι-

ση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΠΠΧΣΑΑ) Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

29. Την υπ' αρ. 62745/23.12.2016 εισήγηση της Διεύθυνσης Χωροταξίας του ΥΠΕΝ για την αναθεώρηση - εξειδίκευση του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

30. Το Πρόγραμμα «ΘΗΣΕΑΣ».

31. Το π.δ. 132/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας» (Α' 160).

32. Το π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121).

33. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΥΠΡΓ/67414/8290/23.7.2019 υπουργική απόφαση «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Δημήτριο Οικονόμου» (Β' 3107).

34. Το άρθρο 90 του Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (Α' 98), το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133) και το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

II. Λαμβάνοντας υπόψη:

1. Την Αναπτυξιακή Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης «Ευρώπη 2020».

2. Τον Σχεδιασμό και την κατάρτιση Αναπτυξιακού Προγράμματος «Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης 2014 - 2020», 12/2013.

3. Τα τομεακά προγράμματα 2014-2020:

• Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

• Ανταγωνιστικότητα - Επιχειρηματικότητα - Καινοτομία

• Μεταρρύθμιση δημόσιου τομέα

• Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

• Τεχνική Βοήθεια

• Αγροτική Ανάπτυξη

• Θάλασσα και Αλιεία

4. Το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δυτικής Ελλάδας 2014-2020.

5. Την έγκριση του Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (ΕΛ04) (Β' 2686/2018) και Βόρειας Πελοποννήσου (ΕΛ02) (Β' 2691/2018 και των αντιστοίχων ΣΜΠΕ σε εφαρμογή της οδηγίας 2007/60/ΕΚ.

6. Την 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (Β' 4664/2017) και Βόρειας Πελοποννήσου (Β' 4665/2017) και της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων σε εφαρμογή της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

7. Την υπ' αρ. οικ.61491/5301/23.12.2016 κοινή υπουργική απόφαση σχετικά με την «Κύρωση της απόφασης έγκρισης του Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας»

(Β' 4175/2016) σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 31 του ν.4342/2015.

8. Δεδομένης της ακύρωσης του Ειδικού Πλαισίου ΧΣΑΑ για τον Τουρισμό οι σχετικές κατευθύνσεις του παρόντος ορίζονται πρωτογενώς και δεν έχουν χαρακτηριστή ανάδραση αλλά κατεύθυνσης που ισχύει αμέσως με την έγκριση του παρόντος.

9. Την 3η Έκδοση Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης.

10. Το Εθνικό Σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα (ΕΣΕΚ)

11. Ειδικότερα εθνικά τομεακά νομοθετήματα:

- Αναπτυξιακή πολιτική:

- ν. 3982/2011 «Απλοποίηση της αδειοδότησης τεχνικών επαγγελματικών και μεταποιητικών δραστηριοτήτων και επιχειρηματικών πάρκων και άλλες διατάξεις» (Α' 143).

- ν. 3894/2010 «Επιτάχυνση και διαφάνεια υλοποίησης Στρατηγικών Επενδύσεων» (Α' 204).

- ν. 4002/2011 «Τροποποίηση της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου - Ρυθμίσεις για την ανάπτυξη και τη δημοσιονομική εξυγίανση - θέματα αρμοδιότητας Υπουργείων Οικονομικών, Πολιτισμού και Τουρισμού και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης», κατά το Β' μέρος του «Προώθηση τουριστικών επενδύσεων, σύνθετα τουριστικά καταλύματα, και άλλες διατάξεις» (Α' 180).

- ν. 4056/2012 «Ρυθμίσεις για την κτηνοτροφία και τις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις και άλλες διατάξεις» (Α' 52).

- ν. 4179/2013 (Α' 175) «Απλούστευση διαδικασιών για την ενίσχυση επιχειρηματικότητας στον τουρισμό, αναδιάρθρωση του ΕΟΤ και λοιπές διατάξεις» (Α' 175).

- ν. 4276/2014 «Απλούστευση διαδικασιών λειτουργίας τουριστικών επιχειρήσεων και τουριστικών υποδομών, ειδικές μορφές τουρισμού και άλλες διατάξεις» (Α' 155).

- ν. 4409/2016 «Πλαίσιο για την ασφάλεια στις υπεράκτιες εργασίες έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, ενσωμάτωση της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ, τροποποίηση του π.δ. 148/2009 και άλλες διατάξεις» (Α' 136).

- Μέρος Β' «Έρευνα και εκμετάλλευση λατομικών ορυκτών και άλλες διατάξεις» του ν. 4512/2018 (Α' 5, Α' 8) «Ρυθμίσεις για την εφαρμογή των Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων του Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής και άλλες διατάξεις».

- υπουργική απόφαση Δ7/Α/12050/2223 (Β' 1227/2011) «Κανονισμός Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών».

- κοινή υπουργική απόφαση Υπουργών Εσ.Δ.Δ.Α., Υπ.Οι.Ο., Π.Ε.Χ.ω.Δ.Ε και Ε.Ν.Α.Ν.Π. Αρ. 8315.2/02/07, Β'202/2007 «Κατάταξη λιμένων

- Εθνική Στρατηγική για την Κυκλική οικονομία (απόφαση ΚΥΣΟΠ81/2018)

- ν. 4635/2019 (Α' 167) «Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις

- Περιβάλλον, βιοποικιλότητα, τοπίο:

- Κοινή υπουργική απόφαση 50743/2017 για την «Αναθεώρηση εθνικού καταλόγου περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000» (Β' 4432).

- ν. 3827/2010 «Κύρωση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Τοπίου και στοιχεία αναλυτικής προσέγγισης» (Α' 30).

- ν. 3937/2011 «Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις» (Α' 60).

- ν. 3983/2011 «Εθνική στρατηγική για την προστασία και διαχείριση του θαλάσσιου περιβάλλοντος - Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/56/ΕΚ» (Α' 144).

- ΥΑ 170195/758/2018 «Σχέδιο Στρατηγικής Ανάπτυξης της Δασοπονίας 2018-2038 (Εθνική Στρατηγική για τα Δάση)» (Β' 5351).

- ν. 4014/2011 «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος» (Α' 209).

- ν. 4042/2012 «Ποινική προστασία του περιβάλλοντος. Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/99/ΕΚ. Πλαίσιο παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων. Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/98/ΕΚ» (Α' 24).

- ν. 4519/2018 «Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών» και άλλες διατάξεις (Α' 25).

- ν. 4546/2018 «Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας 2014/89/ΕΕ περί θεσπίσεως πλαισίου για το θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό και άλλες διατάξεις» (Α' 101).

- άρθρα 42-45 του ν. 4414/2016 για την έγκριση της 1ης Εθνικής Στρατηγικής για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΕΣΠΚΑ) - Σύσταση του Εθνικού Συμβουλίου για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΕΣΠ) - Εκπόνηση και έγκριση της Εθνικής Στρατηγικής για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΕΣΠΚΑ) και των Περιφερειακών Σχεδίων για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠΕΣΠΚΑ) - Διαδικασίες αναθεώρησης/τροποποίησής τους και τα ελάχιστα περιεχόμενα αυτών» (Α' 149/2016).

- κοινή υπουργική απόφαση 1058/71977 «Καθορισμός των Προδιαγραφών και του Περιεχομένου των Διαχειριστικών Σχεδίων βόσκησης, στο πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων του ν. 4351/2015 (164 Α')» (Β' 2331/2017).

- κοινή υπουργική απόφαση 22306/2006 «Χαρακτηρισμός των λιμνοθαλάσσιων, χερσαίων, ποτάμιων περιοχών του νοτίου τμήματος του Νομού Αιτωλοακαρνανίας και του νησιωτικού συμπλέγματος των Β. και Ν. Εχινάδων του Νομού Κεφαλληνίας ως Εθνικό Πάρκο με την ονομασία «Εθνικό Πάρκο Λιμνοθαλασσών Μεσολογίου-Αιτωλικού, κάτω ρου και εκβολών ποταμών Αχελώου και Εύηνου και νήσων Εχινάδων (Δ' 477/2006).

- κοινή υπουργική απόφαση 8353/276/Ε103/2012 «Τροποποίηση και συμπλήρωση της υπ' αρ. 37338/1807/2010 κοινής υπουργικής απόφασης Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων /ενδιατημάτων της [79/409/ΕΟΚ]» (Β' 415).

- ν. 4685/2020 «Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις» (Α' 92).

- Διοικητική μεταρρύθμιση

- ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Α' 87).

12. Ευρωπαϊκές οδηγίες και δράσεις:

- Στρατηγική για την έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη: «Ευρώπη 2020», 2010.
- «Εδαφική Ατζέντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2020», 2011.
- Πολιτική συνοχής ΕΕ 2014 - 2020 «Επενδύσεις σε ανάπτυξη και απασχόληση», 2011.
- Η πολιτική για τον Αστικό Χώρο («Χάρτα της Λειψίας για βιώσιμες Ευρωπαϊκές Πόλεις», 2007).
- Παράρτημα του Κανονισμού (Ε.Κ.) σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ε.Ε. για την ανάπτυξη του Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών, 2012.
- Ευρωπαϊκή Στρατηγική «Ενέργεια 2020»,

III. Εκτιμώντας ιδίως τα ακόλουθα:

1. Τις συνολικές διαπιστώσεις και εκτιμήσεις που απορρέουν από την αξιολόγηση της υπάρχουσας κατάστασης και των προοπτικών σύμφωνα με την εγκεκριμένη έκθεση αξιολόγησης και κατ'αντιστοιχία προς τις θεματικές ενότητες του Χωροταξικού Πλαισίου Δυτικής Ελλάδας.

2. Τις διαφοροποιημένες κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες στο πλαίσιο της οικονομικής κρίσης.

3. Την αναγκαιότητα προσαρμογής των κατευθύνσεων του Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου (ΠΧΠ) Δυτικής Ελλάδας με τον υπερκείμενο χωροταξικό σχεδιασμό (Γενικά και Ειδικά Πλαίσια), την προστασία του περιβάλλοντος και τις νεότερες Ευρωπαϊκές και εθνικές πολιτικές.

4. Τις αλλαγές στη διοικητική οργάνωση της Περιφέρειας και, κατ'επέκταση, στην διάρθρωση του οικιστικού δικτύου της, που επέφερε το Πρόγραμμα «Καλλικράτης», Ωστόσο, ολόκληρο το Δυτικό Διαμέρισμα της χώρας (Ιόνια νησιά, Ήπειρος, Δυτική Ελλάδα Πελοπόννησος) όφειλε να αποτελεί μία αναπτυξιακή και χωρική ενότητα με βάση γεωγραφικά, ιστορικά, πολιτιστικά και κυρίως χωροταξικά και αναπτυξιακά κριτήρια, με την Πάτρα ως σημαντικότερο αστικό κέντρο. Η γεωγραφική οργάνωση της διοίκησης και αυτοδιοίκησης στο εσωτερικό της περιφέρειας, εντούτοις, είναι και έχει τις προοπτικές να γίνει πιο συνεκτική, με οικονομική και θεσμική βελτίωση σε ό,τι αφορά τις διοικητικές λειτουργίες και τις εγκαταστάσεις κοινωνικού εξοπλισμού.

5. Τα μεγάλα αναπτυξιακά έργα μεταφορών στην ΠΔΕ, ολοκλήρωση του τμήματος του ΠΑΘΕ Κόρινθος - Πάτρα (οδικού και σιδηροδρομικού), τη σύνδεση και των δύο αξόνων με τον λιμένα της Πάτρας, την ολοκλήρωση της "Διαγωνίου", τη σταδιακή μετατροπή σε κόμβο συνδυασμένων μεταφορών της ευρύτερης περιοχής της Πάτρας και δευτερευόντως, του τρίπολου Αγρίνιο - Μεσολόγγι - Πλατυγιάλι Αστακού, την ολοκλήρωση της λειτουργίας του νέου λιμένα της Πάτρας και τη σύνδεση της ζεύξης Ακτίου - Πρέβεζας και αεροδρομίου Ακτίου με τον Δυτικό άξονα βορρά - νότου.

6. Το ποσοστό των περιοχών με θεσμοθετημένες χρήσεις γης στην ΠΔΕ, σε σχέση με τη συνολική έκταση, είναι πολύ μικρό. Επιπλέον, έχουν διαπιστωθεί ελλείψεις ως προς τη συγκεκριμενοποίηση ορίων και χρήσεων γης περιοχών υψηλής προστασίας και αυξανόμενη ένταση χωρικών πιέσεων λόγω μετασχηματισμών από την υλοποίηση μεγάλων έργων υποδομής, συγκρούσεις χρήσεων γης, ιδίως σε παράκτιες περιοχές και περιοχές με σημαντικούς πολιτιστικούς και φυσικούς πόρους, καθώς

και απαξίωση περιοχών της ενδοχώρας με φθίνοντα πληθυσμό και χαμηλή προσιτότητα. Σε συνάφεια, προς την κατεύθυνση αναβάθμισης των κρίσιμων ζωνών του ενδοπεριφερειακού χώρου προτείνεται: α) η εκπόνηση Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών για τις προστατευόμενες περιοχές, με στόχο τον καθορισμό ζωνών και την αποσαφήνιση των όρων/περιορισμών που θα ισχύουν ανά ζώνη, β) η αξιοποίηση υπαρχουσών αδρανών υποδομών της ΠΔΕ με εναλλακτικές μεθόδους που θα επιτρέπουν τον συνδυασμό χρήσεων γης, γ) η ενίσχυση της ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού και η προώθηση ειδικών τουριστικών υποδομών στις μειονεκτικές περιοχές του ορεινού και αγροτικού χώρου, με παράλληλη ανάδειξη του τοπίου και του φυσικού και πολιτιστικού πλούτου των περιοχών αυτών, δ) η προώθηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μέσω της αξιοποίησης ορισμένων κλιματολογικών πλεονεκτημάτων επιμέρους χωρικών ενότητων του πεδινού και ορεινού χώρου της περιφέρειας (μεγάλη ηλιοφάνεια, υδάτινο δυναμικό, αιολικό δυναμικό), ε) η προώθηση και ανάπτυξη βιολογικών αγροτικών και κτηνοτροφικών προϊόντων καθώς και ΠΟΠ, ΠΓΕ, ΟΠΑΠ και προϊόντων ολοκληρωμένης διαχείρισης, αξιοποιώντας τα συγκριτικά πλεονεκτήματα των αγροτικών περιοχών της περιφέρειας (ιδιαίτερα εύκρατες κλιματολογικές συνθήκες, εύφορα εδάφη στις δυναμικές ζώνες των πεδιάδων Αιτωλ/νίας, Ηλείας, πλούσια βιοποικιλότητα) και στ) ο δραστηστικός περιορισμός της οικιστικής διάχυσης, μέσα από την απαραίτητη έγκριση τοπικών χωρικών σχεδίων.

7. Τα δεδομένα της κλιματικής αλλαγής και τις επιπτώσεις της σε περιοχές της Περιφέρειας που μπορεί να επηρεασθούν μελλοντικά από την άνοδο της στάθμης της θάλασσας, κινδύνους υφαλμύρωσης υδροφορέων ερημοποίησης, διάβρωσης την άνοδο της θερμοκρασίας κ.λπ.

8. Τις εξελίξεις στον τομέα της ενέργειας (ηλεκτρική ενέργεια, φυσικό αέριο) και τις σημαντικές δυνατότητες παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές - ΑΠΕ.

9. Η παραπάνω αξιολόγηση αποδίδεται κυρίως στους ακόλουθους παράγοντες: πρωτίστως συνδέεται με την περίοδο της οικονομικής κρίσης της ελληνικής οικονομίας, ήτοι με τις δυσλειτουργίες, τις μειώσεις δαπανών, τις ελλείψεις χρηματοδοτήσεων, τις ανασφάλειες και τα προβλήματα δανειοδοτήσεων των εταιρειών, οι οποίες επηρέασαν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο τη χρηματοδότηση των περισσότερων έργων και δράσεων που προβλέπονται από το ΠΠΧΣΑΑ στην ΠΔΕ. Κατά δεύτερον, πέραν της οικονομικής κρίσης και ανεξαρτήτως αυτής, υπάρχουν στρατηγικές επιλογές, όπως π.χ. η αναβάθμιση της ΠΔΕ ως διεθνούς πολιτιστικού τουριστικού προορισμού ή συμπληρωματικά ως εθνικού και διεθνούς εμπορευματικού κόμβου, των οποίων η σχετικά χαμηλή εφαρμογή οφείλεται στην έλλειψη συντονισμένης και συστηματικής συνεργασίας υπουργείων, περιφερειακών και τοπικών φορέων. Κατά τρίτον, αποδίδεται στην έλλειψη συντονισμένων δράσεων για τη θεσμοθέτηση και ενεργοποίηση του τοπικού χωροταξικού σχεδιασμού, στο μέτρο που κατά το χρονικό διάστημα από την ισχύ του ΠΠΧΣΑΑ ως σήμερα δεν έγινε δυνατό να θεσμο-

θετηθούν και να ενεργοποιηθούν όσα από τα ΓΠΣ και ΣΧΟΟΑΠ του ν. 2508/1997 εκπονούνται σε πρώην καποδιστριακούς δήμους της περιφέρειας, ενώ παράλληλα δεν προκηρύχθηκε καμία ΠΕΧΠ ή ΠΟΑΠΔ σε εφαρμογή του ν. 2742/99 και των προτάσεων του Περιφερειακού Πλαισίου.

10. Ως προς τις παραγωγικές δραστηριότητες, ο πρωτογενής τομέας χρήζει εκσυγχρονισμού και εξωστρέφειας και ειδικότερα είναι αναγκαίο να βελτιωθεί και να επεκταθεί το αρδευτικό δίκτυο κυρίως στην Αιτ/νία και την Ηλεία, να προστατευθεί η γεωργική γη και η γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας, να οργανωθούν κτηνοτροφικά πάρκα ιδίως στην Αιτ/νία και την Ηλεία, να ενισχυθεί η αλιεία και η υδατοκαλλιέργεια που αποτελεί το δυναμικότερο κλάδο στη πρωτογενή παραγωγή της περιοχής, με τα προϊόντα της εντατικής υδατοκαλλιέργειας να αποτελούν το δεύτερο εξαγωγικό προϊόν της χώρας.

11. Ο δευτερογενής τομέας, απαιτείται να ανασυγκροτηθεί και να εκσυγχρονιστεί με την απαραίτητη επέκταση της ΒΙΠΕ Πατρών, τη σχεδιασμένη χωροθέτηση επιχειρηματικών πάρκων στις μεγαλύτερες πόλεις της Περιφέρειας σε κατάλληλες θέσεις που θα υποδεικνύονται τεκμηριωμένα από τον ισχύοντα χωρικό - πολεοδομικό σχεδιασμό και την αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

12. Ο τριτογενής τομέας χρήζει αναβάθμισης με την αξιοποίηση των πλούσιων πολιτιστικών και αρχαιολογικών πόρων της ΠΔΕ, αλλά και την ανάπτυξη περιηγητικού, πολιτιστικού και ναυταθλητικού τουρισμού στον παράκτιο χώρο και ήπιων μορφών εναλλακτικού τουρισμού στην ορεινή και παραλίμνια ενδοχώρα.

13. Την ανάγκη προστασίας, αξιοποίησης και ανάδειξης του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος με:

α) τη βιώσιμη διαχείριση και ανάδειξη του μεγάλου αριθμού προστατευόμενων περιοχών, Διατηρητέων Μνημείων της Φύσης, αρχαιολογικών χώρων, μνημείων και ιστορικών τόπων παγκόσμιας εμβέλειας και σημασίας,

β) την ορθολογική εκμετάλλευση του πλούσιου αποθέματος σε φυσικούς πόρους, του ορυκτού πλούτου, του πυκνού δικτύου επιφανειακών υδατικών πόρων που αποτελείται από λίμνες, λιμνοθάλασσες, ποταμούς, χείμαρροι, υπεδάφεις απορρίψεις κ.α.,

γ) τη βιώσιμη αξιοποίηση των υδρογονανθράκων στον Πατραϊκό κόλπο και το Δυτικό Κατάκολο,

δ) τον προγραμματισμό ενός νέου σχεδίου διαχείρισης φυσικών κινδύνων στον τομέα της διαχείρισης και προστασίας του περιβάλλοντος μετά τις καταστροφικές πυρκαγιές και πλημμύρες των τελευταίων ετών, καθώς και τον προγραμματισμό ειδικότερων μέτρων και δράσεων για τη διαχείριση των στερεών απορριμμάτων και υγρών αποβλήτων και τις ελλείψεις τους σε υποδομές

14. Υπό το φως των ανωτέρω συμπερασμάτων, καθορίζονται οι προοπτικές βιώσιμης ανάπτυξης της ΠΔΕ κατά την επόμενη 15ετία με βάση ορισμένες προτεραιότητες αιχμής, οι οποίες συνίστανται στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας του πρωτογενούς τομέα, την αξιοποίηση των σημαντικών υποδομών και του ανθρώπινου

δυναμικού, την προώθηση της έρευνας και τεχνολογίας, καθώς και της κοινωνίας της πληροφορίας στην ευρύτερη περιοχή των Πατρών, την επέκταση και ποιοτική ανασυγκρότηση του τουριστικού τομέα, τη βιώσιμη αξιοποίηση και ανάδειξη των προστατευόμενων περιοχών (περιοχές του Δικτύου Natura, Υγρότοποι Ramsar, Εθνικά Πάρκα, κ.ά), την εκτεταμένη αξιοποίηση του ενεργειακού δυναμικού, του ορυκτού πλούτου, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τη μεταφορά φυσικού αερίου προς την ΠΔΕ, των κοιτασμάτων υδρογονανθράκων και του υδάτινου δυναμικού, την ανάδειξη και παραγωγική αξιοποίηση των διεθνούς, κοινοτικής και εθνικής σημασίας τοπίων της ΠΔΕ, την προστασία/διατήρηση της βιοποικιλότητας των προστατευόμενων περιοχών στο πλαίσιο του διεθνούς/κοινοτικού/εθνικού δικαίου, την αύξηση και επέκταση των οργανωμένων υποδοχέων και των εδαφικών εκτάσεων του δευτερογενούς τομέα, τη σταδιακή ανακοπή των εντεινόμενων ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων και τέλος, την ανάδειξη των υπηρεσιών διεθνούς εμπορίου και μεταφορών, μέσω της υλοποίησης μεγάλων αναπτυξιακών έργων μεταφορών, σε πρωτογενή δραστηριότητα για την ευρύτερη περιοχή των Πατρών και δευτερευόντως για το τρίπολο Πλατυγιάλι - Αγρίνιο - Μεσολόγγι/Αιτωλικό, ώστε να δημιουργηθεί μία ουσιαστική Νότια Δυτική πύλη της χώρας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Άρθρο 1

Εγκρίνεται το Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο (ΠΧΠ) της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας το οποίο αναθεωρεί και αντικαθιστά το προγενέστερο Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της ίδιας περιφέρειας. Με την απόφαση αυτή εγκρίνεται και περιβαλλοντικά το ΠΧΠ.

Το ΠΧΠ της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας στοχεύει:

1. Στην αναβάθμιση της χωρικής ένταξης της Περιφέρειας στο εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνή χώρο, ως:

α) Κεντρικής περιοχής ανάπτυξης στην Μακροπεριφέρεια Αδριατικής - Ιονίου και Νότιας Δυτικής Πύλης της χώρας προς την Κεντρική Μεσόγειο και την Ε.Ε., λειτουργώντας συμπληρωματικά με την Περιφέρεια της Ηπείρου (Ηγουμενίτσα), που αποτελεί τη Βόρεια Δυτική Πύλη.

β) Κόμβου συνδυασμένων διεθνών μεταφορών και κέντρου ανάπτυξης νέων τεχνολογιών στον χώρο της ΝΑ Ευρώπης.

γ) Διεθνούς πολιτιστικού προορισμού με επίκεντρο την Αρχαία Ολυμπία - Αρχαία Ήλιδα - Επικούρειο Απόλλωνα και σε δεύτερο βαθμό το τρίπολο Ιερά Πόλη Μεσολογγίου - Θέρμο - Ναύπακτος σε δικτύωση με άλλους διεθνούς σημασίας πολιτιστικούς - τουριστικούς προορισμούς (Επίδαυρος, Μυκήνες, Δελφοί, Δωδώνη κ.α.) της δυτικής - κεντρικής Ελλάδας.

δ) Ενεργειακού παραγωγικού πόλου με αξιοποίηση των κοιτασμάτων υδρογονανθράκων, του υδάτινου δυναμικού και των ΑΠΕ.

ε) Περιοχής σύγκλισης έξι διευρωπαϊκών διαδρόμων ανάπτυξης.

2. Στην αναπτυξιακή αναδιάρθρωση και βελτίωση της

ανταγωνιστικότητας - εξωστρέφειας της ΠΔΕ σε κρίσιμους παραγωγικούς τομείς:

α) Ανταγωνιστική λειτουργία του πρωτογενή τομέα, ως σημαντικού παραγωγικού πόρου και μέσου προστασίας των φυσικών τοπίων, με ενίσχυση και διάδοση της βιολογικής γεωργίας, κτηνοτροφίας και υδατοκαλλιέργειας.

β) Ανάπτυξη προηγμένων υπηρεσιών στην έρευνα, τις νέες τεχνολογίες και την καινοτομία, με εστίαση στο Πανεπιστήμιο Πατρών, το ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας, το Επιστημονικό Πάρκο Πατρών, το ΕΙΧΗΜΥΘ (Ερευνητικό Ινστιτούτο Χημικής Μηχανικής και Χημικών Διεργασιών Υψηλής Θερμοκρασίας) και το ΕΑΙΤΥ (Ερευνητικό Ακαδημαϊκό Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών) και ενίσχυση της συνεργασίας των επιχειρήσεων της Περιφέρειας με τους ερευνητικούς φορείς.

γ) Ανάπτυξη του εμπορίου και των μεταφορικών υπηρεσιών εν γένει.

δ) Ανάπτυξη του ποιοτικού, υψηλού επιπέδου τουρισμού στα παράλια της ΠΔΕ, καθώς και ειδικών και ήπιων μορφών τουρισμού σε συνδυασμένα πολιτιστικά - περιβαλλοντικά δίκτυα (τουρισμός κρουαζιέρας, ορεινός, οικολογικός, πολιτιστικός, ιαματικός, θρησκευτικός, θαλάσσιος τουρισμός, πεζοπορικός και ποδηλατικός τουρισμός κ.α.) ιδίως στην ορεινή ενδοχώρα.

ε) Ενδοπεριφερειακή σύγκλιση μέσα και από τη σταδιακή συγκρότηση διαπεριφερειακών και ενδοπεριφερειακών αναπτυξιακών χωρικών ενοτήτων.

3. Στη βιώσιμη ανάπτυξη - Οικιστική διάρθρωση και ανάδειξη της εταιρικής σχέσης πόλης - υπαίθρου με:

α) πολυκεντρική οργάνωση του οικιστικού δικτύου και ισόρροπη σχέση του αστικού με τον περιβάλλοντα αγροτικό χώρο με τη σταδιακή λειτουργία εταιρικής σχέσης πόλης-υπαίθρου,

β) ανάδειξη της ιδιαίτερης ταυτότητας των οικισμών 2ου-6ου οικιστικού επιπέδου και δραστικό περιορισμό της αστικής διάχυσης,

γ) ανάπτυξη δικτύων ήπιας μετακίνησης μεταξύ του αστικού ιστού και του αγροτικού χώρου

4. Στην προστασία και ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος και των τοπίων της ΠΔΕ με:

α) προστασία, ολοκληρωμένη διαχείριση (integrated management) και ανάδειξη των προστατευόμενων περιοχών και των τοπίων,

β) υλοποίηση δράσεων αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής, ορθολογική χρήση και βιώσιμη αξιοποίηση των επιφανειακών και υπόγειων υδατικών πόρων, προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, ορθολογική χρήση των ενεργειακών πόρων και του ορυκτού πλούτου, προώθηση των ΑΠΕ και βελτίωση/ολοκλήρωση των υποδομών ορθολογικής διαχείρισης στερεών απορριμμάτων και υγρών αποβλήτων,

γ) ανάδειξη - προστασία και σύνδεση σε δίκτυα των αρχαιολογικών χώρων, μνημείων και ιστορικών τόπων,

δ) δημιουργία δικτύων περιπάτου για πεζούς και ποδήλατα για την περιήγηση σε όλους τους παραπάνω χώρους και διασύνδεση της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς και των παραδοσιακών στοιχείων με όλα τα παραπάνω μέσω αυτών των δικτύων.

5. Στην ανάδειξη τω βιώσιμων μεταφορών με προ-

τεραιότητα των ΔΕΔ - Μ και των φιλικών προς το περιβάλλον δικτύων και ανάπτυξη των συνδυασμένων μεταφορών. Προώθηση βιώσιμων μεταφορών και για την αστική εφοδιαστική αλυσίδα. Διασύνδεση των παραγωγικών δραστηριοτήτων και των τουριστικών δραστηριοτήτων με τους βιώσιμους τρόπους μετακίνησης (περπάτημα, ποδήλατο, ηλεκτρικά οχήματα, συλλογικές και κοινόχρηστες μετακινήσεις).

6. Στη χωρική αναβάθμιση κρίσιμων ζωνών του ενδοπεριφερειακού χώρου με τον ολοκληρωμένο σχεδιασμό του παράκτιου χώρου (ιδιαίτερα αυτού που δέχεται οικιστικές - τουριστικές πιέσεις) και με ολοκληρωμένες παρεμβάσεις ανάπτυξης του μειονεκτικού ορεινού χώρου.

7. Στον εκσυγχρονισμό και αναδιάρθρωση της Διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

8. Στην εξειδίκευση των εγκεκριμένων Γενικού και Ειδικών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης, στην εναρμόνιση με αυτά και στη συμπλήρωση τω βασικών προτεραιοτήτων και επιλογών τους, στο επίπεδο της Περιφέρειας.

9. Στην εξασφάλιση της ικανότητάς του να λειτουργεί ως κατευθυντήριο πλαίσιο στα κατώτερα επίπεδα χωρικού σχεδιασμού (ΤΠΣ, ΕΠΣ κ.λ.π.) εξασφαλίζοντας την συνεκτική διαχείριση του χώρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

ΘΕΣΗ ΚΑΙ ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

ΣΤΟΝ ΔΙΕΘΝΗ, ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΟ ΧΩΡΟ

Άρθρο 2

Χωροταξική ένταξη της Δυτικής Ελλάδας στα ευρύτερα χωρικά σύνολα

1. Εκτιμάται, με βάση τα νεώτερα στοιχεία, ότι μετά το 2020 θα ενισχύεται τόσο ο διεθνής όσο και ο εθνικός ρόλος της Περιφέρειας, με απαραίτητη προϋπόθεση την ολοκλήρωση των διευρωπαϊκών δικτύων, που αφορούν στα μεγάλα έργα και υποδομές μεταφορών. Την ενίσχυση αυτή εκτιμάται ότι θα υποστηρίξει (κυρίως στο εθνικό επίπεδο) και η πιο συστηματική αξιοποίηση του ενεργειακού δυναμικού της Περιφέρειας, με τις προσδοκώμενες προοπτικές αξιοποίησης των κοιτασμάτων υδρογονανθράκων στο Ιόνιο και τον Πατραϊκό κόλπο, την παράλληλη ορθολογική αξιοποίηση του πλούσιου υδάτινου δυναμικού της Περιφέρειας, καθώς και των δυνατοτήτων της για ανάπτυξη ήπιων μορφών ενέργειας.

2. Με στόχο τον εκσυγχρονισμό και την αναδιάρθρωση των τομέων παραγωγής στους οποίους η Περιφέρεια έχει συγκριτικά πλεονεκτήματα και με προτεραιότητα στην ολοκλήρωσή των μεγάλων αναπτυξιακών έργων των μεταφορών, η κατεύθυνση για βελτίωση της θέσης της Περιφέρειας ως προς τους δείκτες ευημερίας και ανάπτυξης και για διατήρηση της κοινωνικής συνοχής μπορεί να θεωρηθεί ως υλοποιήσιμη. Η άμβλυση των ανισοτήτων και η στήριξη της κοινωνικής συνοχής μπορεί να επιχειρηθεί με κατάλληλες πολιτικές που θα βασίζονται σε μια σειρά μέτρων για την ενίσχυση των παραγωγικών και κοινωνικών υποδομών και για την αξιοποίηση και επιμόρφωση του ανθρώπινου δυναμικού και των μηχανισμών διοίκησης, έτσι ώστε να ενισχύσουν τα συγκριτικά πλεονεκτήματα των περιφερειών με αναπτυξιακή υστέρηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΠΡΟΤΥΠΟ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Άρθρο 3

Αναπτυξιακές επιλογές - πλεονασματικοί κλάδοι

1. Προτεραιότητα στην κατεύθυνση για βιώσιμη ανάπτυξη της Περιφέρειας είναι ο εκσυγχρονισμός και η τεχνολογική ανάπτυξη και ενίσχυση της καινοτομίας στους πλεονασματικούς κλάδους της περιφέρειας στους οποίους διαθέτει σχετικά συγκριτικά πλεονεκτήματα.

2. Η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του πρωτογενή τομέα και ειδικότερα των υδατοκαλλιεργειών, ο οποίος είναι ο δυναμικότερος κλάδος της πρωτογενούς παραγωγής της περιοχής, αποτελεί αφηρητική προτεραιότητα για να καταστεί σταδιακά η Δυτική Ελλάδα περιοχή βιώσιμης ανάπτυξης με αναγνωρίσιμη και διευρυνόμενη ανταγωνιστικότητα - βασιζόμενη στα ιδιαίτερα χωρικά χαρακτηριστικά της περιοχής (ήπιο κλίμα, σχετικά μεγάλο ποσοστό εύφορων πεδινών εκτάσεων. Η σταδιακή ανάδειξη του πρωτογενή τομέα της Περιφέρειας σε δραστηριότητα με φιλοπεριβαλλοντικό (αιετοφόρο) χαρακτήρα, μέσα από τον εκσυγχρονισμό και την αναδιάρθρωσή του, τη συνεχή διεύρυνση της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας και την εισαγωγή και δραστηριότητα ανάπτυξης καινοτόμων καλλιεργειών και την προώθηση της έρευνας και καινοτομίας, αποτελούν κύριες προοπτικές για τη βιώσιμη αειφόρο ανάπτυξη της ΠΔΕ. Η παραγωγή του πρωτογενούς τομέα και ιδίως η παραγωγή πιστοποιημένων προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ, ΟΠΑΠ, παρουσιάζει δυνατότητες στήριξης μεταποιητικών δραστηριοτήτων σε συνδυασμό με τη συντονισμένη ανάπτυξη της τυποποίησης και συσκευασίας προϊόντων για εξαγωγή.

3. Οι επιχειρήσεις μεταποίησης αγροτικών προϊόντων, χρειάζονται συστηματική στήριξη για θέματα υιοθέτησης και ανάπτυξης καινοτομιών, εκσυγχρονισμού, βελτίωσης της ποιότητας, της υγιεινής και της ασφάλειας των προϊόντων τους. Οι προοπτικές για τη βιώσιμη αειφόρο ανάπτυξη της ΠΔΕ ως προς την οικονομική φυσιογνωμία και την αύξηση της ανταγωνιστικότητας του δευτερογενή τομέα είναι η έμφαση στο σχεδιασμό σε οργανωμένα Επιχειρηματικά Πάρκα του δευτερογενούς τομέα και ο περιορισμός της διάσπαρτης εντός ή εκτός οικιστικών περιοχών δραστηριότητας του δευτερογενή τομέα. Ιδιαίτερη προτεραιότητα πρέπει να δοθεί στην αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, καθώς και στην αξιοποίηση του ενεργειακού δυναμικού (μεταφορά φυσικού αερίου, κοιτάσματα υδρογονανθράκων κ.α.) ώστε να ενισχυθεί η βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής.

4. Οι πλεονασματικοί κλάδοι της περιφέρειας σε εθνικό επίπεδο είναι οι εξής: Πρωτογενής τομέας (Αιτωλοακαρνανία, Ηλεία), Κατασκευές (Αχαΐα, Αιτωλοακαρνανία), Εμπόριο (Αχαΐα, Αιτωλοακαρνανία), Εκπαίδευση - υγεία (Αχαΐα, Αιτωλοακαρνανία), Βιομηχανίες-Βιοτεχνίες (Αχαΐα, Ηλεία). Οι κλάδοι με εξειδίκευση σε εθνικό επίπεδο είναι: Μεταφορές-επικοινωνίες (Αχαΐα), Υδατοκαλλιέργεια (Αιτωλοακαρνανία), Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος (Ηλεία, Αχαΐα). Οι πλεονασματικές δραστηριότητες σε περιφερειακό επίπεδο είναι: Μεταποίηση (Αχαΐα), Υπηρεσίες εστίασης (Αιτωλοακαρνανία, Αχαΐα), Καταλύματα (Ηλεία),

Ορυχεία (Αιτωλοακαρνανία, Αχαΐα), Ηλεκτρισμός - φωταέριο - νερό (Αιτωλοακαρνανία), Τράπεζες -ασφάλειες - διεκπεραιώσεις (Αχαΐα, Ηλεία), Δημόσια διοίκηση και άμυνα (Αχαΐα). Οι κλάδοι της μεταποίησης με εξειδίκευση σε εθνικό επίπεδο είναι οι εξής: Είδη διατροφής (Αχαΐα, Ηλεία, Αιτωλοακαρνανία), Ξύλο (Αχαΐα, Αιτωλοακαρνανία, Ηλεία), Μη μεταλλικά ορυκτά προϊόντα (Ηλεία, Αχαΐα), μεταλλικά προϊόντα (Αχαΐα, Αιτωλοακαρνανία), Έπιπλα (Αχαΐα, Αιτωλοακαρνανία), Είδη ένδυσης (Αχαΐα, Αιτωλοακαρνανία). Οι μεταποιητικοί κλάδοι με εξειδίκευση σε περιφερειακό επίπεδο είναι: Ποτά (Αχαΐα), Εκτυπώσεις (Αχαΐα), Κλωστοϋφαντουργικές ύλες (Αχαΐα), Δέρμα (Αχαΐα), Χημικά (Αχαΐα), Βασικά μέταλλα (Αχαΐα), Χαρτί (Αχαΐα), Μηχανήματα και είδη εξοπλισμού (Αχαΐα, Αιτωλοακαρνανία), Ηλεκτρικός εξοπλισμός (Αχαΐα), Άλλες μεταποιητικές δραστηριότητες (Αχαΐα).

5. Στον τριτογενή τομέα, οι κλάδοι στους οποίους η ΠΔΕ έχει τα μεγαλύτερα συγκριτικά πλεονεκτήματα και παρουσιάζει ευνοϊκές προοπτικές ανάπτυξης (με συγκεκριμένες για τον κάθε κλάδο προϋποθέσεις) είναι:

α) οι τουριστικές υπηρεσίες σε διάφορες μορφές τουρισμού, η προώθηση των μορφών τουρισμού υψηλής προστιθέμενης αξίας, των εναλλακτικών μορφών τουρισμού και του θεματικού τουρισμού.

β) η έρευνα, η τεχνολογική ανάπτυξη και η καινοτομία

γ) οι υπηρεσίες μεταφορών και ιδιαίτερα εμπορευματικών μεταφορών

δ) οι υπηρεσίες υγείας και εκπαίδευσης

ε) οι υπηρεσίες που αφορούν στην προστασία του περιβάλλοντος, την ενίσχυση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, την πρόληψη και τη διαχείριση κινδύνων, καθώς και τη μετάβαση προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.

6. Οι υδρογονάνθρακες και η εκμετάλλευσή τους αποτελούν μια επενδυτική ευκαιρία για την ανάπτυξη της χώρας και των τοπικών κοινωνιών της ΠΔΕ.

7. Η προνομιακή γεωγραφική θέση της ΠΔΕ μπορεί να προσφέρει αναπτυξιακές δυνατότητες με την εξασφάλιση άμεσης πρόσβασης στις αγορές του εσωτερικού και του εξωτερικού (νέο λιμάνι Πατρών, διευρωπαϊκοί άξονες, σιδηροδρομική σύνδεση κ.α.). Αναπτυξιακές δυνατότητες μπορεί να προσφέρει επίσης η προσέλκυση καινοτόμων επενδυτικών δραστηριοτήτων λόγω των σημαντικών υποδομών του Πανεπιστημίου Πατρών και του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας, των ερευνητικών ινστιτούτων της ΠΔΕ και του Επιστημονικού Πάρκου Πατρών.

Άρθρο 4

Βασικοί άξονες και πόλοι ανάπτυξης

1. Οι κύριοι πόλοι ανάπτυξης της περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας είναι: (χάρτης Π2β)

α) ο αναπτυξιακός πόλος ευρύτερης περιοχής Πατρών, ο πιο σημαντικός πρωτεύων εθνικός πόλος ανάπτυξης σε ολόκληρο το δυτικό διαμέρισμα της χώρας και νότια/δυτική πύλη της με συγκριτικά πλεονεκτήματα στις μεταφορές, στις υπηρεσίες - τεχνολογία - καινοτομία, στην παραγωγή ενέργειας (Πατραϊκός Κόλπος) και στον ειδικό και ποιοτικό τουρισμό.

β) το αναπτυξιακό τρίπολο ευρύτερης περιοχής Αγρινίου - Μεσολογίου - Αστακού, με συγκριτικά πλεονεκτήματα στο διαμετακομιστικό εμπόριο (λιμάνι - ελεύθερη ζώνη NABΙΠΕ Πλατυγιάλι Αστακού σε συμπληρωματική σχέση με τα λιμάνια Πατρών και Ηγουμενίτσας), στον ειδικό και εναλλακτικό τουρισμό (θαλάσσιος, αλιευτικός, οικοτουρισμός, ορεινός τουρισμός), με δυνατότητες εξειδίκευσης στη βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία. Όσον αφορά το λιμάνι Πλατυγιάλι, αυτό δύναται να μετεξελιχθεί για την εξυπηρέτηση, παράλληλα ή εναλλακτικά, χρήσεων τουρισμού και χρήσεων διαμετακόμισης.

γ) το αναπτυξιακό δίπολο ευρύτερης περιοχής Πύργου - Αμαλιάδας με συγκριτικά πλεονεκτήματα στον πολιτισμό - ειδικό και εναλλακτικό τουρισμό - αθλητισμό, στη γεωργία (εύφορες πεδινές εκτάσεις Ηλείας), με δυνατότητες εξειδίκευσης και στην παραγωγή ενέργειας.

2. Άξονες (διάδρομοι) ανάπτυξης

α) Κύριοι άξονες (διάδρομοι) ανάπτυξης (Ευρωπαϊκοί - εθνικοί):

- Άξονας ανάπτυξης Αθήνα - Κόρινθος - Πάτρα (κατά μήκος του αυτοκινητόδρομου της Ολυμπίας Οδού) και σύνδεση με λιμένα Αιγίου, άξονας ο οποίος συνδέει την ΠΔΕ με την Πρωτεύουσα της χώρας και ενισχύει έμμεσα τη σύνδεση και τη συνεργασία με την Περιφέρεια Πελοποννήσου (Κόρινθος) σε παραγωγικούς τομείς.

- Δυτικός άξονας ανάπτυξης Κακαβιά - Ιωάννινα - Άρτα - Αγρίνιο - Μεσολόγγι - Πάτρα - Αμαλιάδα - Πύργος - Καλαμάτα (κατά μήκος της Ιόνιας οδού) και σύνδεση με λιμένες Πλατυγιάλι (και NABΙΠΕ Αστακού), Κυλλήνης, Κατακόλου και τα Α/Δ Αράξου και Ανδραβίδας: Σημαντικός άξονας καθώς διατρέχει όλο το δυτικό διαμέρισμα της χώρας, συνδέοντας σημαντικούς εθνικούς πόλους (Πάτρα, Ιωάννινα, Αγρίνιο, Καλαμάτα) και προωθεί τη στενότερη σύνδεση και συνεργασία με τις Περιφέρειες Ηπείρου και Πελοποννήσου σε παραγωγικούς τομείς (μεταφορές, τουρισμός, εμπόριο κ.α.)

- Άξονας ανάπτυξης Βόλος - Λαμία - Άμφισσα - Ναύπακτος - σύνδεση με νότια δυτική πύλη χώρας (Πάτρα - Πλατυγιάλι) (Διαγώνιος) που συνδέει την ΠΔΕ με Στερεά και ΒΑ Ελλάδα χωρίς την "χωρική διαμεσολάβηση" της Πρωτεύουσας

- Άξονας Ηγουμενίτσα - Πρέβεζα - Άκτιο - Βόνιτσα - σύνδεση με Ιόνια Οδό (Αμβρακία) - Αγρίνιο - Καρπενήσι - Λαμία (σύνδεση σημαντικών εθνικών πόλων και λιμένων - πυλών)

- Άξονας ανάπτυξης - σύνδεσης Πάτρας (Ν.Δ. πύλη της χώρας) με Τρίπολη (έδρα περ. Πελοποννήσου)

- Άξονας σύνδεσης διπόλου Πύργου - Αμαλιάδας με Τρίπολη - Άργος - Ναύπλιο - Μυκήνες / Επίδαυρος.

β) Δευτερεύοντες διαπεριφερειακοί άξονες ανάπτυξης:

- Άξονας σύνδεσης Αιγίου - Διακοπτού - Καλαβρύτων - ΕΟ 111 - Τρίπολη, που ενισχύει την ενδοχώρα της ΠΔΕ και την διαπεριφερειακή συνεργασία με την Περιφέρεια Πελοποννήσου.

γ) Ενδοπεριφερειακοί άξονες ανάπτυξης:

- Άξονας Πάτρα - Χαλανδρίτσα - Καλάβρυτα, με σκοπό την τόνωση των ορεινών περιοχών της Αχαΐας, και τη βελτίωση της προσπελασιμότητας των τουριστικών μονάδων της περιοχής

- Άξονας Πύργου - Αμαλιάδας (Δυτικός άξονας) - Σιμόπουλο (σύνδεση με εθνική οδό 111 Πάτρας - Τρίπολης), σύνδεση του διπόλου με την ενδοχώρα της ΠΔΕ και περαιτέρω με την Τρίπολη

- Άξονας Αρχαίας Ήλιδας - Αρχαίας Ολυμπίας με έμφαση στην ανάπτυξη πολιτιστικού, ποδηλατικού και περιπατικού μονοπατιού.

- Άξονας Αγρίνιο - Θέρμο - Ναύπακτος. Άξονας ανάπτυξης με εστίαση κύρια σε εναλλακτικές μορφές τουρισμού (αγροτουρισμός, ορεινός, λίμνες κλπ.).

- Άξονας Ναύπακτος - Θέρμο - Προυσός, με εστίαση σε εναλλακτικές μορφές τουρισμού.

- Άξονας Ναύπακτος - Άνω Χώρα - Καλλονή - Γραμμένη Οζιά, με εστίαση σε εναλλακτικές μορφές τουρισμού.

- Άξονας Αστακός - Μύτικας - Πάλαιρος (και προς Πλαγιά) - Βόνιτσα. Παραλιακός άξονας ανάπτυξης, με κύρια έμφαση στον τουρισμό των δυτικών ακτών Αιτωλοακαρνανίας.

- Άξονας Αμφιλοχία - Περιοχή Βάλτου - λίμνη Κρεμαστών (σύνδεση με Καρπενήσι και Καρδίτσα).

- Άξονας ανάπτυξης Ορεινή Αρχ. Ολυμπία - Κρέστενα - Ανδρίτσα - Επικούρειος Απόλλωνας, που ενισχύει τον ορεινό χώρο.

Σε όλους τους παραπάνω άξονες, διερεύνηση - μελέτη ένταξης δικτύων ευρωπαϊκών και εθνικών ποδηλατοδρόμων (δίκτυο EUROVELO και τοπικά περιφερειακά δίκτυα).

3. Πύλες του δικτύου μεταφορών / διαμετακομιστικά κέντρα εθνικής και περιφερειακής εμβέλειας.

- Οι δύο λιμενικές εγκαταστάσεις συνδυασμένων μεταφορών: ο λιμένας Πάτρας και ο λιμένας Αστακού.

- Ο λιμένας Κατακόλου, ως ειδικός τουριστικός λιμένας που εξυπηρετεί κρουαζιερόπλοια ως λιμένας διέλευσης.

Άρθρο 5

Οι ευρύτερες αναπτυξιακές χωρικές ενότητες (διαπεριφερειακές και ενδοπεριφερειακές)

1. Ως ευρύτερη αναπτυξιακή χωρική ενότητα της ΠΔΕ στον διεθνή χώρο είναι η Μακροπεριφέρεια Αδριατικής - Ιονίου.

2. Ως ευρύτερη διαπεριφερειακή αναπτυξιακή χωρική ενότητα της ΠΔΕ στον εθνικό χώρο θεωρείται αυτή που αποτελείται από τις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων - Ηπείρου - Δυτικής Ελλάδας - Πελοποννήσου και Στερεάς Ελλάδας, η οποία ταυτίζεται με την "προγραμματική Περιφέρεια NUTS1: "Κεντρική Ελλάδα", σύμφωνα με τα κριτήρια της Ε.Ε.

3. Ως κύριες ενδοπεριφερειακές χωρικές ενότητες της ΠΔΕ θεωρούνται οι τρεις Περιφερειακές Ενότητες (Π.Ε):

α) η Αιτωλ/νία (με συγκριτικά πλεονεκτήματα στα κτηνοτροφικά προϊόντα, στις υδατοκαλλιέργειες και την αλιεία, το σύστημα λιμνών και λιμνοθαλασσών, και τον τουρισμό)

β) η Αχαΐα, (με δυναμική στις υπηρεσίες, μεταφορές, εκπαίδευση, υγεία, έρευνα και τεχνολογία και δευτερογενή τομέα)

γ) η Ηλεία, (με συγκριτικές δυνατότητες στη γεωργία και στον τουρισμό)

4. Μικρότερες ενδοπεριφερειακές χωρικές ενότητες με ομοιογενή ή συμπληρωματικά χαρακτηριστικά είναι:

α) Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας:
- Χωρική ενότητα Δήμων Ι.Π. Μεσολογγίου και Ξηρομέρου πλην της Δ.Ε. Φυτειών του Δ. Ξηρομέρου
- Χωρική ενότητα Δήμων Αγρινίου και Θέρμου και η Δ.Ε. Φυτειών του δήμου Ξηρομέρου
- Χωρική ενότητα Δήμου Ναυπακτίας
- Χωρική ενότητα Δήμων Αμφιλοχίας και Ακτίου - Βόνιτσας

β) Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας:
- Χωρική ενότητα Δήμων Πατρέων, Δυτ. Αχαΐας και Ερυμάνθου

γ) Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας:
- Χωρική ενότητα Δήμων Πύργου, Αρχαίας Ολυμπίας, Ζαχάρως και Ανδρίτσαινας - Κρεστένων
- Χωρική ενότητα Δήμων Ήλιδας, Πηνειού, Ανδραβίδας - Κυλλήνης

Άρθρο 6

Βασικές προτεραιότητες για την προστασία, διατήρηση και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος

Οι στρατηγικές προτεραιότητες για την προστασία, διατήρηση και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος και τοπίου (Χάρτης Π.2δ) είναι:

1. Η προστασία, διατήρηση, διαχείριση και ανάδειξη των θεσμοθετημένων προστατευόμενων περιοχών της ΠΔΕ, (περιοχές του Δικτύου Natura 2000, Υγρότοποι Διεθνούς Σημασίας Ramsar, Εθνικά Πάρκα, Διατηρητέα Μνημεία της Φύσης, Καταφύγια Άγριας Ζωής, κ.ά.).

2. Το πλήθος των μνημείων, των αρχαιολογικών χώρων και των ιστορικών τόπων της ΠΔΕ είναι απαραίτητο να αποτελέσει τον πόλο για την ανάδειξη του πολιτισμού και της ιστορίας της μέσω της ανάπτυξης των πολιτιστικών διαδρομών και του πολιτιστικού τουρισμού που θα πρέπει να διαχέεται σε όλες τις περιόδους του έτους. Η Αρχαία Ολυμπία και ο Ναός του Επικούρειου Απόλλωνα μαζί με την Αρχαία Ήλιδα και το τρίπολο (Μεσολόγγι - Θέρμο - Ναύπακτος) πρέπει δεόντως να αναδειχθούν/ προστατευθούν.

3. Η παράκτια ζώνη και οι ακτές της ΠΔΕ είναι απαραίτητο να σχεδιαστούν με βάση την πολιτική μιας ολοκληρωμένης διαχείρισης (Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παράκτιων Ζωνών -Integrated Coastal Management Zones), όπου θα συνδυάζονται από κοινού η προστασία των παράκτιων προστατευόμενων περιοχών, η προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και η ανάπτυξη ποιοτικών οικονομικών δραστηριοτήτων (βιώσιμος τουρισμός, αλιεία, υδατοκαλλιέργειες, κ.ά.) λαμβανομένων υπόψη και των παραμέτρων πολιτικής προστασίας. Για την παράκτια ζώνη κρίνεται ως άμεση ανάγκη η εφαρμογή μιας πολιτικής ειδικής προστασίας προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και της ανόδου της στάθμης της θάλασσας, με την υλοποίηση ήπιων περιβαλλοντικών έργων/ παρεμβάσεων και όπου δεν είναι εφικτό με τεχνικά έργα.

4. Η διατήρηση των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων σε καλή κατάσταση, σύμφωνα με τους ορισμούς της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και τα θεσμοθετημένα Ολοκληρωμένα

Σχέδια Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής των Υδατικών Διαμερισμάτων.

5. Να ληφθούν υπόψη τα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας - ΣΔΚΠ

6. Λήψη κατάλληλων δράσεων και μέτρων για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και συσχέτιση τους με την Εθνική Στρατηγική για την προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή και το αντίστοιχο Περιφερειακό Σχέδιο.

7. Αξιοποίηση των ΑΠΕ, προώθηση της πολιτικής για ορθολογική χρήση και εξοικονόμηση ενέργειας σε όλους τους τομείς (μεταφορές, βιομηχανία, κτίρια) ως μέσο για την προστασία του κλίματος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΧΩΡΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

Άρθρο 7

Διάρθρωση και ιεράρχηση του οικιστικού δικτύου

Η προτεινόμενη διάρθρωση και ιεράρχηση του οικιστικού δικτύου βασίζεται στις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης, της εδαφικής συνοχής, της ισόρροπης ανταγωνιστικότητας και της πολυκεντρικότητας.

Πρωθείται ως σημαντικότερη η συνεργασία μεταξύ πόλεων που ανήκουν στην ίδια Π.Ε. και κυρίως μεταξύ πόλεων ή μεγαλύτερων οικισμών που ανήκουν στην ίδια ενδοπεριφερειακή χωρική ενότητα. Όσον αφορά στη δικτύωση των οικισμών με γειτονικές περιφέρειες, δίνεται έμφαση στην ενδυνάμωση των σχέσεων της ΠΔΕ με τις λοιπές περιφέρειες της NUTS1: "Κεντρική Ελλάδα" και όσον αφορά στην ενδοπεριφερειακή δικτύωση των οικισμών, ενισχύονται τα δίκτυα στους τομείς των τεχνολογιών της πληροφορικής και των επικοινωνιών, της δημόσιας υγείας, του πολιτισμού και του αστικού περιβάλλοντος.

Προτείνονται ως κύριες κατευθύνσεις:

α) η πολυκεντρική διάρθρωση, με διάχυση της ανάπτυξης σε περισσότερους πόλους - οικιστικά κέντρα, λαμβάνοντας υπόψη τη χωρική τους ένταξη σε διαδρόμους ανάπτυξης, τη σχέση τους με κόμβους συνδυασμένων μεταφορών και τη γειτνίασή τους με τουριστικούς και φυσικούς - τοπιακούς πόρους υπεριοπτικής εμβέλειας,

β) η ανάπτυξη εταιρικής σχέσης μεταξύ πόλης και υπαίθρου, με σταδιακή ενίσχυση των περιφερειακών κέντρων (5ου και 6ου επιπέδου) ως εδρών των νυν καλλικράτειων δήμων ή των πρώην καποδιστριακών δήμων ή τοπικών κέντρων,

γ) η πολλαπλή ενίσχυση των μεγαλύτερων ορεινών οικισμών ως επαρχιακών κέντρων των ορεινών μειονεκτικών περιοχών, ιδιαίτερα στις ΠΕ της Ηλείας και Αιτωλ/νίας, στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής πολιτικής της εδαφικής, κοινωνικής και οικονομικής συνοχής,

δ) η ανάπτυξη της εξωστρέφειας των πόλεων της περιφέρειας σε διεθνές, εθνικό, διαπεριφερειακό και ενδοπεριφερειακό επίπεδο, μέσω της ανάπτυξης των συνεργασιών και δικτύσεων,

ε) η ενίσχυση των διοικητικών και κοινωνικών λειτουργιών στη βάση του ιεραρχημένου οικιστικού δικτύου, με παράλληλη ανάδειξη της ταυτότητας και ποιότητας του αστικού δημόσιου χώρου και με περιορισμό της αστικής διάχυσης,

στ) η αντιμετώπιση των προβλημάτων των μεγάλων αστικών κέντρων, τα οποία παρουσιάζουν τις μεγαλύτερες συγκεντρώσεις δραστηριοτήτων του δευτερογενούς τομέα (ευρύτερη περιοχή Πατρών -Αιγίου και Αργινίου), καθώς και η ενίσχυση της παραγωγής, της μεταποίησης και της καινοτομίας.

Πίνακας 1

Ιεράρχηση του οικιστικού δικτύου

Πρωτεύων Εθνικός Πόλος	Λοιποί Εθνικοί Πόλοι	Πρωτεύων Περιφερειακός Πόλος		Δευτερεύων Περιφερειακός Πόλος	Λοιποί περιφερειακοί πόλοι	
Οικισμός 2ου επιπέδου	Οικισμός 4ου επιπέδου	Οικισμός 5ου επιπέδου ενισχυμένου	Οικισμός 5ου επιπέδου	Οικισμός 5ου επιπέδου ενισχυμένο	Οικισμός 6ου επιπέδου	Οικισμός 7ου
2.1 Πάτρα				6.1.1 Ρίο		Όλοι οι υπόλοιποι οικισμοί
					6.2.1 Οβριά	
					6.2.2 Παραλία	
					6.2.3 Βραχναίικα	
				6.1.2 Κάτω Αχαΐα	6.2.4 Λουσικά	
					6.2.5 Σαγαίικα	
					6.2.6 Μετόχι	
				6.1.3 Χαλανδρίτσα	6.2.7 Λεόντιο	
					6.2.8 Καλέντζι	
					6.2.9 Σταυροδρόμι	
			5.2.1 Αίγιο	6.1.4 Ακράτα	6.2.10 Αιγείρα	
					6.2.11 Ακράτα	
					6.2.12 Διακοπτό	
					6.2.13 Ροδοδάφνη	
					6.2.14 Λαμπίρι	
				6.1.5 Καλάβρυτα	6.2.15 Δάφνη	
					6.2.16 Ψωφίδα	
					6.2.17 Κλειτορία	
	4.1 Αργίνιο				6.2.18 Αγγελόκαστρο	
					6.2.19 Παπαδάτες	
					6.2.20 Γαβαλού	
					6.2.21 Καινούριο	
					6.2.22 Παραβόλα	
					6.2.23 Σκουτερά	
					6.2.24 Άνω Αγ. Βλάσιος	
					6.2.25 Τριανταίικα	
					6.2.26 Στράτος	
					6.2.27 Φυτειές	
				6.1.6 Θέρμο		
				6.1.7 Αστακός	6.2.28 Κανδήλα	
					6.2.29 Μύτικας	
				6.1.8 Αμφιλοχία	6.2.30 Μενίδι	
					6.2.31 Νέο Χαλκινόπουλο	
				6.1.9 Βόνιτσα	6.2.32 Πάλαιρος	
					6.2.33 Κατούνα	

		5.1.1 Μεσολόγγι		6.1.10 Αιτωλικό	6.2.34 Νεοχώρι
			5.2.2 Ναύπακτος		6.2.35 Άνω Χώρα
					6.2.36 Αντίρριο
					6.2.37 Σίμος
					6.2.38 Πλάτανος
					6.2.39 Γαβρολίμνη
		5.1.2 Πύργος			6.2.40 Βούναργο
					6.2.41 Καράτουλας
					6.2.42 Επιτάλιο
					6.2.43 Κατάκολο
				6.1.11 Αρχαία Ολυμπία	6.2.44 Λάλας
					6.2.45 Πανόπουλος
					6.2.46 Λάμπεια
				6.1.12 Κρέστενα	6.2.47 Καλλιθέα
					6.2.48 Ανδρίτσεινα
				6.1.13 Ζαχάρω	6.2.49 Νέα Φιγαλεία
			5.2.3 Αμαλιάδα	6.1.14 Λεχαινά	6.2.50 Σιμόπουλο
					6.2.51 Ανδραβίδα
					6.2.52 Κυλλήνη
					6.2.53 Βάρδα
				6.1.15 Γαστούνη	6.2.54 Βαρθολομιό
					6.2.55 Τραγανό

Άρθρο 8

Μεταφορική υποδομή

1. Οδικές μεταφορές (χάρτης Π2β)

1.1 Οι οδικοί άξονες ΔΕΔ - Μ όπως περιγράφονται στην απόφαση κωδικοποίησης και αρίθμησης του Ελληνικού Διευρωπαϊκού Οδικού Δικτύου (ΦΕΚ 2631/Β/2008) και με την κωδικοποίηση αυτών από τη απόφαση χαρακτηρισμού και αρίθμηση αυτοκινητοδρόμων (ΦΕΚ 253/ΑΑΠ/2015) είναι οι εξής:

- α) Διαγώνιος: Λαμία - Άμφισσα - Ναύπακτος - Αντίρριο,
- β) Α5 (Ιόνια οδός): Κακαβιά - Ιωάννινα - Αμφιλοχία - Μεσολόγγι - Πάτρα - Πύργος - Τσακώνα,
- γ) Α8 (Ολυμπία οδός): Ελευσίνα - Κόρινθος - Πάτρα,
- δ) Α14: Αργίνο - Καρπενήσι - Λαμία,
- ε) Α52: Πρέβεζα - Βόνιτσα - Αμβρακία (σύνδεση με Δυτικό Άξονα),
- στ) Α72: Πύργος - Ολυμπία - Βυτίνα - Τρίπολη
- ζ) Πάτρα - Σταυροδρόμι - Πανόπουλο - προς Τρίπολη (ΕΟ111) (ο άξονας αναφέρεται στον Κανονισμό 1315/2013).

Ο κορμός του προτεινόμενου οδικού δικτύου της ΠΔΕ θα αποτελείται από τα τμήματα που ανήκουν στα οδικά ΔΕΔ - Μ και θα διαθέτει υψηλές λειτουργικές προδιαγραφές, σύμφωνα με τις οδηγίες που συνοδεύουν την απόφαση χαρακτηρισμού τους.

1.2. Άξονες Διεθνούς Σημασίας

- α) Ιωάννινα - Άρτα - Αμφιλοχία - Μεσολόγγι - Αντίρριο - Πάτρα - Πύργος - Τσακώνα (Α5 - Ιόνια Οδός):
- β) Αντίρριο - Ναύπακτος - Ιτέα - Λαμία (Διαγώνιος):

σημαντικός άξονας για την ανάπτυξη της Π.Δ.Ε. και ολόκληρου του νότιου δυτικού διαμερίσματος της χώρας, ο οποίος θα συνδέσει την Ιόνια Οδό με τον ΠΑΘΕ.

γ) Πλατυγιάλι σύνδεση με Ιόνια οδό - Αργίνο - Καρπενήσι - Λαμία (Α14): σημαντικός άξονας τόσο για την ανάπτυξη του Πλατυγιάλιου ως κόμβου συνδυασμένων μεταφορών, όσο και για την προοπτική τουριστικής ανάπτυξης της ορεινής περιοχής της Ακαρνανίας και της Ευρυτανίας. Στο τμήμα Πλατυγιάλι Αστακού - Αργίνο προτείνεται νέα οδική σύνδεση του Αργινίου με την Ιόνια οδό, με κόμβο στο Αγγελόκαστρο.

δ) Αμβρακία - Κατούνα - παράκαμψη Βόνιτσας - διακλάδωση προς Άκτιο - Πρέβεζα/Λευκάδα σύνδεση με Ηγουμενίτσα (Α52 - Αμβρακία Οδός): άξονας που εξυπηρετεί την δυτική Αιτωλοακαρνανία και συνδέει τη Λευκάδα, τη Πρέβεζα και τη Θεσπρωτία με την Ιόνια Οδό και την Π.Δ.Ε. με την ΒΔ πύλη της χώρας.

ε) Κόρινθος - Αίγιο - Πάτρα (Α8 - Ολυμπία Οδός).

στ) Κατάκολο - Πύργος - Αρχ. Ολυμπία - Βυτίνα - Τρίπολη/Άστρος, Τρίπολη/Μυκήνες (Α72): σημαντικός άξονας που συνδέει περιοχές της Ηλείας, της Αρκαδίας και της Αργολίδας και διεθνούς σημασίας πολιτιστικούς και τουριστικούς προορισμούς.

ζ) Πάτρα - Σταυροδρόμι - Πανόπουλο - προς Τρίπολη (ΕΟ 111).

η) Αστακός - Αιτωλικό - Ρίο - Πάτρα.

1.3. Άξονες Εθνικής - Διαπεριφερειακής Σημασίας

- α) Αντίρριο - Αργίνο - Αμφιλοχία - Μενίδι - Άρτα - Ιωάννινα (σημερινή ΕΟ48),

β) Διακοπτό (Πούντα) - Καλάβρυτα - Κλειτορία - προς Τρίπολη (ΕΟ 31),

γ) Αεροδρόμιο Αράξου - Λάππα (ΕΟ64),

δ) ΠΕΟ Πατρών - Αμαλιάδας - Πύργου (ΕΟ9)

1.4. Πρωτεύοντες Ενδοπεριφερειακοί άξονες

α) Μεσολόγγι - Αιτωλικό - Αστακός - Μύτικας - Πάλαϊρος (και προς Πλαγία) - Βόνιτσα,

β) Αμφιλοχία - Βόνιτσα - Άκτιο (σημερινή οδός ΕΟ42),

γ) Αγρίνιο - Παραβόλα - Θέρμο - Προυσσός - προς Καρπενήσι

δ) Ναύπακτος - Θέρμο - Προυσσός - προς Καρπενήσι,

ε) Πάτρα - Χαλανδρίτσα - Καλάβρυτα,

στ) Πύργος - Σιμόπουλο - (σύνδεση με Ε.Ο.111) - Πανόπουλο - Ψωφίδα - Δάφνη,

ζ) Κυλλήνη - σύνδεση με οδό Πατρών - Πύργου.

1.5. Δευτερεύοντες Ενδοπεριφερειακοί άξονες

α) Αγρίνιο - Στράτος - Χαλκιοπούλο - γέφυρα Τέμπλας,

β) Αμφιλοχία - Χαλκιοπούλο - Λίμνη Κρεμαστών,

γ) Γαβαλού - Παπαδάτες - Αγρίνιο (νότια της Τριχωνίδας),

δ) Ναύπακτος - Σίμος - Πλάτανος - Άνω Χώρα - Θέρμο,

ε) ΠΕΟ Κορίνθου - Πάτρας,

στ) Επαρχιακή οδός Πατρών/Καλαβρύτων - Μίχα - Τσαπουρνιά - Λακκώματα - Καλούσι - Αλεποχώρι - Καλέντζι - Δροσιά - Ε.Ο. Πατρών/Τριπόλεως.

ζ) Παλαιά οδός Πάτρα - Κάτω Αχαΐας - Λεχαιών - Γαστούνης - Αμαλιάδας,

η) Αμαλιάδα - Σιμόπουλο,

θ) Πανόπουλο - Λάλας - Αρχαία Ολυμπία - Κρέστενα,

ι) Ανδρίτσαίνα - Κρέστενα και Ζαχάρω,

ια) Ζαχάρω - Φιγαλεία - Επικούρειος Απόλλων - Ανδρίτσαίνα.

Ιβ) Ορεινή αρχαία Ολυμπία - Αρχ. Ολυμπία - Κρέστενα - Ανδρίτσαίνα.

1.6 προτείνονται επιπλέον:

1.6.1 Βελτιώσεις - επεκτάσεις των οδικών τμημάτων:

α) Αρχαία Ολυμπία - Ανδρίτσαίνα, (Επικούρειος Απόλλων) με επέκταση Στεμνίτσα - Δημητσάνα - Βυτίνα Κλειτορία (σπήλαιο λιμνών) - μονή Αγίας Λαύρας - Καλάβρυτα - Μονή Μεγάλου Σπηλαίου - Οδοντωτός - Πάτρα - Κατάκολο

β) Αρχαία Ολυμπία - Μεσολόγγι - Ναύπακτος - Δελφοί

γ) Αρχαία Ολυμπία Μυκήνες Ναύπλιο - Επίδαυρος

δ) Αρχαία Ολυμπία - Ανάκτορο Νέστορα - Πύλος - Μεθωνη - Κορώνη - Αρχαία Μεσσηνία

1.6.2 Διανοίξεις των νέων οδών α) Άγιος Στέφανος - Χαλανδρίτσα - Καλάβρυτα και β) Άγιος Στέφανος - Πηγάδια - Σαντομέρι - Σιμόπουλο - Αμπελάκια - Πύργος, ενδοπεριφερειακά απαραίτητες για την μεταφορά - επεξεργασία - μεταποίηση των γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων των ορεινών περιοχών Τριταίας, Καλαβρύτων και ορεινής Ηλείας που μεταφέρονται στη βιομηχανική ζώνη Αγ. Στεφάνου στην Πάτρα.

1.6.3 Βελτίωση - επέκταση των οδικών αξόνων:

Κυλλήνη - Χάβαρι - Πανόπουλος - Τρίπολη για δυνατότητα μετακίνησης στα Ιόνια

- Ιόνια οδός (Ιωάννινα - Ρίο Αντίρριο) - σύνδεση με Ολυμπία οδό (Αθήνα - Πάτρα) - επέκταση Πύργος - Καλό Νερό - Γεφυρα Τσακώνα - Καλαμάτα - ακτοπολική σύνδεση Κίσσαμος Κρήτη

1.7. Προτείνεται επιπλέον:

Σε όλους τους παραπάνω άξονες, διερεύνηση - μελέτη ένταξης δικτύων εθνικών και ενδοπεριφερειακών ποδηλατοδρόμων.

2. Σιδηροδρομικές μεταφορές

2.1. Κατασκευή του Δυτικού Σιδηροδρομικού Άξονα, ο οποίος θα συνδέεται με το δίκτυο Πελοποννήσου με σιδηροδρομικό πορθμείο.

2.2. Άξονες προτεραιότητας είναι οι εξής:

α) Ολοκλήρωση της κατασκευής της νέας διπλής σιδηροδρομικής γραμμής Αθήνας - Πάτρας.

β) Η αναβάθμιση του κλάδου Πάτρας - Πύργου - Αρχαίας Ολυμπίας - Καλαμάτας,

γ) Η σύνδεση της ΒΙΠΕ Πάτρας με το σιδηροδρομικό δίκτυο θεωρείται απαραίτητη για την ανάπτυξη της ΒΙΠΕ.

δ) Το Α/Δ Αράξου, κόμβος του εκτεταμένου δικτύου των ΔΕΔΜ, θεωρείται απαραίτητο να συνδεθεί με το σιδηροδρομικό δίκτυο της περιοχής για την περαιτέρω ενδυνάμωση της λειτουργίας του

ε) Σημαντική παράμετρο σιδηροδρομικής εξυπηρέτησης για την ΠΔΕ αποτελεί η ύπαρξη του Οδοντωτού Διακοπτού - Καλαβρύτων, όπως και το θεματικό τρένο που συνδέει τον λιμένα Κατακόλου με τον Πύργο και την Αρχαία Ολυμπία.

στ) Σημαντική παράμετρο σιδηροδρομικής εξυπηρέτησης για την ανάπτυξη ειδικών παραμέτρων θεματικού τουρισμού αποτελεί η δυνατότητα μεταφοράς ποδηλάτων, η δυνατότητα φύλαξης ποδηλάτων στους σιδηροδρομικούς σταθμούς και η διασύνδεση του σιδηροδρομικού δικτύου με δίκτυο εθνικών, ενδοπεριφερειακών και αστικών ποδηλατοδρόμων.

3. Θαλάσσιες μεταφορές

Άξονες προτεραιότητας είναι οι εξής:

α) Ο λιμένας Πάτρας (διεθνούς ενδιαφέροντος - Κ1).

β) Ο λιμένας Πλατυγιαλίου εξελίσσεται σε δυναμικό εμπορικό λιμένα. Διαθέτει τη μοναδική στη χώρα Ελεύθερη Βιομηχανική Ζώνη, η οποία εμφανίζει θετική προοπτική.

γ) Η αναβάθμιση του λιμένα Κατακόλου (εθνικής σημασίας - Κ2) θεωρείται ως έργο προτεραιότητας.

δ) Ο λιμένας Κυλλήνης (εθνικής σημασίας - Κ2), ο οποίος ανήκει στο εκτεταμένο δίκτυο των ΔΕΔ - Μ, αποτελεί σημείο σύνδεσης με την Κεφαλονιά και τη Ζάκυνθο και, ως εκ τούτου, η σημασία του ως λιμένα ακτοπλοΐας είναι σημαντική.

ε) ενίσχυση του ρόλου των λιμένων της Περιφέρειας σε επίπεδο Μακροπεριφέρειας Αδριατικής - Ιονίου.

Σε κατώτερη βαθμίδα βρίσκονται οι λιμένες Αιγίου, Μεσολογγίου (μείζονος ενδιαφέροντος -Κ3) και Αστακού:

- Η αναβάθμιση των υποδομών του λιμένα του Αιγίου (για τουριστικές και εμπορευματικές δραστηριότητες) πρέπει να υποστηριχθεί όσον αφορά στην οδική προσπελασιμότητά του με απευθείας σύνδεση με την Ολυμπία Οδό.

- Ο λιμένας Μεσολογγίου βελτιώνει τις υποδομές του με δυνατότητες αναβάθμισής του με ακτοπολικές συνδέσεις με την Κεφαλλονιά και τη Ζάκυνθο, ενώ ο λιμένας Αστακού εξυπηρετεί την ακτοπολική σύνδεση με την

Ιθάκη και την Κεφαλλονιά, ενώ έχει και δυνατότητα τουριστικής αξιοποίησης.

4. Αεροπορικές μεταφορές

Άξονες προτεραιότητας είναι οι εξής:

α) Το Α/Δ Αράξου χαρακτηρίζεται ως αεροπορικός κόμβος του εκτεταμένου δικτύου των ΔΕΔ - Μ και προτείνεται η διερεύνηση της σκοπιμότητας και της δυνατότητας ανάπτυξης εμπορευματικής δραστηριότητας, με κύριο στόχο τη διακίνηση των ευπαθών αγροτικών προϊόντων της ευρύτερης περιοχής.

Προτείνεται να διερευνηθεί και προωθηθεί η δυνατότητα για την ανάπτυξη επιβατικής δραστηριότητας στο στρατιωτικό Α/Δ Ανδραβίδας, σε συμπληρωματικό ρόλο με το Α/Δ Αράξου.

β) Το Α/Δ Ακτίου, χαρακτηρίζεται και αυτό ως αεροπορικός κόμβος του εκτεταμένου δικτύου των ΔΕΔ - Μ και παρουσιάζει αυξητικές τάσεις όσον αφορά τη διεισδυτική ζήτηση ναυλωμένων κυρίως πτήσεων με ικανοποιητικό επίπεδο εξυπηρέτησης.

γ) Προώθηση λειτουργίας υδροπλάνων και υδατοδρομίων με κύριο στόχο τη σύνδεση της ηπειρωτικής χώρας με τα νησιά, πρωτίστως σε Πάτρα, Κατάκολο, Κυλλήνη και Μεσολόγγι και δευτερευόντως στη λίμνη Τριχωνίδα προς εξυπηρέτηση του Αγρινίου και της ενδοχώρας της Αιτ/νιας.

δ) Τουριστική αξιοποίηση των μικρών περιφερειακών αεροδρομίων (Μεσολόγγι, Αγρίνιο, Επιτάλαιο Πύργου) σε συνδυασμό με τα υπόλοιπα της ευρύτερης περιοχής (Καλαμάτα, Σπάρτη) και του εξωτερικού (Ιταλία).

5. Σε όλες τις πύλες εισόδου - μεταφορών (σιδηροδρομικοί σταθμοί, αεροδρόμια, υδατοδρόμια και λιμάνια) προτείνεται η δημιουργία χώρων φύλαξης και ενοικίασης ποδηλάτων, και σταθμών Infokiosk για τις συνδυασμένες μεταφορές (τρένο- ΙΧ, τρένο- ποδήλατο κ.ο.κ.).

Άρθρο 9

Κατευθύνσεις για την Λοιπή Τεχνική Υποδομή

1. Προτείνεται ενεργειακή υποδομή υπεροπτικής εμβέλειας με:

- κατασκευή νέων καλωδιακών γραμμών, για την επέκταση του δικτύου μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας σε όλες τις περιοχές της Περιφέρειας. Συστήνεται η υπογειοποίηση των νέων γραμμών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας στις περιπτώσεις που η όδευση διέρχεται από περιοχές του Δικτύου Natura 2000 (ειδικά σε Ζώνες Ειδικής Προστασίας για τα Πουλιά) και σε περιοχές υψηλής φυσικής και αισθητικής αξίας,

- ανάπτυξη ευφύων συστημάτων μέτρησης ενέργειας για τον έλεγχο της κατανάλωσης και της ζήτησης,

- χρήση νέων καινοτόμων ενεργειακών υποδομών που θα διασφαλίζουν χαμηλές εκπομπές άνθρακα,

- προώθηση της ηλεκτροκίνησης στον αστικό και στον αγροτικό χώρο

- αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και δράσεις ορθολογικής χρήσης και εξοικονόμησης ενέργειας στον κτιριακό τομέα (π.χ. σχολεία, δημόσια κτήρια, κατοικίες, κλπ.).

- αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για τα δίκτυα εξυπηρέτησης του δημόσιου χώρου (π.χ. δίκτυα οδοφωτισμού) και τα δίκτυα αστικών μεταφορών.

- δημιουργία ψηφιακής πύλης αμφίδρομης πληροφόρησης μεταξύ δήμων και πολιτών σε θέματα εξοικονόμησης ενέργειας, περιβαλλοντικής συνείδησης και δράσεων πρασίνου.

- κατασκευή ήπιων υποδομών για την προστασία/ανάδειξη/διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών, καθώς και «πράσινων υποδομών» (green infrastructure) στο πλαίσιο της κοινοτικής πολιτικής των «πράσινων υποδομών» που προωθεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

2. Προτείνεται η οργάνωση των υποδομών ύδρευσης και άρδευσης υπεροπτικής εμβέλειας με:

- αδειοδότηση των γεωτρήσεων που χρησιμοποιούνται για υδρευτικούς σκοπούς, συνεχής έλεγχος της ποιότητας του πόσιμου νερού και υλοποίηση δράσεων για την εξασφάλιση της υγιεινής και καθαρότητας του πόσιμου νερού.

- ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων, με ταυτόχρονη αντιμετώπιση των προβλημάτων ύδρευσης και αποχέτευσης.

- αντικατάσταση των παλαιών αντλιοστασίων και μέτρους του δικτύου ύδρευσης,

- τηλεματική παρακολούθηση με σκοπό τον έλεγχο των διαρροών των δικτύων ύδρευσης.

3. Επιβάλλεται η αναβάθμιση και συμπλήρωση των υποδομών αποχέτευσης υπεροπτικής εμβέλειας με προτεραιότητα στη συμπλήρωση και βελτίωση των ελλείψεων του αποχετευτικού συστήματος στο σύνολο της ΠΔΕ. Επίσης να πρέπει να προβλέπονται συγκεκριμένες προληπτικές ή/και διορθωτικές ενέργειες στις περιπτώσεις που οι μονάδες επεξεργασίας λυμάτων τίθενται εκτός λειτουργίας.

4. Επιβάλλεται η διαχείριση απορριμμάτων σύμφωνα με το εκάστοτε Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

5. Συντήρηση των δύο μεγάλων φραγμάτων της Π.Ε. (Αλφειού και Πηνειού) και ο επαναπλημμυρισμός των αποξηραμένων λιμνών Αγουλινίτσας - Μουριάς μετά από την εκπόνηση σχετικής μελέτης

6. Προτείνεται η κατασκευή διώρυγας υπερχειλίσσης στη Μουριά.

Άρθρο 10

Χωρική Οργάνωση των παραγωγικών Δραστηριοτήτων

1. Γενικές κατευθύνσεις χωρικής ανάπτυξης του πρωτογενούς τομέα παραγωγής

Οι δυναμικές ζώνες της ΠΔΕ είναι οι ακόλουθες: α) οι πεδινές περιοχές της Ηλείας, της Δυτικής Αχαΐας και του Αγρινίου και Μεσολογγίου, οι οποίες παράγουν γεωργικά προϊόντα,

β) οι ημιορεινές περιοχές, πρωτίστως της Αιτωλοακαρνανίας και δευτερευόντως της Ηλείας και της Αχαΐας, οι οποίες παράγουν κτηνοτροφικά προϊόντα,

γ) οι περιοχές εσωτερικών υδάτων της Αιτωλοακαρνανίας και της Ηλείας, καθώς και οι δυτικές ακτές της Αιτωλοακαρνανίας και του Αμβρακικού, στις οποίες η υδατοκαλλιεργητική δραστηριότητα είναι σημαντική.

Για τις παραπάνω περιοχές δίδονται οι εξής κατευθύνσεις:

1.1. Γεωργική παραγωγή

- άμεσος χωρικός προσδιορισμός της γης υψηλής παραγωγικότητας με βάση τις αναγκαίες εξειδικεύσεις στις τρεις ΠΕ,

- θέσπιση επιτρεπτής χωροθέτησης εγκαταστάσεων για τη μεταποίηση προϊόντων, με χωροθέτηση εξάρτησης από αγροτικές πρώτες ύλες (με βάση τους όρους και περιορισμούς του Ειδικού Πλαισίου για τη βιομηχανία ΕΠΧΣΑΑ), καθώς και υποδομών που συμβάλλουν στον εκσυγχρονισμό της παραγωγής

- μέριμνα για την προστασία, ενίσχυση και επέκταση των περιοχών και προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ,

- αποφυγή μεγαλύτερης κατάτμησης των αγροτεμαχίων, ιδίως εκείνων που αφορούν γη υψηλής παραγωγικότητας, με αντίστοιχη πρόβλεψη από τον υποκείμενο σχεδιασμό ορίων κατάτμησης και αρτιότητας, καθώς και περιορισμό των χρήσεων γης που δεν συνάδουν με τη γεωργική χρήση,

- ο αγροτουρισμός να αποτελέσει μέσο ανάπτυξης του πρωτογενή τομέα τόσο με την ανάπτυξη υποδομών και σχετικών δραστηριοτήτων όσο και με την προώθηση τοπικών προϊόντων και την κατεύθυνση της παραγωγικής διαδικασίας προς την ποιότητα.

- Συνδυασμός του αγροτουρισμού με τον πεζοπορικό και ποδηλατικό τουρισμό.

1.2. Κτηνοτροφική παραγωγή

Οριοθέτηση ευρύτερων περιοχών από τον υποκείμενο σχεδιασμό αναζήτησης κτηνοτροφικών ζωνών και επέκταση της βιολογικής κτηνοτροφίας.

1.3. Υδατοκαλλιέργεια - αλιεία

Η δραστηριότητα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας στην ΠΔΕ συγκεντρώνεται κυρίως στον δήμο Ι.Π. Μεσολογγίου, στις ακτές των δήμων Ξηρομέρου και Ακτίου - Βόνιτσας στην ΠΕ Αιτωλοακαρνανίας, στον δήμο Ανδραβίδας - Κυλλήνης στην ΠΕ Ηλείας και δευτερευόντως στην περιοχή λίμνης Καϊάφα, στον δήμο Δυτικής Αχαΐας και στο Δήμο Καλαβρύτων (υδατοκαλλιέργεια γλυκών υδάτων) στην ΠΕ Αχαΐας.

Στην ΠΔΕ και ειδικότερα στην Αιτωλοακαρνανία, η υδατοκαλλιέργεια είναι ο δυναμικότερος κλάδος της πρωτογενούς παραγωγής της περιοχής και κατατάσσεται στις κορυφαίες θέσεις σε αξία εξαγωγών αγροτικών προϊόντων και παράλληλα είναι ο τομέας που συμβάλλει σε εθνικό επίπεδο στην έρευνα και την παραγωγή νέων ή τη βελτίωση υπαρχόντων προϊόντων.

Προτείνεται σε όλο το μήκος της παράκτιας ζώνης, με συνεκτίμηση των τουριστικών προοπτικών, η βελτίωση των υποδομών των υφιστάμενων αλιευτικών καταφυγίων καθώς και η δημιουργία νέων για τον ελλιμενισμό και την προστασία των επαγγελματικών αλιευτικών σκαφών όπου είναι απαραίτητο.

2. Κατευθύνσεις χωρικής ανάπτυξης του δευτερογενούς τομέα παραγωγής

2.1. Στην ΠΔΕ κυριαρχεί σε μεγάλο βαθμό η διάσπαρτη και άναρχη χωροθέτηση των εγκαταστάσεων του δευτερογενούς τομέα στις εντός και εκτός σχεδίου περιοχές. Οι δυναμικές ζώνες του δευτερογενούς τομέα έχουν ως πρώτο και κύριο πόλο συγκέντρωσης την ευρύτερη περιοχή των Πατρών, όπου λειτουργούν οι δύο ενεργές

και οργανωμένες περιοχές της ΒΙΠΕ και του ΒΙΟΠΑ Πατρών και σημαντική βιομηχανική μονάδα στην περιοχή Δρέπανο, και ως δευτερεύοντα πόλο συγκέντρωσης την ευρύτερη περιοχή του Αιγίου. Η βιομηχανική δραστηριότητα στις άλλες δύο ΠΕ αξιολογείται ως αρκετά μικρότερης κλίμακας και αφορά στις ευρύτερες περιοχές των αστικών κέντρων Αγρινίου, Πύργου - Αμαλιάδας, Μεσολογγίου - Ναυπάκτου, Βαρθολομίου και Ζαχάρως. Η προσδοκία ουσιαστικής μετεξέλιξης της ΝΑΒΙΠΕ Πλατυγαλίου - Αστακού σε λιμένα για την εξυπηρέτηση, αφενός μεν χρήσεων προστιθέμενης αξίας σε σχέση με το καθεστώς της διεθνούς ελεύθερης ζώνης εμπορίου, που απολαμβάνει η περιοχή, και αφετέρου χρήσεων τουριστικού λιμένα και ανάπτυξης νέων μορφών τουρισμού, προϋποθέτει το επενδυτικό ενδιαφέρον για αυτές τις δραστηριότητες. Η μετεξέλιξη αυτή είναι πλέον εφικτή μετά την ολοκλήρωση της οδικής της σύνδεσης με την Ιόνια Οδό.

Κύριες κατευθύνσεις :

- η απόδοση προτεραιότητας στη λειτουργία οργανωμένων και πολεοδομημένων χώρων του δευτερογενούς τομέα με σημαντική επέκταση της ΒΙΠΕ Πατρών και οργάνωση της σε σύγχρονο επιχειρηματικό Πάρκο με επαρκή οδική και σιδηροδρομική σύνδεση με την Ιόνια Οδό και τη σιδηροδρομική γραμμή Αθήνα - Πάτρα - Πύργος, η διατήρηση και ανάπτυξη της βιομηχανικής δραστηριότητας στο Δρέπανο, και δημιουργία ή ενεργοποίηση επιχειρηματικού/ών πάρκου/ων στην ευρύτερη περιοχή του Αγρινίου, ενός στην ευρύτερη περιοχή Αιγίου, ενός νότια του Πύργου και ενός βόρεια της Αμαλιάδας σε εγγύτητα με την Ιόνια Οδό, καθώς και στις ευρύτερες περιοχές Μεσολογγίου, Ναυπάκτου και Αμφιλοχίας - Βόνιτσας, όπως τεκμηριωμένα θα προταθούν από τα ΤΠΣ/ΓΠΣ αυτών των περιοχών,

- η διατήρηση ενός ιστού μονάδων στις ορεινές μειονεκτικές περιοχές της ΠΔΕ και ιδίως σε εκείνες που αξιοποιούν τοπικούς πόρους,

2.2. Αξιοποίηση των ορυκτών πρώτων υλών (ΟΠΥ):

- γενική κατεύθυνση είναι η εφαρμογή των χωροταξικών κατευθύνσεων της Εθνικής Πολιτικής για την αξιοποίηση των Ορυκτών Πρώτων Υλών (ΟΠΥ),

- θεσμοθέτηση λατομικών περιοχών στις Περιφερειακές Ενότητες της ΠΔΕ για την εξόρυξη αδρανών υλικών, με σκοπό την αποφυγή παράνομων αμοληψιών,

- θέσπιση ειδικών όρων προστασίας τοπίου και περιβάλλοντος από εξορυκτικές δραστηριότητες, μηχανισμός παρακολούθησης της αποκατάστασης τοπίου μετά το τέλος της εκμετάλλευσης,

- δυνατότητα απόδοσης χρησιμοποιημένων περιοχών εξόρυξης για κοινόχρηστες / κοινωφελείς δραστηριότητες,

- για τις βιομηχανίες με χωροθέτηση εξάρτησης από πρώτες ύλες προερχόμενες από εξόρυξη, λαμβάνονται υπόψη οι ειδικές κατευθύνσεις του ΕΠΧΣΑΑ για τη βιομηχανία,

- προτείνεται ο καθορισμός χωρικών ενοτήτων εξόρυξης υδρογονανθράκων και για τις υποστηρικτικές εγκαταστάσεις και υποδομές (λιμενικές εγκαταστάσεις, ελικοδρόμια, διυλιστήρια, μηχανουργεία, εγκαταστάσεις

επισκευής - συντήρησης, αποθήκης) προτείνεται να αναζητηθούν χώροι κατά προτίμηση στην περιοχή της ΝΑΒΙΠΕ Πλατυγιάλι Αστακού,

- στη θαλάσσια περιοχή του Κατακόλου, προωθείται η αξιοποίηση του βεβαιωμένου κοιτάσματος υδρογονανθράκων.

3. Κατευθύνσεις χωρικής ανάπτυξης του τριτογενούς τομέα παραγωγής

3.1. Υπηρεσίες εμπορευματικών μεταφορών και υπηρεσίες εμπορίας και διάθεσης τοπικών προϊόντων

Κύρια στρατηγική κατεύθυνση αποτελεί η ενίσχυση και ανάδειξη του διεθνούς και εθνικού ρόλου της ΠΔΕ ως κόμβου συνδυασμένων μεταφορών και ως εμπορικού και διαμετακομιστικού κόμβου στον χώρο της Μακροπεριφέρειας Αδριατικής - Ιονίου με βασικούς πόλους το νέο λιμένα Πατρών και, συμπληρωματικά, το λιμένα Πλατυγιάλιου Αστακού. Στο πλαίσιο αυτό διαφαίνεται η προοπτική η ΠΔΕ να καταστεί περιοχή σύγκλισης αναπτυξιακών αξόνων. Προς τούτο προτείνονται μια σειρά ειδικότερων κατευθύνσεων, μέτρων και έργων.

3.2. Περιοχές ανάπτυξης του τουρισμού

Αναγνωρίζονται οι αναπτυσσόμενες τουριστικά περιοχές, οι περιοχές παράκτιου εναλλακτικού τουρισμού και οι περιοχές πεδινής και ορεινής ενδοχώρας εναλλακτικού τουρισμού. (Χάρτης Π.2.α.)

Ως γενικές κατευθύνσεις προτείνονται:

- η βελτίωση της προσπελασιμότητας και της προσβασιμότητας των τουριστικών περιοχών και των πόλων έλξης, καθώς και η μείωση της χρονοαπόστασης από τις πύλες εισόδου τουριστών,

- ανάδειξη και βελτίωση διεθνών μονοπατιών για πεζοπόρους και ποδηλάτες και λοιπών πολιτιστικών διαδρομών με σκοπό την ανάπτυξη του εναλλακτικού τουρισμού και δημιουργία νέων διαδρομών και στάσεων,

- δικτύωση του πρωτογενή τομέα με τις τουριστικές δραστηριότητες με την προώθηση των τοπικών προϊόντων στις ξενοδοχειακές μονάδες,

- προώθηση μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας και βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας των εγκαταστάσεων (προώθηση ΑΠΕ, βιοκλιματικών μεθόδων σχεδιασμού κ.ά.),

- προστασία, αποκατάσταση και ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος (π.χ. ανάδειξη ιστορικών μνημείων αρχαιολογικών χώρων, κ.λπ.), με την αναγνώριση και συνδυασμένη προβολή των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών κάθε περιοχής και ανάληψη δράσεων αναβάθμισης του δομημένου χώρου,

- βελτίωση της προσβασιμότητας του παράκτιου χώρου (π.χ. δημιουργία προστασιών παραλιών) και του φυσικού περιβάλλοντος (π.χ. πεζοπορικά μονοπάτια για την τρίτη ηλικία και τα ΑμεΑ),

- προώθηση του πολιτιστικού τουρισμού με διεθνή προβολή των πολιτιστικών και παραδοσιακών δρώμενων και εκδηλώσεων (π.χ. προβολή της ετήσιας «γιορτής του κάστανου» στην ορεινή Ναυπακτία κ.α.),

- διασύνδεση τουριστικών καταλυμάτων με δίκτυα πεζοπορικού - ποδηλατικού τουρισμού.

Είναι σκόπιμο να αναφερθεί ότι ούτε μια τουριστική ενότητα ή περιοχή της ΠΔΕ δεν ανήκει σήμερα στην κατηγορία των «ανεπτυγμένων τουριστικά περιοχών».

3.3. Αναπτυσσόμενες τουριστικά παράκτιες περιοχές
Επιπλέον των γενικών κατευθύνσεων ισχύουν οι παρακάτω κατευθύνσεις:

- Αξιοποίηση των εκάστοτε τοπικών πόρων που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την ανάπτυξη ειδικών εναλλακτικών μορφών τουρισμού (αγροτουρισμού, περιηγητικού, πεζοπορικού, πολιτιστικού τουρισμού κ.λπ.).

- Κατασκευή νέων, συμπλήρωση και αναβάθμιση υφιστάμενων τεχνικών, κοινωνικών (περίθαλψης και αθλητισμού), περιβαλλοντικών και πολιτιστικών υποδομών (μουσεία, κ.λπ.).

- Ολοκληρωμένες τουριστικές παρεμβάσεις με αναπτυξιακό χαρακτήρα για την περιοχή, όπως οργανωμένοι υποδοχείς τουριστικών δραστηριοτήτων, ειδικά προγράμματα τουριστικής ανάπτυξης και ανάπτυξη βασικών υποδομών, έμφαση στις απαιτήσεις προσβασιμότητας για ΑμεΑ και εμποδιζόμενα άτομα.

- Παροχή κινήτρων για εκσυγχρονισμό υφιστάμενων τουριστικών μονάδων με παράλληλη.

- Αναβάθμιση σε τύπους και κατηγορίες καταλυμάτων (3, 4 και 5 αστέρια) ή επέκταση αυτών και συμπληρώσεις με ειδικές τουριστικές υποδομές, έμφαση στις απαιτήσεις προσβασιμότητας για ΑμεΑ και εμποδιζόμενα άτομα.

- Επανάχρηση αξιόλογων κτιρίων ή συνόλων και παροχή κινήτρων για μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες.

- Παροχή κινήτρων για μερική ή ολική απόσυρση μη αξιόλογων, απαξιωμένων ή εγκαταλελειμμένων κτιρίων και εγκαταστάσεων χρήσης τουρισμού, καθώς και παροχή κινήτρων για κατεδάφιση μη αξιόλογων ή μη απαραίτητων ή εγκαταλελειμμένων κτιρίων που προσβάλλουν το τοπίο.

- Χωροθέτηση οργανωμένων κατασκηνώσεων (camping)

Η κατηγοροποίηση των αναπτυσσόμενων τουριστικά παράκτιων περιοχών της ΠΔΕ έχει ως εξής:

- α) Αναπτυσσόμενες τουριστικά περιοχές με έντονες οικιστικές και τουριστικές πιέσεις και με το περιβάλλον τους παράλληλα να χρειάζεται σχεδιασμένες δράσεις και μέτρα αναβάθμισης και εξυγίανσης. Στην υποκατηγορία αυτή υπάγονται:

- η παράκτια περιοχή Πύργου - Αρχαίας Ολυμπίας - Δ. Ήλιδας - Αρχαίας Ήλιδας

- η παράκτια περιοχή Δ. Πατρών και ΔΕ Δύμης, Μόβρης Δυτικής Αχαΐας

- η παράκτια περιοχή ΔΕ Κάστρου Κυλλήνης και Δ. Πηνειού

- η παράκτια περιοχή Ακράτας - Αιγίου (Δήμου Αιγιαλείας)

- η παράκτια περιοχή Ναυπακτίας (Δ. Ναυπάκτου).

Για αυτή την κατηγορία περιοχών ισχύουν επιπλέον οι παρακάτω κατευθύνσεις:

- κατά προτεραιότητα ταχύρρυθμος σχεδιασμός των περιοχών αυτών είτε μέσω τοπικών πολεοδομικών σχεδίων με ειδικότερους όρους και περιορισμούς, είτε μέσω διαχειριστικών σχεδίων για κάθε περιοχή, είτε μέσω της θεσμοθέτησης ειδικών μελετών ανάπτυξης - αναβάθμισης των παραγωγικών δραστηριοτήτων και προστασίας του περιβάλλοντος των περιοχών αυτών

- κατά προτεραιότητα θεσμοθέτηση των τοπικών πολεοδομικών σχεδίων των Δήμων ή Δ.Ε. που ανήκουν οι περιοχές αυτές,

- θέσπιση ειδικού καθεστώτος προστασίας για ορισμένες περιοχές, κατά προτεραιότητα καθορισμός με συγκεκριμένα όρια της γης υψηλής παραγωγικότητας που καλύπτει σημαντικές εκτάσεις στις περισσότερες απ' αυτές τις περιοχές κ.α.

β) Παράκτιες αναπτυσσόμενες τουριστικά περιοχές με χαμηλού βαθμού οικιστικές και περιβαλλοντικές πιέσεις, οι οποίες παρουσιάζουν αναπτυσσόμενη δυναμική στην τουριστική κίνηση, ανωδομή και υποδομή.

Σ' αυτήν την υπο - κατηγορία ανήκει η παράκτια ενότητα των δυτικών ακτών της ΠΕ Αιτωλ/νίας.

Στο πλαίσιο της κατεύθυνσης για ποιοτική αναβάθμιση, εμπλουτισμό με νέες μορφές και διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος ισχύουν επιπλέον οι παρακάτω εξειδικεύσεις:

- επέκταση και ποιοτική αναβάθμιση των υποδομών του θαλάσσιου, ιστιοπλοϊκού ποδηλατικού - περιπατητικού, καταδυτικού και αλιευτικού τουρισμού, συμπεριλαμβανομένων των υψηλής ποιότητας ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων

- προώθηση της δημιουργίας Περιοχής Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης (ΠΟΤΑ) ανατολικά του Μύτικα

- αξιοποίηση της περιοχής του Αστακού για τουρισμό υψηλού επιπέδου,

- εκπόνηση και θεσμοθέτηση Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων (ΕΠΣ) που μεταξύ των άλλων θα εστιάζουν στους τομείς του τουρισμού και των υδατοκαλλιεργειών για την αποφυγή συγκρούσεων των δύο αυτών χρήσεων.

3.4. Παράκτιες περιοχές οι οποίες στο σύνολό τους ή στην μεγαλύτερη έκτασή τους χαρακτηρίζονται από θεσμοθετημένες προστατευόμενες περιοχές διεθνούς σημασίας, αλλά έχουν δυνατότητες ήπιας ανάπτυξης με παράλληλη ανάδειξη των φυσικών πλουτοπαραγωγικών πόρων τους. Σ' αυτή την κατηγορία ανήκουν:

- η παράκτια περιοχή Αμβρακικού
- η παραλίμνια περιοχή Μεσολογίου - Αιτωλικού
- η παράκτια περιοχή Κοτυχίου - Καλογριάς
- η παράκτια περιοχή Ν.Δ. Ηλείας -Καϊάφα

Στις περιοχές αυτές, ισχύουν επιπλέον των γενικών κατευθύνσεων, οι παρακάτω στρατηγικές κατευθύνσεις, με την προϋπόθεση ότι συμφωνούν με τους όρους και περιορισμούς προστασίας των εκάστοτε π. δ/γμάτων θεσμοθέτησης και διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών.

- Αξιοποίηση των εκάστοτε τοπικών πόρων που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την ανάπτυξη ειδικών - εναλλακτικών μορφών τουρισμού.

- Δημιουργία δικτύων μονοπατιών (εθνικών, ευρωπαϊκών) και διαδρομών (π.χ. «δρόμοι» καπνού, αμπέλου, ελιάς, κ.α.) περιβαλλοντικής ευαισθησίας και εκπαίδευσης.

- Δημιουργία τουριστικών εγκαταστάσεων, εξυπηρετήσεων και δικτύων που εστιάζουν σε ΑμεΑ, εμποδιζόμενα άτομα και άτομα τρίτης ηλικίας

- Ολοκλήρωση διαδρομής 8 EUROVELO και διασύνδεση με ποδηλατικές υποδομές ενδοπεριφερειακά στους βασικούς πόλους ενδιαφέροντος.

- Προώθηση προγραμμάτων στήριξης αγροτικών δραστηριοτήτων φιλικών προς το περιβάλλον (στήριξη ολοκληρωμένης ή βιολογικής γεωργίας, προϊόντων ονομασίας προέλευσης, παραδοσιακών τεχνικών, κ.ά).

- Δημιουργία υποδομών στήριξης, προώθηση προγραμμάτων εκπαίδευσης και πιστοποίησης (Eco-Management and Audit Scheme - EMAS, ISO 9001, ISO 14000, κ.ά).

- Επίσχευση της κατάρτισης και θεσμοθέτησης των διαχειριστικών σχεδίων των περιοχών του Εθνικού Συστήματος Προστατευόμενων Περιοχών.

- Οργανωτική και λειτουργική υποστήριξη των Φορέων Διαχείρισης.

- Θέσπιση ειδικού τέλους υπέρ των Φορέων Διαχείρισης, επί των δραστηριοτήτων του τουρισμού που αναπτύσσονται στις περιοχές αυτές.

Μέχρι τον καθορισμό χρήσεων και δραστηριοτήτων στις περιοχές αυτές η ανάπτυξη τουριστικών δραστηριοτήτων περιορίζεται στη δημιουργία, τουριστικών καταλυμάτων ως εξής:

α. στις εντός σχεδίου και εντός ορίων οικισμών περιοχές σύμφωνα με τους ισχύοντες όρους δόμησης

β. Εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών περιοχές σύμφωνα με τους όρους και τους περιορισμούς του ν. 3937/2011.

3.5. Οι τουριστικές περιοχές της πεδινής και ορεινής ενδοχώρας υπάγονται κυρίως στην κατηγορία των περιοχών με περιθώρια ανάπτυξης ειδικού και εναλλακτικού τουρισμού.

Στις τουριστικές περιοχές της πεδινής και ορεινής ενδοχώρας επιπλέον των γενικών κατευθύνσεων ισχύουν οι παρακάτω κατευθύνσεις:

- Διατήρηση, προστασία και ανάδειξη των φυσικών, ιστορικών, αρχιτεκτονικών, κ.ά. στοιχείων με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, καθώς και της κλίμακας των οικισμών.

- Προσαρμογή της τυπολογίας των καταλυμάτων (μορφολογικοί περιορισμοί, δυναμικότητα, κατηγορίες) και άλλων σχετικών με τον τουρισμό υποδομών σύμφωνα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής και των ειδικών-εναλλακτικών μορφών που υποστηρίζουν.

- Επανάχρηση αξιόλογων κτιρίων ή συνόλων και παροχή κινήτρων για μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες κατηγορίας 3 αστέρων τουλάχιστον.

- Παροχή κινήτρων για εκσυγχρονισμό υφισταμένων τουριστικών μονάδων με παράλληλη αναβάθμιση σε τύπους και κατηγορίες καταλυμάτων (3, 4 και 5 αστέρια) ή επέκταση αυτών και συμπλήρωσή τους με ειδικές τουριστικές υποδομές,

- Αξιοποίηση των εκάστοτε τοπικών πόρων που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την ανάπτυξη ειδικών-εναλλακτικών μορφών τουρισμού (αγροτουρισμού, περιηγητικού, πεζοπορικού, ποδηλατικού πολιτιστικού τουρισμού κ.λπ.).

- Δημιουργία υποδομών στήριξης, προώθηση προγραμμάτων εκπαίδευσης και πιστοποίησης απασχολούμενων σε ειδικές -εναλλακτικές μορφές τουρισμού (Eco-Management and Audit Scheme - EMAS, ISO 9001, ISO 14000, κ.ά), καθώς και σε προγράμματα και εξυπηρέτηση ΑμεΑ και εμποδιζόμενων ατόμων.

- Λήψη μέτρων για την έγκαιρη πρόληψη φαινομένων υποβάθμισης της ποιότητας των φυσικών και ανθρωπογενών πόρων.

- Συγκρότηση τοπικών πολυθεματικών δικτύων και βελτίωση της προσβασιμότητας μεταξύ των πόλων.

- Κατασκευή νέων, συμπλήρωση και αναβάθμιση υφιστάμενων τεχνικών, κοινωνικών (περίθαλψης και αθλητισμού), περιβαλλοντικών και πολιτιστικών υποδομών (μουσεία, τεχνολογικά - θεματικά πάρκα, κ.λπ.).

- Προώθηση τοπικών συμφώνων ποιότητας και προγραμμάτων στήριξης αγροτικών ή και παραδοσιακών μεταποιητικών δραστηριοτήτων φιλικών προς το περιβάλλον (στήριξη ολοκληρωμένης ή βιολογικής γεωργίας, προϊόντων ονομασίας προέλευσης, παραδοσιακών τεχνικών, κ.ά.) και λειτουργικής διασύνδεσής τους με τουριστικές μονάδες.

- Πολιτικές ολοκληρωμένης τουριστικής ανάπτυξης μέσω οργανωμένων υποδοχέων τουριστικών δραστηριοτήτων ήπιας ανάπτυξης.

3.5.1 Η κατηγοροποίηση των τουριστικών περιοχών της πεδινής και ορεινής ενδοχώρας περιοχών της ΠΔΕ έχει ως εξής:

α) Οι τουριστικές περιοχές της πεδινής και ορεινής ενδοχώρας που παρουσιάζουν μια αναπτυσσόμενη δυναμική στον ειδικό και εναλλακτικό τουρισμό όπως:

- η ορεινή περιοχή Καλαβρύτων - Χελμού και η πεδινή και ορεινή περιοχή Δ. Αιγιαλείας

- η ορεινή και πεδινή ενδοχώρα της Ναυπακτίας (εκτός της παράκτιας περιοχής).

Σημειώνεται ότι η ευρύτερη περιοχή των Καλαβρύτων και του Χιονοδρομικού Κέντρου χαρακτηρίζεται ως πόλος εντατικής ανάπτυξης ειδικών μορφών τουρισμού και ισχύουν οι κατευθύνσεις των αναπτυσσόμενων τουριστικά περιοχών, όπως αναφέρθηκαν παραπάνω για τις αναπτυσσόμενες τουριστικά παράκτιες περιοχές.

β) οι αναξιοποίητες τουριστικά περιοχές της ενδοχώρας όπως:

- η ορεινή και πεδινή περιοχή της ενδοχώρας της τουριστικής ενότητας Αμβρακικού

- η ορεινή και πεδινή περιοχή της ενδοχώρας των Λιμνών Αιτωλοακαρνανίας

- η ορεινή και πεδινή περιοχή της ενδοχώρας των Δήμων Πατρών και Ερυμάνθου

- η ορεινή και πεδινή περιοχή της ενδοχώρας της τουριστικής ενότητας Δ. Πύργου - Ήλιδας - Αρχαίας Ολυμπίας

- η ορεινή και πεδινή περιοχή της ενδοχώρας της τουριστικής ενότητας Δ. Ζαχάρως, Κρέστενων - Ανδρίτσαινας.

Οι κύριες μορφές τουρισμού που ανταποκρίνονται στα συγκριτικά πλεονεκτήματα του συνόλου των περιοχών είναι: οικότουρισμός, αγροτουρισμός, πολιτιστικός τουρισμός, θρησκευτικός - προσκυνηματικός τουρισμός, εναλλακτικές μορφές και δραστηριότητες ορεινού, λιμναίου και ποτάμιου τουρισμού.

Στις περιοχές αυτές προτείνονται επιπλέον οι παρακάτω ειδικότερες κατευθύνσεις:

- Για την ανάδειξη οικιστικών συνόλων, οικισμών και αρχιτεκτονικών τοπικών χαρακτηριστικών να αξιοποιηθούν τα ιστορικά, αρχιτεκτονικά κ.α. στοιχεία του χώρου.

- Κατά προτεραιότητα ένταξη των περιοχών αυτής της κατηγορίας σε ευρωπαϊκά ή διεθνή προγράμματα ενίσχυσης του εναλλακτικού τουρισμού, στήριξης της επιχειρηματικότητας μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, ενίσχυσης της απασχόλησης και της εισαγωγής νέων κλάδων παραγωγής.

- Έμφαση στη δικτύωση των σημαντικών πόλων αρχαιολογικού ενδιαφέροντος των περιοχών αυτών με πυρήνα το διεθνές αρχαιολογικό πολιτιστικό τρίπολο Αρχαίας Ολυμπίας - Ήλιδας - Επικούρειου Απόλλωνα και το πολιτιστικό τρίπολο διεθνούς ενδιαφέροντος Μεσολόγγι - Θέρμο - Ναύπακτος και με δικτύωσή του με τους διεθνούς σημασίας αντίστοιχους πόλους (Δελφοί - Μυκήνες - Επίδαυρος - Δωδώνη κ.α.) των γειτονικών Περιφερειών.

- Μέτρα και δράσεις ενίσχυσης και δικτύωσης συγκεκριμένων ειδικών μορφών τουρισμού που δεν έχουν αξιοποιηθεί σ' αυτές τις περιοχές, όπως θεραπευτικός τουρισμός (στις ιαματικές πηγές), θρησκευτικός - προσκυνηματικός τουρισμός (σηματοδότηση θρησκευτικών διαδρομών κ.α.), αθλητικός τουρισμός και γήπεδα golf (σε πεδινές εκτάσεις της Αιτωλ/νίας, παραλίμνιες, παραποτάμιες), ποδηλατικός και πεζοπορικός τουρισμός. Ανάπτυξη ιστιοπλοΐας κατάδυσης και κρουαζιέρας στις ακτές του Ιονίου, σε δικτύωση με Ιόνια Νησιά, Δαλματικές Ακτές, Ιταλία.

3.6. Σε ό,τι αφορά στους όρους της σημειακής χωροθέτησης τουριστικών καταλυμάτων σε εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών περιοχές, δίδονται οι εξής κατευθύνσεις

(α) αναπτυσσόμενες τουριστικά περιοχές: Αύξηση της ελάχιστης απαιτούμενης επιφάνειας γηπέδου σε δέκα (10) στρέμματα και θέσπιση μέγιστης πυκνότητας 8, 9 και 10 κλινών/στρέμμα για ξενοδοχεία 5, 4 και 3 αστέρων, αντιστοίχως. Υιοθέτηση της κατεύθυνσης αυτής και στην περίπτωση επέκτασης υφιστάμενου καταλύματος, πλην της περίπτωσης τυχόν συμπλήρωσης αυτού με ειδικές τουριστικές υποδομές εκτός αν αυτό αποκλείεται από ειδικές διατάξεις.

(β) περιοχές πεδινής και ορεινής ενδοχώρας εναλλακτικού τουρισμού αύξηση της ελάχιστης απαιτούμενης επιφάνειας γηπέδου σε οκτώ (8) στρέμματα και θέσπιση μέγιστης πυκνότητας 8, 9 και 10 κλινών/στρέμμα για ξενοδοχεία 5, 4 και 3 αστέρων, αντιστοίχως. Υιοθέτηση της κατεύθυνσης αυτής και στην περίπτωση επέκτασης υφιστάμενου καταλύματος, πλην της περίπτωσης τυχόν συμπλήρωσης αυτού με ειδικές τουριστικές υποδομές εκτός αν αυτό αποκλείεται από ειδικές διατάξεις.

Δημιουργία/κατασκευή νέων καταλυμάτων μόνο στις κατηγορίες 3, 4 και 5 αστέρων.

Ρυθμίσεις σχεδιασμού του χώρου που προβλέπουν μεγαλύτερα όρια αρτιότητας κατισχύουν των ανωτέρω ορίων.

Άρθρο 11

Εξειδίκευση κατευθύνσεων για τις ευρύτερες ανθρωπογεωγραφικές ενότητες του παράκτιου και ορεινού χώρου

• Οι παράκτιες χωρικές ενότητες κατηγοριοποιήθηκαν στις ακόλουθες ομάδες:

α) Παράκτιες ενότητες με έντονες οικιστικές και τουριστικές πιέσεις, το περιβάλλον των οποίων χρειάζεται εξυγίανση και αναβάθμιση. Σε αυτές ανήκουν η παράκτια περιοχή δήμου Πατρέων και Δυτ. Αχαΐας (εκτός της ΔΕ Λαρισσού), η παράκτια περιοχή δήμου Αιγιαλείας (Αίγιο-Ακράτα), η παράκτια περιοχή δήμων Πύργου (εκτός Δ.Ε. Βώλακος) και Ήλιδας, η παράκτια περιοχή Κυλλήνης και δήμου Πηνειού, η παράκτια περιοχή δήμου Ναυπακτίας.

β) Παράκτιες ενότητες με χαμηλού βαθμού οικιστικές και περιβαλλοντικές πιέσεις, οι οποίες παρουσιάζουν αναπτυσσόμενη δυναμική στην τουριστική κίνηση, ανωδομή και υποδομή. Σε αυτήν την κατηγορία ανήκει η παράκτια ενότητα των Δυτικών ακτών της ΠΕ Αιτωλο-ακαρνανίας.

γ) Ενότητες οι οποίες στο σύνολό τους ή στην μεγαλύτερη έκτασή τους χαρακτηρίζονται από προστατευόμενες περιοχές διεθνούς σημασίας, αλλά έχουν δυνατότητες ήπιας ανάπτυξης με παράλληλη ανάδειξη των φυσικών πλουτοπαραγωγικών πόρων τους. Σ' αυτήν την κατηγορία ανήκουν: Η παράκτια ενότητα του Αμβρακικού κόλπου, η παράκτια περιοχή του δήμου Μεσολογγίου, η παράκτια περιοχή των νοτιοδυτικών ακτών της Ηλείας, η παράκτια περιοχή της λιμνοθάλασσας του Κοτυχίου μέχρι τη λιμνοθάλασσα της Καλογριάς.

Κύριες κατευθύνσεις αποτελούν:

- Η κυριότερη κατεύθυνση που αφορά όλες τις παράκτιες ενότητες είναι η προστασία και η άμυνά τους απέναντι στις αρνητικές συνέπειες από την κλιματική αλλαγή, ιδιαίτερα για όσες είναι πεδινές και η υψομετρική διαφορά από την στάθμη της θάλασσας είναι πολύ μικρή σε μεγάλο βάθος (πλάτος) της παράκτιας ζώνης.

- Σε κάθε ευρύτερη παράκτια ζώνη είναι απαραίτητο τα τοπικά πολεοδομικά σχέδια να προσδιορίσουν επιμέρους περιοχές ανάπτυξης με κύρια χρήση τουρισμού, αναψυχής και παραθερισμού.

- Στο τμήμα της παράκτιας ενότητας από τον Αστακό μέχρι την ευρύτερη περιοχή της Παλαίρου είναι απαραίτητος ο εντοπισμός επί μέρους περιοχών τουριστικής ανάπτυξης, θαλάσσιου τουρισμού και εναλλακτικών μορφών τουρισμού, με δεδομένο ότι η περιοχή αυτή παρουσιάζει μια εντεινόμενη δυναμική σ' αυτούς τους τομείς.

• Οι ενότητες του ορεινού χώρου κατηγοριοποιήθηκαν σε τρεις ομάδες:

α) ενότητες του ορεινού χώρου που παρουσιάζουν ορατά σημάδια ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού και παραθεριστικής κατοικίας, καθώς και τάσεις περαιτέρω ανάπτυξης, όπως είναι η χωρική ενότητα της ορεινής Ναυπακτίας και η χωρική ενότητα του δήμου Καλαβρύτων και της ορεινής Αιγιαλείας (Αροάνια όρη),

β) ενότητες οι οποίες δεν παρουσιάζουν ακόμη τουριστική ζήτηση αλλά χρήζουν ενίσχυσης με διάφορες

μορφές εναλλακτικού τουρισμού, όπως είναι οι υπόλοιπες ορεινές ενότητες της ΠΕ Αιτωλοακαρνανίας εκτός της ορεινής Ναυπακτίας, καθώς και οι ορεινές περιοχές των δήμων Πατρών (Παναχαϊκό όρος) και Ερυμάνθου,

γ) η ορεινή περιοχή της Ηλείας (όρη Λάμπειο και Μίνθη) και περιοχές της ορεινής Αχαΐας, οι οποίες βρίσκονται στην πιο μειονεκτική θέση σε σχέση με τις άλλες ενότητες του ορεινού χώρου και λόγω των αρνητικών συνεπειών από τις πυρκαγιές του 2007.

Για τις ενότητες του ορεινού χώρου κύρια κατεύθυνση αποτελεί η διαμόρφωση και υλοποίηση ολοκληρωμένων διαχειριστικών σχεδίων για κάθε ενότητα με στόχευση σε πρώτο στάδιο στη βαθμιαία αναστολή της μείωσης πληθυσμού και σε δεύτερο στάδιο στην σταθεροποίησή του, ιδιαίτερα με:

α) την ενίσχυση του πλέγματος των μεγαλύτερων ορεινών οικισμών (εδρών ή δευτερευόντων κέντρων πρώην Καποδιστριακών δήμων) μεταξύ τους και τη σύνδεσή τους με ορεινά επαρχιακά κέντρα γειτονικών ορεινών ενοτήτων της ίδιας ή άλλης ΠΕ (π.χ. ορεινές ενότητες ΠΕ Αιτωλοακαρνανίας με αυτές της Ευρυτανίας),

β) την ενίσχυση της πολυαπασχόλησης και της εισαγωγής νέων κλάδων και τομέων παραγωγής στον ορεινό χώρο πέραν της κτηνοτροφίας και γεωργίας και κυρίως την ενίσχυση των εναλλακτικών μορφών τουρισμού μέσω κινήτρων συμμετοχής σε κοινοτικά προγράμματα και μέσω της στήριξης της επιχειρηματικότητας των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων,

γ) τη στήριξη της βιοτεχνίας και χειροτεχνίας παραδοσιακών προϊόντων και την αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας,

δ) την αναβάθμιση των υποδομών των μεγαλύτερων ορεινών οικισμών και των σημαντικών περιβαλλοντικών και τουριστικών τους πόρων, τη βελτίωση της οδικής σύνδεσής τους με τα πλησιέστερα αστικά κέντρα και τη θέσπιση χωροταξικών κινήτρων για την εγκατάσταση επιχειρήσεων συναφών με την τοπική παραγωγή σε μια ζώνη 500 μέτρων γύρω από τα όρια των ορεινών οικισμών, κυρίως των οικισμών βου επιπέδου,

ε) μεγαλύτερα ποσοστά επιδότησης για την εγκατάσταση επιχειρήσεων σε ορεινές περιοχές σε σχέση με αυτά που ισχύουν για την υπόλοιπη περιφέρεια,

στ) την έμφαση στην παραγωγή τοπικών προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ και την προώθηση της βιολογικής κτηνοτροφίας.

Άρθρο 12

Εξειδίκευση των κατευθύνσεων του Πλαισίου ανά Περιφερειακές Χωρικές ενότητες και Ενδοπεριφερειακές Χωρικές υποενότητες.

Συμπληρωματικά των κατευθύνσεων του άρθρου 10 προτείνονται και τα ακόλουθα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΕ ΕΝΔΟΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΧΩΡΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΕΣ	
1.ΠΕ Αιτωλοακαρνανίας	
Πρωτογενής τομέας	
Γεωργική παραγωγή	Εκσυγχρονισμός και ενίσχυση της παραγωγής των γεωργικών προϊόντων. Προτείνεται να δοθούν ειδικότερα κίνητρα για την ανάπτυξη των βιολογικών, καινοτόμων, εναλλακτικών καλλιεργειών. Στις περιοχές υψηλής παραγωγικότητας, τα τοπικά πολεοδομικά σχέδια με τις χωρικές τους ρυθμίσεις και διατάξεις πρέπει να ενισχύσουν, άμεσα ή έμμεσα, την ανάπτυξη της παραγωγής τους, περιορίζοντας δραστικά τις δραστηριότητες και χρήσεις που αντιβαίνουν στην ανάπτυξή τους ή θέτοντας αντικίνητρα σε σχέση με αυτές και παράλληλα ενισχύοντας τη συνένωση των αγροτεμαχίων, την καθετοποίηση και μεταποίηση της παραγωγής, καθώς και τη βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό των υποδομών
Κτηνοτροφική Παραγωγή	Προτείνεται πιλοτική λειτουργία κτηνοτροφικού πάρκου εντός των ορίων των δήμων Ακτίου - Βόνιτσας, Αμφιλοχίας, Ξηρομέρου, Θέρμου ή ορεινής Ναυπακτίας με έμφαση στη βιολογική κτηνοτροφία και στην παραγωγή βιολογικών ζωοτροφών.
Υδατοκαλλιέργεια και αλιεία	Αποτελεί τον δυναμικότερο κλάδο στην πρωτογενή παραγωγή της περιοχής, με έντονη παρουσία των εκτατικών ιχθυοκαλλιεργειών στη μεγαλύτερη λιμνοθάλασσα της χώρας (Μεσολογίου - Αιτωλικού) Και εντονότερη τη δραστηριότητα των εντατικών καλλιεργειών των δυτικών ακτών της Αιτωλοακαρνανίας και των ακτών της στον Αμβρακικό (συμπεριλαμβανομένου του συμπλέγματος των Εχινάδων νήσων)
Δευτερογενής τομέας	
α) Ενθάρρυνση και ενίσχυση της καθετοποίησης της επεξεργασίας των γεωργικών, κτηνοτροφικών και αλιευτικών προϊόντων της Αιτωλοακαρνανίας, καθώς και παροχή υπηρεσιών ποιοτικού ελέγχου και πιστοποίησης. Ως μέτρο ενθάρρυνσης και ενίσχυσής τους θεωρείται και η αδειοδότηση εγκαταστάσεων μεταποίησης με χωροθέτηση εξάρτησης από αγροτικές πρώτες ύλες ακόμη και σε γη που χαρακτηρίζεται ως υψηλής παραγωγικότητας β) Προώθηση και διευκόλυνση της εισαγωγής καινοτομίας και ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της βιωσιμότητας των ΜΜΕ της Π.Ε γ) Παροχή ειδικών κινήτρων για την ενίσχυση και δημιουργία μεταποιητικών επιχειρήσεων στις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές της Π.Ε δ) προτείνονται: i. η ενεργοποίηση Επιχειρηματικών Πάρκων στις ευρύτερες περιοχές των αστικών κέντρων της Π.Ε. (Αγρίνιο, Μεσολόγγι, Ναύπακτος, Αμφιλοχία - Βόνιτσα), ii. η αποφυγή της διάσπαρτης χωροθέτησης της βιομηχανίας και βιοτεχνίας στις εκτός σχεδίου πεδινές περιοχές της Π.Ε., εκτός από τις μεταποιητικές εγκαταστάσεις που αφορούν σε μεταποίηση τοπικών αγροτικών προϊόντων, iii. ο δραστηριτικός περιορισμός της χωροθέτησης νέων μεμονωμένων ή οργανωμένων υποδοχέων στις παράκτιες ζώνες, ιδιαίτερα σε αυτές που προτείνονται για την ανάπτυξη του τουρισμού/παραθερισμού, iv. η θέσπιση επιτρεπτής χωροθέτησης μεμονωμένων εγκαταστάσεων υψηλής τεχνολογίας και καινοτομίας ε) Ενθάρρυνση και ενίσχυση των μεταφορών χαμηλών εκπομπών για τις εμπορευματικές μεταφορές.	
Τριτογενής τομέας	
Μεταφορές	Οι υπηρεσίες εμπορευματικών μεταφορών στην Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας όπου χωροθετείται ο μοναδικός σύγχρονος λιμένας στο Πλατυγιάλι Αστακού, σε συνδυασμό με τον νέο λιμένα της Πάτρας και τους μεγάλους διευρωπαϊκούς διαδρόμους μεταφορών, μπορεί να καταστήσει σταδιακά την ΠΔΕ κόμβο συνδυασμένων μεταφορών. Προώθηση μεταφορών χαμηλών εκπομπών και ενίσχυση των δικτύων πράσινων μετακινήσεων.
Τουρισμός	α) Ανάδειξη του ιστορικού και πολιτιστικού τριπόλου Μεσολόγγι - Ναύπακτος - Θέρμο και σύνδεσή του με το τρίπολο Ολυμπία - Ήλιδα - Επικούρειος Απόλλωνας και σύνδεση τους με τους αρχαιολογικούς, ιστορικούς και πολιτιστικούς πόλους των γειτονικών περιφερειών της Στερεάς Ελλάδας, της Ηπείρου και των Ιονίων Νήσων β) Δημιουργία, ενίσχυση, επέκταση και ποιοτική αναβάθμιση με υψηλής ποιότητας ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις και ειδικών τουριστικών υποδομών στις παράκτιες ζώνες που παρουσιάζουν περαιτέρω δυνατότητες ανάπτυξης του τουρισμού, και παράλληλος έλεγχος των συγκρούσεων γης και της διασφάλισης των περιβαλλοντικών πόρων γ) ενίσχυση των ήπιων εναλλακτικών και ειδικών μορφών τουρισμού ιδιαίτερα στις διεθνούς σημασίας προστατευόμενες περιοχές (Αμβρακικός, Εθνικό Πάρκο Μεσολογίου - Αιτωλικού, λίμνες Αιτωλοακαρνανίας) και στην ορεινή ενδοχώρα Ινάχου - Βάλτου και Κατούνα ς- Μεδεώνος δ) Ανάπτυξη αστικού θρησκευτικού, πολιτιστικού, και θερμαλιστικού τουρισμού (Μεσολόγγι, Αγία Τριάδα, Μυρτιά, Τρύφος, Κρεμαστών, Χαλκιοπούλο) ε) αξιοποίηση των αρχαίων θεάτρων Μακύνειας Αντιρρίου, Καλυδώνας, Οινιαδών, Στράτου (Σωροβίγλι)

1.1 Ειδικότερες κατευθύνσεις για την ενδοπεριφερειακή, αναπτυξιακή χωρική Ενότητα Δήμων Ι.Π. Μεσολογγίου και Ξηρομέρου (εκτός ΔΕ Φυτειών) - συνεργασία με τα Ιόνια Νησιά, στον πρωτογενή τομέα (γεωργία, κτηνοτροφία, υδατοκαλλιέργειες) και τη μεταποίηση αγροτικών και στον τουρισμό - διαμόρφωση και λειτουργία του αναπτυξιακού τριπόλου Αγρίνιο - Μεσολόγγι - ελεύθερη ζώνη εμπορίου Πλατυγαλίου - Αστακού - δικτύωση της Ενότητας με τις γειτονικές με στόχο την ανάδειξη του ιστορικού και πολιτιστικού τριπόλου Μεσολόγγι - Θέρμο - Ναύπακτος διεθνούς αρχαιολογικού και ιστορικού ενδιαφέροντος, με ανάδειξη: του αρχαιολογικού χώρου της πόλης των αρχαίων Οινιάδων, του «Αρχαιολογικού και Μεσαιωνικού - Βυζαντινού τοπίου» στην κορυφή του λόφου «Κάστρο», των αρχαίων θεάτρων Οινιάδων, Πλευρώνος και Καλυδώνας, με δημιουργία διαδρομής σύνδεσής τους και «Αρχαιολογικού Τοπίου», - ανάδειξη και η προστασία αξιόλογων φυσικών περιοχών, όπως είναι το εθνικό πάρκο της λιμνοθάλασσας Μεσολογγίου - περιοχή Ramsar και η περιοχή του Δ. Ξηρομέρου - αναβάθμιση των αστικών τοπίων των οικισμών: Μεσολογγίου, Αστακού και της περιβάλλουσας υπαίθρου του, Παραχελωτίδας, Ευηνοχώριου και των νησιωτικών τοπίων του Αιτωλικού και της Τουρλίδας, με ανάδειξη των αξιόλογων χαρακτηριστικών στοιχείων τους - βελτίωση σε σημεία της λεγομένης Παρά - Ιόνιας Οδού και της σύνδεσής της με την Ιόνια οδό - αναβάθμιση του αεροδρομίου του Μεσολογγίου σε μικρό περιφερειακό αεροδρόμιο με διάδρομο γενικής αεροπορίας - λειτουργία υδατοδρομίου στο Μεσολόγγι, με προϋπόθεση να μην επηρεάζεται η ορνιθοπανίδα της Natura - Βελτίωση/αναβάθμιση και σύνδεση του λιμανιού του Μεσολογγίου με τα Ιόνια νησιά και - αναβάθμιση/διεύρυνση των υποδομών ελλιμενισμού, υποστήριξης, φύλαξης σκαφών αναψυχής στο λιμένα και την ευρύτερη περιοχή του κόλπου του Μεσολογγίου» (master plan για δημιουργία καταφυγίου σκαφών στην περιοχή) - υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου διαχειριστικού σχεδίου για την προστασία/ανάδειξη του Δάσους του Φράξου, της περιοχής Ξηρομέρου και του φαράγγιού της Κλεισούρας, ως πόλων έλξης επισκεπτών - σταδιακή ανάπτυξη των ιστορικών πυρήνων και των κεντρικών περιοχών των οικισμών βου επιπέδου της χωρικής ενότητας (μέχρι το έτος 2030) - προώθηση ενός βιώσιμου μοντέλου ανάπτυξης στη λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου - Αιτωλικού και βιώσιμη αξιοποίηση του υδάτινου δυναμικού με διερεύνηση ειδικής τουριστικής ανάπτυξης της περιοχής της λίμνης Οζερού - δημιουργία Παρατηρητηρίου Χωρικής και Περιφερειακής Οικονομικής Ανάπτυξης στην Αιτωλοακαρνανία - υλοποίηση ολοκληρωμένων διαχειριστικών σχεδίων για τον ορεινό χώρο σε συνέργεια με την ΠΕ Ευρυτανίας - προώθηση υποδομών ήπιων και συνδυασμένων μετακινήσεων Ειδικότερα για την ενότητα Μεσολογγίου - Αιτωλικού προτείνεται: - ανάδειξη του Μεσολογγίου (Ιερά Πόλη, Έξοδος κ.α.) σε Κέντρο Εναλλακτικού και Ειδικών Μορφών Τουρισμού, όπως ιαματικού, ιατρικού, αλιευτικού πολιτιστικού, θρησκευτικού πεζοπορικού, ποδηλατικού κ.λπ. και σύνδεση του ιστορικού - πολιτιστικού τριπόλου Μεσολόγγι - Ναύπακτος - Θέρμο με τον τουριστικό άξονα Αρχαία Ολυμπία - Ήλιδα - Δελφοί Για τις Δυτικές Ακτές Αιτωλοακαρνανίας προτείνεται: - αναβάθμιση υποδομών αγκυροβολίου Αστακού και δημιουργία ξενοδοχειακής μαρίνας - σχέδιο τουριστικής ανάδειξης των υδατοκαλλιέργειών (σύνδεση πρωτογενούς - τριτογενούς τομέα)
1.2 Ειδικότερες κατευθύνσεις για την ενδοπεριφερειακή αναπτυξιακή χωρική ενότητα Δήμων Αγρινίου και Θέρμου Για τον πρωτογενή τομέα προτείνεται: Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην ενίσχυση και οργάνωση της παραγωγής των κύριων τοπικών προϊόντων, (εφαρμογή προγραμμάτων βιολογικής γεωργίας), σε αναπτυσσόμενες αροτριάες καλλιέργειες, στα προϊόντα βιολογικής κτηνοτροφίας, στις εγχώριες βιολογικές ζωτροφές (κυρίως στις ορεινές και ημιορεινές περιοχές του Δ. Θέρμου και Δ. Αγρινίου), στην ανάπτυξη κατάλληλων ειδών ψαριών στις τεχνητές λίμνες και στην ενίσχυση της μελισσοκομίας. Για τον δευτερογενή τομέα προτείνεται: - Ενεργοποίηση Επιχειρηματικού/ών Πάρκου/ων στην ευρύτερη περιοχή Αγρινίου, με τεκμηριωμένη χωροθέτηση από το ΓΠΣ/ΤΠΣ Αγρινίου. - Χωροθέτηση μεμονωμένων εγκαταστάσεων υψηλής τεχνολογίας και καινοτομίας υπό τον όρο τήρησης των απαραίτητων περιβαλλοντικών όρων και περιορισμών και όρων ασφαλείας. - Χωροθέτηση Θερμοκοιτίδων Νεοφυών Επιχειρήσεων Για τον Τουρισμό προτείνεται: - έμφαση στην ποιοτική τουριστική αξιοποίηση των λιμνών της τουριστικής ενότητας (Τριχωνίδα, τεχνητές λίμνες Στράτου, Καστρακίου, Κρεμαστών, Αμβρακία, Οζερού) - ανάδειξη της ευρύτερης περιοχής της λίμνης Τριχωνίδας, της περιοχής λιμνών και τεχνικών φραγμάτων» (φράγμα Κρεμαστών έως εκβολές Αχελώου),

- ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας στις τεχνητές λίμνες με σκοπό την τουριστική αλιεία και την παραγωγή ιχθυοτροφών υψηλής απόδοσης, καθώς και εμπλουτισμός και ενίσχυση της παραδοσιακής αλιείας στις φυσικές λίμνες,
 - οργάνωση μόνιμου ναυταθλητικού κέντρου στην τεχνητή λίμνη Στράτου ή εναλλακτικά στην Τριχωνίδα,
 - αξιοποίηση των ιαματικών Λουτρών Μυρτιάς και δημιουργία σύγχρονου υδροθεραπευτηρίου,
 - δημιουργία νέων και επέκταση των υπαρχόντων δικτύων διαδρομών, μονοπατιών και ποδηλατικών διαδρομών πολυθεματικού χαρακτήρα, σήμανση και εμπλουτισμός τους με εναλλακτικές δραστηριότητες,
 - αναβάθμιση των οδικών αξόνων «Αγρίνιο - Θέρμο - ορεινή περιοχή Θέρμου - Προυσσός» και «Ναύπακτος - Θέρμο - ορεινή περιοχή Θέρμου - Προυσσός» και βελτίωση των κύριων τοπικών οδικών συνδέσεων της ορεινής ενδοχώρας. Για το οικιστικό δίκτυο προτείνεται:

- Η ενίσχυση του εθνικού και περιφερειακού ρόλου της πόλης του Αγρινίου με:

α) ανασυγκρότηση της ευρύτερης περιοχής του, μέσω της οργανωμένης λειτουργίας του/ των επιχειρηματικού/ ών πάρκου/ων, της δημιουργίας Παρατηρητηρίου/ Ινστιτούτου Ανάπτυξης του Αγροτικού Χώρου, πολεοδομική οργάνωση και ανάπλαση του νέου πολεοδομικού κέντρου κατά μήκος της κύριας αστικής αρτηρίας της πόλης

β) εφαρμογή των κατευθύνσεων και προτάσεων του ΓΠΣ Αγρινίου για ένταξη - πολεοδόμηση της Πανεπιστημιούπολης, επέκταση του σχεδίου πόλεως κ.α., χωρίς να υπάρχουν αλληλοεπικαλύψεις με τα όρια της γειτονικής περιφερειακής ζώνης του Εθνικού Πάρκου Μεσολογγίου - Αιτωλικού, Κάτω Ρου και Εκβολών Ποταμών Αχελώου - Ευήνου και Νήσων Εχινάδων,

γ) αστική ολοκλήρωση του πολεοδομικού συγκροτήματος του Αγρινίου με την ανάπτυξη των μεγάλων μονάδων κοινωνικής και τεχνικής υποδομής (Πανεπιστημιούπολη, νέο γενικό νοσοκομείο, αθλητικά κέντρα και πολιτιστικές εγκαταστάσεις) και την δημιουργία πολυκεντρικής δομής με παράλληλη αποσυμφόρηση του παραδοσιακού κέντρου,
 δ) αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος με τη δημιουργία ενός ενιαίου δικτύου αστικών χώρων πρασίνου, σταδιακή αποσυμφόρηση του κέντρου της πόλης από επιβαρυντικές χρήσεις και δραστηριότητες, αύξηση των χώρων πρασίνου και κοινωφελών εγκαταστάσεων στις πλέον υποβαθμισμένες δυτικές πολεοδομικές ενότητες και έλεγχος της δόμησης στον περιαστικό χώρο.

ε) κυκλοφοριακή οργάνωση του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Αγρινίου (ΠΣΑ) με τη δημιουργία τριών οδικών δακτυλίων και τη λειτουργία της εθνικής οδού ως αστικής λεωφόρου κατά το τμήμα της που διέρχεται από την πόλη, δικτύου πεζοδρόμων και οδών ήπιας κυκλοφορίας και δικτύου ποδηλατοδρόμων ενόψει της πρόβλεψης του ΓΠΣ για παράκαμψη του οικιστικού ιστού προς τα δυτικά.

Ανάδειξη και ενίσχυση των αστικών υποδομών και λειτουργιών της πόλης του ιστορικού Θέρμου με τις εξής κύριες προτεραιότητες:

α) ανάπλαση και ανάδειξη του κέντρου της πόλης

β) ολοκληρωμένες παρεμβάσεις για την ενίσχυση της παραγωγής των κύριων προϊόντων της ευρύτερης περιοχής σε συνδυασμό με την ποιοτική ενίσχυση του τουρισμού της περιοχής

γ) ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου του Θέρμου κατόπιν εργασιών ανασκαφών και σύνδεση της ιστορίας της πόλης με την ενίσχυση του ποιοτικού πολιτιστικού τουρισμού

δ) ανάδειξη Ιεράς Μονής Αγίου Κοσμά Αιτωλού και Μέγα Δένδρου ως κέντρο θρησκευτικού τουρισμού

ε) δημιουργία Κέντρου Βυζαντινού και Μεταβυζαντινού Πολιτισμού στην Άνω Μυρτιά

στ) αναβάθμιση του Κέντρου Περιβάλλοντος Λίμνης Τριχωνίδας στο Μέγα Δένδρο.

1.3 Ειδικότερες κατευθύνσεις για την ενδοπεριφερειακή αναπτυξιακή χωρική ενότητα Δήμου Ναυπακτίας

1. Για τον Πρωτογενή και Δευτερογενή τομέα προτείνεται:

- ενίσχυση της βιολογικής καλλιέργειας και κτηνοτροφίας (ιδίως στα τοπικά προϊόντα που έχουν συγκριτικό πλεονέκτημα.

- καθορισμός βοσκοτόπων, κυρίως στις ημιορεινές περιοχές των Δ.Ε. Πυλλήνης, Αποδοτίας, Πλατάνου, Χάλκειας και Αντιρρίου και ανάγκη ενίσχυσης της βιολογικής κτηνοτροφίας στις περιοχές που παρουσιάζουν τάσεις και δυνατότητες μεγαλύτερης και ποιοτικότερης παραγωγής,

- ενίσχυση της μεταποίησης και της εμπορίας κτηνοτροφικών προϊόντων,

- λειτουργία επιχειρηματικού πάρκου στην ευρύτερη περιοχή της πόλης της Ναυπάκτου σε θέση και μέγεθος καθορισμένα από το ΓΠΣ/ΤΠΣ της Δ.Ε. Ναυπάκτου,

- λήψη μέτρων διασύνδεσης της αγροτικής παραγωγής και της μεταποίησής της με συγκεκριμένες μορφές ήπιου εναλλακτικού τουρισμού και την ενίσχυση από σχετικά ευρωπαϊκά προγράμματα.

2. Για τον Τουρισμό προτείνεται:

- η σύνδεση και συνεργασία των τουριστικών προορισμών της παράκτιας και ορεινής ζώνης με τις γειτονικές παράκτιες και ορεινές περιοχές της Φωκίδας, τις ορεινές περιοχές της Ευρυτανίας και την ορεινή περιοχή του Θέρμου, με στόχο την ποιοτική αναβάθμιση του παράκτιου τουρισμού και την εκτόνωσή του στην ορεινή ενδοχώρα,

- η δημιουργία νέων και η επέκταση των υπαρχόντων τοπικών δικτύων διαδρομών και μονοπατιών για πεζούς και ποδηλάτες πολυθεματικού χαρακτήρα, η σήμανση των διαδρομών και ο εμπλουτισμός τους με εναλλακτικές δραστηριότητες.

- η ποιοτική τουριστική αξιοποίηση της Ευηνολίμνης,

- η περαιτέρω ενίσχυση των υποδομών και η ανάδειξη των υπηρεσιών αθλητικού τουρισμού στη Βλαχομάνδρα, στον οικισμό Πόρου της Τ.Κ. Ριγανίου, στον ποταμό Εύηνο (canoe-kayak, rafting), καθώς και των υπηρεσιών του αναρριχητικού τουρισμού στο κέντρο αναρρίχησης της Βαράσοβα, - η αναβάθμιση του ιαματικού τουρισμού της περιοχής (λουτρά Στάχτης) και η ανάδειξη ιδίως του θρησκευτικού τουρισμού (Βαράσοβα, Αμπελακιώτισσα), - η ποιοτική ενίσχυση του αστικού τουρισμού της πόλης της Ναυπάκτου 3. Για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, προτείνονται τα εξής: - η αξιοποίηση του βεβαιωμένου γεωθερμικού πεδίου χαμηλής θερμοκρασίας στην περιοχή της Ρίζας του Αντιρρίου, - η αξιοποίηση της αιολικής ενέργειας μέσω της λειτουργίας αιολικών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, - η αξιοποίηση του υδάτινου δυναμικού της περιοχής του Δήμου Ναυπακτίας 4. Για το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον προτείνεται: - η ανάδειξη και προστασία του τοπίου της ορεινής Ναυπακτίας - η ανάδειξη και «Ενοποίηση» των αρχαιολογικών χώρων με δημιουργία «Αρχαιολογικών Τοπίων» και ιδίως των χώρων: αρχαία Χαλκίδα, Αρχαίο Θέατρο Μακύνειας και αρχαία πόλη Ναυπάκτου και Κάστρο Ναυπάκτου και Κάστρο στο ακρωτήριο του Αντιρρίου και διασύνδεσής τους με δίκτυα πεζής μετακίνησης και ποδηλατοκίνησης.
1.4 Ειδικότερες κατευθύνσεις για την ενδοπεριφερειακή αναπτυξιακή χωρική ενότητα Δήμων Ακτίου – Βόνιτσας και Αμφιλοχίας Στόχοι αποτελούν α) ο Αμβρακικός κόλπος και η προστασία, ανάδειξη και αξιοποίησή του ως κοινού στοιχείου βιώσιμης ανάπτυξης της περιοχής, β) η ποιοτική αναβάθμιση και ενίσχυση αφενός του παράκτιου τουρισμού και αφετέρου των εναλλακτικών μορφών τουρισμού στην ορεινή ενδοχώρα, λαμβάνοντας υπόψη τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που συνίστανται στην ύπαρξη του αεροδρομίου του Ακτίου και στις μεγάλες δυνατότητες θαλάσσιου ιστιοπλοϊκού τουρισμού, γ) η ενίσχυση της πρωτογενούς παραγωγής και ιδίως της κτηνοτροφίας και της υδατοκαλλιέργειας. Ως πόλοι ανάπτυξης εντοπίζονται η Βόνιτσα και η Αμφιλοχία (δευτερεύοντες περιφερειακοί πόλοι). 1. Για τον Πρωτογενή και Δευτερογενή τομέα προτείνεται: - προτεραιότητα σε προϊόντα αναγνωρισμένης ποιότητας και προέλευσης μέσω της ενίσχυσης και επέκτασης της βιολογικής καλλιέργειας και της βιολογικής κτηνοτροφίας και ιδίως στα τοπικά προϊόντα στα οποία η παρούσα χωρική Ενότητα υπερέχει ή έχει ακόμη μεγαλύτερες προοπτικές - Καθορισμός νέων βοσκότοπων και δημιουργία ενός τουλάχιστον πιλοτικού ανοικτού φυσικού κτηνοτροφικού πάρκου για όλη την Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας σε ημιορεινή ή ορεινή περιοχή του Δήμου Αμφιλοχίας ή ορεινή περιοχή του Δήμου Ακτίου - Βόνιτσας. 2. Για την ενίσχυση και αναβάθμιση των υδατοκαλλιεργειών και της αλιείας στον Αμβρακικό κόλπο τίθενται οι προτεραιότητες - η μείωση των φορτίων που καταλήγουν στον κόλπο από τις χερσαίες δραστηριότητες μέσω της αύξησης των τακτικών/εκτάκτων ελέγχων από αρμόδιες υπηρεσίες, της υλοποίησης έργων αποκατάστασης και της προώθησης υποδομών προστασίας (π.χ. ΒΙΟΚΑ στα ελαιοτριβεία), - η προστασία και οργάνωση των μονάδων υδατοκαλλιέργειας, 3. Για τον Δευτερογενή τομέα προτείνεται: - έμφαση στην ενίσχυση των τοπικών μεταποιητικών κλάδων - χωροθέτηση και θεσμοθέτηση από ΤΠΣ ενός τουλάχιστον επιχειρηματικού πάρκου, - προώθηση της λειτουργίας της μεγάλης εγκατάστασης γαλακτοβιομηχανίας, τυροκομίας ΑΜΦΙΓΑΛ στον δήμο Αμφιλοχίας. 4. Για τον Τουρισμό προτείνεται: Όσον αφορά την τουριστική ενότητα του Αμβρακικού, - ολοκληρωμένο πρόγραμμα προστασίας του Αμβρακικού κόλπου - αναβάθμιση των υποδομών και υπηρεσιών για τη λειτουργία μαρίνας στο Άκτιο, τουριστικού αγκυροβολίου στη Βόνιτσα και καταφυγίου τουριστικών σκαφών στη Βόνιτσα και την Αμφιλοχία, - δικτύωση των πόλων πολιτιστικού ενδιαφέροντος, με διαδρομές (για οχήματα, πεζούς και ποδηλάτες) που δημιουργούνται με βάση τα μεσαιωνικά κάστρα του Ακτίου, της Βόνιτσας, της Αμφιλοχίας και άλλους αρχαιολογικούς, ιστορικούς και πολιτιστικούς χώρους της περιοχής, - δικτύωση με πόλους περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος διεθνούς σημασίας, λόγω της ύπαρξης του Εθνικού Πάρκου των Υγροβιότοπων Αμβρακικού, σε συνεργασία με την Άρτα και την Πρέβεζα, - υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου διαχειριστικού σχεδίου (με δίκτυο παρακολούθησης της ποιότητας των υδάτων) για την αντιμετώπιση των αιτιών υποβάθμισης του Αμβρακικού κόλπου - αξιοποίηση του σημαντικού αριθμού των λιμνών και λιμνοθαλασσών στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης, μέσω της προώθησης του οικοτουρισμού και της ανάπτυξης του τουρισμού των λιμνών (λίμνες Βουλκαριά, Σαλτίνη, Αμβρακία, Γαβού, Λινοβρόχι, τεχνητές λίμνες Καστρακίου και Κρεμαστών, λιμνοθάλασσες Ρούγας, Λιμένι, Κατάφουρκο),

- η ανάπτυξη του ιαματικού τουρισμού (λουτρά Τρύφου, λουτρά Κρεμαστών, ιαματικά νερά Χαλκιοπούλου) και του θρησκευτικού τουρισμού (λόγω των εξαιρετικών βυζαντινών και Μεταβυζαντινών μνημείων και συνόλων), καθώς και άλλων ειδικών μορφών τουρισμού, όπως αθλητικού τουρισμού - Ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων των Χερσονήσων του Ακτίου και της Πλαγιάς και δημιουργία «Αρχαιολογικού τοπίου - πάρκου» διαφορετικών χρονολογικών περιόδων, με διατήρηση της ιδίας χρήσης από την αρχαιότητα (βόσκηση), καθώς και δημιουργία δικτύου οικοπολιτιστικών διαδρομών, συνδέοντας Βυζαντινά-Μεταβυζαντινά Προϊστορικά, Ρωμαϊκά – Παλαιοχριστιανικά μνημεία, Κάστρα και λοιπούς αρχαιολογικούς χώρους και μνημεία. - Επαναλειτουργία και επέκταση του Μουσείου Θυρρείου και σύνδεσή του με κατάλληλες διαδρομές πολιτιστικού τουρισμού - Ανάδειξη των οικιστικών τοπίων των ορεινών οικισμών. - Θεσμοθέτηση και προστασία του τοπίου του Σπήλαιου της Κονοπίνας	
2. ΠΕ. Αχαΐας	
Πρωτογενής τομέας	
Γεωργική παραγωγή	βιολογική καλλιέργεια, καθετοποίηση και μεταποίηση της παραγωγής
Κτηνοτροφική Παραγωγή	ενίσχυση στο Δ. Ερυμάνθου, Δ. Καλαβρύτων, Ερυμάνθου και Δυτικής Αχαΐας, και οργάνωση της πιλοτικής λειτουργίας ενός ανοικτού κτηνοτροφικού πάρκου
Υδατοκαλλιέργεια	ενίσχυση της εκτατικής υδατοκαλλιέργειας στις λιμνοθάλασσες Προκόπου και Πάπας και στο Δήμο Καλαβρύτων
Δευτερογενής Τομέας	
Προτείνονται: - δραστική μείωση του φαινομένου της άναρχης και διάσπαρτης χωροθέτησης των εγκαταστάσεων του δευτερογενούς τομέα, καθώς και ενίσχυση της χωροθέτησής τους σε οργανωμένους και πολεοδομημένους χώρους - η εξυγίανση, αναβάθμιση και βελτίωση της ΒΙΠΕ Πατρών και του Επιχειρηματικού Πάρκου (ΒΙΟΠΑ) Πατρών, καθώς και η επέκταση της ΒΙΠΕ Πατρών και η επαρκής οδική και σιδηροδρομική σύνδεσή της με την Ιόνια οδό, τη σιδηροδρομική γραμμή και το νέο λιμένα Πατρών - η τεκμηριωμένη χωροθέτηση δεύτερου επιχειρηματικού πάρκου στα όρια του Καλλικράτειου δήμου Πατρέων και η δημιουργία επιχειρηματικού πάρκου στην ευρύτερη περιοχή του αστικού συγκροτήματος του Αιγίου - κατά προτεραιότητα διαδικασία οριοθέτησης και καθορισμού χρήσεων γης μη οχλούσας βιομηχανίας-βιοτεχνίας, σε συνδυασμό με εμπορικές χρήσεις, στην ήδη διαμορφωμένη άτυπη συγκέντρωση του Αγίου Βασιλείου Δ. Πατρέων - επιδιώκεται η διατήρηση ενός ιστού μεταποιητικών μονάδων και ιδίως εκείνων που αξιοποιούν τοπικούς πόρους, όπως είναι τα οινοποιεία, τα τυροκομεία, τα ελαιολιβεύματα, τα σφαγεία κ.α. - δραστικός περιορισμός της χωροθέτησης νέων μεμονωμένων ή οργανωμένων υποδοχών βιομηχανικών μονάδων στις παράκτιες ζώνες και ιδίως της χωροθέτησης νέων εγκαταστάσεων στις παράκτιες περιοχές που προτείνονται για την ανάπτυξη του τουρισμού και παραθερισμού	
Τριτογενής Τομέας	
Τομέας έρευνας, νέας τεχνολογίας και καινοτομίας	Προτείνεται ο χαρακτηρισμός της ευρύτερης περιοχής του Πανεπιστημίου Πατρών ως περιοχής Επιστημονικού – Τεχνολογικού Πάρκου
Τουρισμός	- Ποιοτική αναβάθμιση του τουρισμού στις παράκτιες περιοχές - Έμφαση στην ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού στις ορεινές περιοχές του δήμου Πατρέων και του δήμου Ερυμάνθου - Εμπλουτισμός με διάφορες μορφές τουριστικών δραστηριοτήτων του χιονοδρομικού κέντρου Καλαβρύτων, για επέκταση της τουριστικής περιόδου - Αξιοποίηση θεάτρου Αιγείρας και Ρωμαϊκού Ωδείου Πάτρας - Το τμήμα της παράκτιας περιοχής των λιμνοθαλασσών Κοτυχίου – Καλογριάς που ανήκει στη δημοτική ενότητα Λαρισσού του δήμου Δυτικής Αχαΐας, δηλαδή η περιοχή Καλογριάς, χαρακτηρίζεται ως περιοχή με δυνατότητες κυρίως εναλλακτικών και ειδικών μορφών τουριστικής ανάπτυξης - Αναπτυσσόμενες τουριστικά περιοχές είναι οι περιοχές της ορεινής Ακράτας και της ορεινής Αιγείρας. Ανάλογη πορεία σταδιακά μπορεί να ακολουθήσει και η ορεινή περιοχή της Κλειτορίας, της Ψωφίδας και της Δάφνης.
2.1 Ειδικότερες κατευθύνσεις για την ενδοπεριφερειακή αναπτυξιακή χωρική ενότητα Δήμων Πατρέων, Δυτικής Αχαΐας και Ερυμάνθου	
1. Μεταφορές	
- Ενίσχυση και ανάδειξη του διεθνούς και εθνικού ρόλου της ΠΔΕ ως κόμβου συνδυασμένων μεταφορών, καθώς και ως εμπορικού και διαμετακομιστικού κόμβου στην Μακροπεριφέρεια Αδριατικής και Ιονίου	

- Ολοκλήρωση των μεγάλων έργων που διαμορφώνουν τους κύριους αναπτυξιακούς διαδρόμους όπως: ολοκλήρωση των έργων της Ολυμπίας Οδού και των συνδέσεων με τον νέο λιμένα, της ΒΙΠΕ Πατρών και του αεροδρομίου του Αράξου, του σιδηροδρομικού άξονα Αθήνα – Αίγιο – Πάτρα – Πύργος - Καλαμάτα και σύνδεσή του με το νέο λιμένα Πατρών, την ΒΙΠΕ και το αεροδρόμιο του Αράξου κλπ.

- Ανάπτυξη υποδομών ήπιων και συνδυασμένων μετακινήσεων σε όλη τη Χ.Ε.

2. Πρωτογενής τομέας

- Στροφή σε προϊόντα αναγνωρισμένης ποιότητας και προέλευσης, ενίσχυση και επέκταση της βιολογικής

- Ανάδειξη και προστασία της γης υψηλής παραγωγικότητας με προτεραιότητα σε αυτή που γειτνιάζει με τα αστικά κέντρα της περιοχής, μέσω μέτρων και ρυθμίσεων που περιορίζουν την κατάταμσή της,

- Χωρικός προσδιορισμός των ζωνών ΠΟΠ και ΠΓΕ από τα τοπικά χωρικά σχέδια και αξιοποίηση αυτών μέσω της απαγόρευσης χρήσεων σε ζώνες που δεν συνάδουν με τον αγροτικό ή μεταποιητικό χαρακτήρα της ζώνης. Απόδοση προτεραιότητας στην προώθηση της έξυπνης εξειδίκευσης στα ΠΟΠ και ΠΓΕ της περιοχής (π.χ. του κλάδου της οινοποίησης που παρουσιάζει έντονο εξαγωγικό προσανατολισμό)

- προώθηση δράσεων και προγραμμάτων σήμανσης των δρόμων του κρασιού που υπάρχουν σε όλη την ΠΔΕ και την Περιφέρεια Πελοποννήσου με τη δημιουργία χαρτών, ειδικής σήμανσης κλπ.,

3. Δευτερογενής τομέας

- στήριξη του κλάδου μεταποίησης των αγροτικών προϊόντων, καθώς και των λοιπών κλάδων του δευτερογενούς τομέα.

- επέκταση και εξυγίανση της ΒΙΠΕ Πατρών, χωροθέτηση και οργάνωση θεματικού επιχειρηματικού πάρκου

4. Έρευνα, τεχνολογία

- θεσμοθέτηση και λειτουργία της ευρύτερης περιοχής του Πανεπιστημίου και του επιστημονικού πάρκου Πατρών ως ζώνης τεχνολογικού πάρκου.

5. Τουρισμός

Ποιοτική αναβάθμιση του τουρισμού της παράκτιας περιοχής και εκτόνωση της τουριστικής κίνησης προς την ορεινή και ημιορεινή ενδοχώρα μέσω:

α) ενός ολοκληρωμένου προγράμματος ανάπτυξης και αναβάθμισης του παραλιακού μετώπου της παραλιακής ζώνης του πολεοδομικού συγκροτήματος της Πάτρας, καθώς και του παραλιακού μετώπου της πόλης της Κάτω Αχαΐας,

β) της επέκτασης της υπάρχουσας μαρίνας της Πάτρας και της χρήσης της βόρειας λιμενολεκάνης του παλιού λιμανιού ως λιμένα αναψυχής και κρουαζιέρας καθώς και μέσω του εμπλουτισμού του παράκτιου τουρισμού και παραθερισμού της περιοχής με εναλλακτικές ειδικές μορφές τουρισμού και της συμπλήρωσης των αστικών υποστηρικτικών υπηρεσιών της Κάτω Αχαΐας.

γ) της ανάπτυξης του εναλλακτικού τουρισμού στην παράκτια περιοχή του Εθνικού Πάρκου Κοτυχίου –Στροφυλιάς.

δ) ένταξη του Δάσους Στροφυλιάς και του Τείχους Δυμαίων στα μνημεία UNESCO,

ε) βελτίωση της χάραξης των οδικών αξόνων της ΕΟ 111 και της Πάτρας – Χαλανδρίτσας – Καλαβρύτων

στ) ανάπλασης ιστορικών πυρήνων και παραδοσιακών κτιρίων των μεγαλύτερων οικισμών (Σταυροδρόμι, Καλέντζι, Λεόντιο)

ζ) ανάπτυξη προσκυνηματικού – θρησκευτικού τουρισμού και αθλητικού τουρισμού

η) δημιουργία και υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου σχεδίου αξιοποίησης των φυσικών αναρριχητικών πεδίων και της πίστας αναρρίχησης στα Μαύρα Βουνά Στροφυλιάς και στο όρος Σκόλλης (Σαντομέρι),

4. Φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

- προστασία του τοπίου, των πηγών των ποταμών Πηνειού, Σελινούντος Ερυμάνθου, Πείρου και Παραπεύρου στο Όρος Ερύμανθος.

- Για την λατομική δραστηριότητα στην περιοχή των Μαύρων Βουνών, πριν την λήξη της υφιστάμενης λατομικής δραστηριότητας, θα πρέπει να έχει χωροθετηθεί η νέα λατομική περιοχή με παράλληλη έγκριση ολοκληρωμένου σχεδίου αποκατάστασης της υφιστάμενης.

5. Οικιστικό δίκτυο

- η δικτύωση των πόλεων και των μεγάλων οικισμών της χωρικής Ενότητας κυρίως με την Πάτρα, με σκοπό τη μακροπρόθεσμη άμβλυνση των ανισοτήτων,

- η υλοποίηση προγράμματος ανάπτυξης και αναβάθμισης της παραλιακής τουριστικής ζώνης της Κάτω Αχαΐας,

- η ανάδειξη του τείχους της αρχαίας Δύμης στην Κάτω Αχαΐα.

6. Πολεοδομικό συγκρότημα Πάτρας

α) Ανάδειξη της διεθνούς αναγνωσιμότητας και της γεωπολιτικής θέσης της περιοχής στη βάση ενός εξωστρεφούς προτύπου ανάπτυξης και η αξιοποίηση του δυναμικού που αναπτύσσεται στον ευρύτερο χώρο ως εξής:

i. με την ανάδειξή της σε πρωτεύοντα εθνικό πόλο και πύλη στον Αδριατικό διάδρομο,

ii. με την ενίσχυσή της στους τομείς της ανώτατης εκπαίδευσης, της έρευνας και τεχνολογίας, των μεταφορών ως διαμετακομιστικού εμπορικού κέντρου, του πολιτισμού, του αστικού και συνεδριακού τουρισμού, καθώς και της υγείας,

iii. με την αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων της θέσης της στη συνάρθρωση των τριών μεγάλων αναπτυξιακών αξόνων ΠΑΘΕ - Δυτικού Άξονα (Ιονίας οδού), "Διαγωνίου" και νέου λιμένα,
 β) εμπλουτισμός και την αναβάθμιση των υπηρεσιών του τριτογενούς τομέα και ιδίως της έρευνας και καινοτομίας, η οποία πρέπει άμεσα να συνδεθεί με τις παραγωγικές δραστηριότητες
 γ) αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος μέσω αναπλάσεων του ιστορικού κέντρου, υποβαθμισμένων αστικών γειτονιών και αποβιομηχανοποιημένων εκτάσεων και μέσω του ανοίγματος της πόλης προς τη θάλασσα.
 δ) δημιουργία πολυκεντρικής πόλης και ανασυγκρότηση της αστικής δομής της Πάτρας.
 ε) προώθηση υποδομών ήπιων και συνδυασμένων μετακινήσεων
 στ) Προστασία του φυσικού και πολιτισμικού κεφαλαίου και του τοπίου
 ζ) Προώθηση της αρχής της συμπαγούς πόλης και τον περιορισμό της εκτός σχεδίου δόμησης, μέσω της ενίσχυσης της συγκέντρωσης νέων παραγωγικών τομέων σε οργανωμένους υποδοχείς και της κάλυψης των αναγκών πρώτης κατοικίας στους υφιστάμενους οικιστικούς υποδοχείς, καθώς και μέσω οικιστικών επεκτάσεων.

2.2 Ειδικότερες κατευθύνσεις για την ενδοπεριφερειακή αναπτυξιακή χωρική ενότητα Δήμων Αιγιαλείας και Καλαβρύτων

1. Πρωτογενής και δευτερογενής τομέας παραγωγής

- διεύρυνση της εξωστρέφειας και της ανταγωνιστικότητας του πρωτογενούς τομέα και της καθετοποίησής του, ιδιαίτερα για τα υψηλής ποιότητας προϊόντα ΠΟΠ και ΠΓΕ
- καθορισμός νέων βοσκότοπων,
- θεσμοθέτηση αμπελουργικής ζώνης ορεινής Αιγιαλείας και χαρακτηρισμός της περιοχής ως διακριτής αμπελουργικής ζώνης ΠΓΕ Ορεινής Αιγιαλείας,
- η ενεργοποίηση επιχειρηματικού πάρκου στην περιοχή του Αιγίου,

2. Τουρισμός

- η σύνδεση του παράκτιου μαζικού τουρισμού με τις εναλλακτικές και ειδικές μορφές τουρισμού της ορεινής ενδοχώρας (χιονοδρομικός τουρισμός, τουρισμός περιπέτειας δραστηριοτήτων και εξερεύνησης, οικότουρισμός, θρησκευτικός τουρισμός, κλπ.)
- εκπόνηση προγράμματος για την ανάπτυξη και αναβάθμιση του παραλιακού μετώπου της παραλιακής ζώνης του Αιγίου, και για την ανάδειξη του ιστορικού πυρήνα της πόλης καθώς και για την ανάπτυξη και αναβάθμιση των παραλιακών μετώπων των παράκτιων κωμοπόλεων της Αιγιαλείας, έμφαση στην εξασφάλιση προσβασιμότητας,
- δημιουργία και ανάδειξη διαδρομών του αμπελιού, του κρασιού και της σταφίδας, μέσα από έναν τουριστικό-γαστρονομικό οδηγό
- συμπλήρωση των αστικών υπηρεσιών Αιγίου, Ακράτας, Διακοπτού,
- αναβάθμιση του χιονοδρομικού κέντρου Καλαβρύτων και εμπλουτισμός με πρόσθετες εναλλακτικές μορφές αναψυχής και τουρισμού (θερινό προπονητικό κέντρο, δημιουργία ποδηλατικής πίστας κλπ.)
- δημιουργία μαρίνας στο Αίγιο, βελτίωση των υποδομών των αγκυροβολίων και αλιευτικών καταφυγίων και κατάργηση όσων εξ αυτών στερούνται νομιμότητας.
- βελτίωση του οδικού άξονα «Διακοπτό – Καλάβρυτα – Κλειτορία – Ε.Ο. 111 – Τρίπολη» και της οδικής σύνδεσής του με το χιονοδρομικό κέντρο, δημιουργία ποδηλατικού δικτύου με προτεραιότητα στη διαδρομή 8 του ευρωπαϊκού δικτύου EUROVELO,
- ανάδειξη του οδοντωτού σιδηροδρόμου και της διαδρομής του, καθώς και των Σταθμών του και τεχνικοοικονομική διερεύνηση για τη βιωσιμότητα της σύνδεσης του χιονοδρομικού κέντρου με τον οδοντωτό μέσω τελεφερίκ,
- ανάπτυξη του ιστορικού κέντρου της πόλης των Καλαβρύτων,
- ανάδειξη, βιώσιμη διαχείριση και προβολή του διεθνούς σημασίας εθνικού πάρκου του Χελμού, των υδάτων Στυγός, των σπηλαίων των λιμνών Καστρών, της Ι. Μονής Αγίας Λαύρας και του Μ. Σπηλαίου καθώς και του διεθνούς σημασίας τοπίου που σχετίζεται με το Φαράγγι του Βουραϊκού, δημιουργία δικτύου πεζοπορικών και ποδηλατικών μονοπατιών στις περιοχές αυτές.

3. Φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

- Διατήρηση, διαχείριση και ανάδειξη των περιοχών είναι η λίμνη Τσιβλού, η λίμνη Δόξας, ο ορεινός όγκος του Χελμού και τα ύδατα Στυγός, το φαράγγι του Βουραϊκού, το αισθητικό δάσος Καλαβρύτων και το σπήλαιο των Λιμνών κλπ.
- Αντιμετώπιση ρύπανσης βυθού του Κορινθιακού Κόλπου σε συνεργασία με τις όμορες Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας και Πελοποννήσου.
- Ανάδειξη, των αρχαιολογικών χώρων με δημιουργία «Αρχαιολογικών Τοπίων», καθώς και ανάδειξη του τριπόλου Αίγιο/Διακοπτό – Καλάβρυτα – Αιγείρα, σε δικτύωση με τους αρχαιολογικούς ενδιαφέροντος πόρους στην Πάτρα (Αρχαιολογικό Μουσείο, Ρωμαϊκό Ωδείο, Κάστρο Πατρών και Ρίο).

4. Οικιστικό δίκτυο

- Κύριο αστικό κέντρο είναι το Αίγιο, δευτερεύον τα Καλάβρυτα και η Ακράτα
- Έλεγχος άναρχης δόμησης στην παράκτια ζώνη και πρόληψη για τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής

3. ΠΕ Ηλείας	
Πρωτογενής τομέας	
Γεωργική παραγωγή	- ο καθορισμός της Π.Ε. Ηλείας ως της βασικής αγροτικής παραγωγικής περιοχής ολόκληρης της ΠΔΕ και η ανάπτυξη μεταποιητικών βιομηχανιών, - η λειτουργία του τομέα γεωργικής παραγωγής ως ανταγωνιστικού παραγωγικού πόρου και ως μέσου προστασίας των φυσικών τοπίων, με παράλληλη ενίσχυση και διάδοση της βιολογικής γεωργίας, κτηνοτροφίας και υδατοκαλλιέργειας, - η δημιουργία «Ζώνης Αγροτικής Βιοτεχνολογίας και Καινοτομίας» σε δημοτικές, περιφερειακές ή δημόσιες εκτάσεις στη νότια πλευρά του Αλφειού ποταμού, η οποία μπορεί να ενταχθεί δορυφορικά στη λειτουργία και ανάπτυξη του Επιστημονικού Πάρκου Πατρών,
Κτηνοτροφική παραγωγή	- η οργάνωση στους δήμους Ανδραβίδας – Κυλλήνης, Πηνειού και Πύργου, καθώς στους δήμους Πύργου, Ήλιδας, Ανδραβίδας – Κυλλήνης και Αρχαίας Ολυμπίας, - η δημιουργία κεντρικής μονάδας επεξεργασίας κτηνοτροφικών αποβλήτων στον κάμπο της Π.Ε. Ηλείας, - η οριοθέτηση και οργάνωση νέων βοσκότοπων, η βελτίωση των υπαρχόντων, η οργάνωση πιλοτικού εκτατικού κτηνοτροφικού πάρκου και ο εκσυγχρονισμός των κτηνοτροφικών μονάδων. - η ανάπτυξη της μελισσοκομίας στο σύνολο της Π.Ε. Ηλείας και της εκτατικής κυρίως υδατοκαλλιέργειας
Δευτερογενής τομέας	
- αξιοποίηση των κοιτασμάτων υδρογονάνθρακα στη θαλάσσια περιοχή του Κατακόλου, - ενεργοποίηση δύο Επιχειρηματικών Πάρκων που θα προταθούν τεκμηριωμένα από τα ΤΠΣ/ΓΠΣ του Πύργου και της Αμαλιάδας και κατάργηση των δύο θεσμοθετημένων χώρων ΒΙΟΠΑ, βάσει των ΓΠΣ της δεκαετίας του '80 δημιουργία χώρου υποδοχής νεοφυών επιχειρήσεων και σύνδεσή τους με το Πανεπιστήμιο Πάτρας. - εκσυγχρονισμό των μικρότερων οικογενειακών επιχειρήσεων σε θέματα ποιοτικού ελέγχου, τυποποίησης και προώθησης προϊόντων και λήψη μέτρων ανάπτυξης νέας επιχειρηματικότητας μικρού και μεσαίου μεγέθους, - στήριξη των βιομηχανικών και βιοτεχνικών μονάδων έντασης εργασίας και λήψη μέτρων τεχνολογικού και οργανωτικού εκσυγχρονισμού των ΜΜΕ.	
Τριτογενής τομέας	
Τουρισμός:	
- επέκταση και ποιοτική αναβάθμιση, με υψηλής ποιότητας ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις, των τουριστικών υποδομών στις παράκτιες ζώνες, οι οποίες παρουσιάζουν προοπτικές τουριστικής ανάπτυξης, - επέκταση και ενίσχυση των ήπιων εναλλακτικών μορφών θεματικού τουρισμού στην ορεινή ενδοχώρα, - περαιτέρω ανάδειξη και δικτύωση του διεθνούς αρχαιολογικού τριπόλου (Αρχαία Ολυμπία – Αρχαία Ήλιδα – Επικούρειος Απόλλων) με τους Δελφούς, τη Δωδώνη, την αρχαία Νικόπολη προς το βορρά, το ανάκτορο Νέστωρος Πύλου προς το νότο, τις Μυκήνες, την Τίρυνθα την Επίδαυρο και την Αθήνα (Σούνιο) προς την ανατολή, και κατ' επέκταση σύνδεση με το ιστορικό – πολιτιστικό τρίπολο Μεσολόγγι – Ναύπακτος – Θέρμο διεθνούς αρχαιολογικού και ιστορικού ενδιαφέροντος, - η προώθηση της Αρχαίας Ολυμπίας και της ευρύτερης περιοχής της σε διεθνές αθλητικό, πολιτιστικό και συνεδριακό κέντρο, - η ενίσχυση συγκεκριμένων ειδικών μορφών τουρισμού όπως: θεραπευτικός τουρισμός (ιαματικές πηγές Καϊάφα, Κυλλήνης, Κουνουπελίου), θαλάσσιος, ιστιοπλοϊκός τουρισμός και τουρισμός κρουαζιέρας με σύγχρονες μαρίνες και εξοπλισμένα λιμάνια κρουαζιέρας (Κατάκολο), θρησκευτικός τουρισμός, αλιευτικός τουρισμός, καταδυτικός τουρισμός, αθλητικός τουρισμός πεζοπορικός, ποδηλατικός τουρισμός	
3.1 Ειδικότερες κατευθύνσεις για την ενδοπεριφερειακή αναπτυξιακή χωρική ενότητα Δήμων Πύργου, Αρχαίας Ολυμπίας, Ζαχάρως και Ανδρίτσαινας - Κρεστένων	
1. Ειδικότερες κατευθύνσεις για την ενότητα: - ενίσχυση των μικρότερων περιφερειακών πόλων (Αρχαία Ολυμπία, Ζαχάρω, Κρέστενα) - δικτύωση όλων των οικισμών της Ενότητας σε ένα ενιαίο και συνεργαζόμενο οικιστικό δίκτυο με σκοπό την ισόρροπη οικιστική ανάπτυξη, - δικτύωση της χωρικής Ενότητας με τις γειτονικές μέσω της ανάδειξης του αρχαιολογικού πολιτιστικού τριπόλου «Αρχαία Ολυμπία – Αρχαία Ήλιδα – Επικούρειος Απόλλωνας», - προώθηση υποδομών ήπιων και συνδυασμένων μετακινήσεων. 2. Πρωτογενής και δευτερογενής τομέας παραγωγής: - επικέντρωση της παραγωγής κυρίως σε προϊόντα αναγνωρισμένης ποιότητας και προέλευσης την ενίσχυση και επέκταση της βιολογικής καλλιέργειας και κτηνοτροφίας, - την ανάδειξη και αξιοποίηση των ζωνών ΠΟΠ και ΠΓΕ της ενδοπεριφερειακής ενότητας μέσω του χωρικού καθορισμού τους από τα τοπικά χωροταξικά σχέδια	

- δημιουργία εκτατικού φυσικού κτηνοτροφικού πάρκου για το σύνολο της Π.Ε. Ηλείας,
- υλοποίηση δασικών έργων και εκμετάλλευση των δασικών εκτάσεων της Φολόης,
- ενίσχυση και τον εκσυγχρονισμό της ερασιτεχνικής αλιείας στην περιοχή λίμνης Καϊάφα.
- δημιουργία επιχειρηματικού πάρκου για την οργάνωση των μεταποιητικών μονάδων στην ευρύτερη περιοχή του Πύργου και την περιοχή της Ζαχάρως,

3. Τουρισμός:

- ανάδειξη του λιμένος του Κατακόλου ως βασικού τουριστικού προορισμού μέσω του εκσυγχρονισμού των εγκαταστάσεών του, της δημιουργίας τουριστικού αγκυροβολίου – μαρίνας και υδατοδρομίου και της αναβάθμισης της οδικής και σιδηροδρομικής σύνδεσής του με την Αρχαία Ολυμπία, διασύνδεση του οδικού και σιδηροδρομικού δικτύου με εθνικό ποδηλατικό δίκτυο
- κατασκευή ποδηλατόδρομων στον δήμο Αρχαίας Ολυμπίας και η διαμόρφωση της ιστορικής διαδρομής «Αρχαίας Ολυμπίας – Αρχαίας Ήλιδας». Η δημιουργία ποδηλατικής διαδρομής Κατάκολο – Αρχαία Ολυμπία και η διαμόρφωση πολιτιστικών διαδρομών του Παράσιου Πάρκου στην περιοχή της Φυγαλείας, του Ναού του Επικούρειου Απόλλωνα και του Λυκαίου Όρους
- οργάνωση δράσεων ανάδειξης της λίμνης Καϊάφα και των ιαματικών πηγών με σκοπό την προώθηση του ιαματικού τουρισμού
- δημιουργία πολιτιστικού πάρκου «Αρχαία Ευκαρπία – Φιγαλία – Λεοντάριο» στη Μεγαλόπολη,
- η ανάδειξη των περιοχών Φολόης και Δίβρης, μέσω της αξιοποίησης των υφιστάμενων υποδομών και ανάπτυξης νέων (ευρωπαϊκά προγράμματα)

4. Οικιστικό δίκτυο

- πρωτεύων περιφερειακός πόλος είναι ο Πύργος και δευτερεύοντες οι περιφερειακοί πόλοι είναι της Αρχαίας Ολυμπίας, Ζαχάρως και Κρεστένων
- υλοποίηση Ολοκληρωμένου Σχεδίου Αστικής Ανάπτυξης (ΟΣΑΑ) ή ολοκληρωμένων αναπλάσεων της Πόλης του Πύργου και αναπλάσεις των κύριων οικισμών του παράκτιου μετώπου

5. Φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

- δράσεις προστασίας και ανάδειξης του αρχαιολογικού χώρου Ολυμπίας και του Ναού του Επικούρειου Απόλλωνα, θεσμοθέτηση Ολυμπιακού τοπίου και δημιουργία πολιτιστικής διαδρομής Αρχαία Ολυμπία – Αρχαία Ήλιδα,
- δράσεις προστασίας και ανάδειξης των πηγών Καϊάφα και της ευρύτερης περιοχής προστασίας της λίμνης και της θαλάσσιας περιοχής Κόλπου Κυπαρισσίας,
- αποκατάσταση των ορεινών περιοχών που επλήγησαν από τις πυρκαγιές του 2007 και παράλληλα ενίσχυση της πυροπροστασίας,
- μη αξιοποίηση των λιγνιτικών πεδίων που έχουν εντοπισθεί στην περιοχή του Δήμου Ζαχάρως,
- επαναπλημμυρισμός των αποξηραμένων λιμνών Αγουλινίτσας - Μουριάς και κατασκευή διώρυγας υπερχείλισης στη Μουριά,
- εφαρμογή μέτρων έναντι των αρνητικών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής..

3.2 Ειδικότερες κατευθύνσεις για την ενδοπεριφερειακή αναπτυξιακή χωρική ενότητα Δήμων Ήλιδας, Πηνειού και Ανδραβίδας – Κυλλήνης

1. Ειδικότερες κατευθύνσεις για την ενότητα:

- η τοπική και υπερτοπική δικτύωση των αστικών κέντρων και των μεγαλύτερων οικισμών της υπαίθρου σε ένα ενιαίο και συνεργαζόμενο οικιστικό δίκτυο με σκοπό την ισόρροπη οικιστική ανάπτυξη,
- η ενίσχυση της Αμαλιάδας, ως πρωτεύοντος περιφερειακού πόλου σε συνεργασία με τον Πύργο η ενίσχυση των μικρότερων περιφερειακών πόλων (Γαστούνη, Λεχαινά), καθώς και των εδρών των δημοτικών ενοτήτων των τριών δήμων,
- προώθηση υποδομών ήπιων και συνδυασμένων μετακινήσεων,
- η δικτύωση της χωρικής Ενότητας με τις γειτονικές χωρικές Ενότητες με σκοπό την ανάδειξη του αρχαιολογικού πολιτιστικού τριπόλου «Αρχαία Ολυμπία – Αρχαία Ήλιδα – Επικούρειος Απόλλωνας»,

2. Πρωτογενής, δευτερογενής και τριτογενής (εκτός τουρισμού) τομέας παραγωγής:

- προώθηση της δημιουργίας εκτατικού φυσικού κτηνοτροφικού πάρκου για το σύνολο της Π.Ε. Ηλείας, στη δημοτική ενότητα Πηνείας του δήμου Ήλιδας, εκτάσεως 300 στρεμμάτων περίπου.
- ενίσχυση της δραστηριότητας της αλιείας και της εκτατικής υδατοκαλλιέργειας στον δήμο Ανδραβίδας – Κυλλήνης, καθώς και εκσυγχρονισμός και αναδιάρθρωση των αλιευτικών σκαφών και των μεθόδων αλιείας,
- υλοποίηση δασικών έργων και αξιοποίηση των δασικών εκτάσεων της Φολόης.
- δημιουργία πρότυπου οικολογικού πάρκου στο τεχνητό δάσος από την παραλία Μαραθιά μέχρι την παραλία Σαβαλίων
- η δημιουργία επιχειρηματικού πάρκου για την οργάνωση των μεταποιητικών μονάδων στην ευρύτερη περιοχή της Αμαλιάδας,
- η ενίσχυση των τοπικών μεταποιητικών κλάδων στους οποίους η χωρική ενότητα παρουσιάζει παραδοσιακά συγκριτικά πλεονεκτήματα.

3. Τουρισμός:

- η οργάνωση δράσεων για την ανάδειξη και αξιοποίηση των λουτρών Κυλλήνης και Κουνουπελίου

- η αξιοποίηση των ιδιοκτησιών του Δημοσίου, με βάση στοιχεία του ΤΑΙΠΕΔ, στις παράκτιες περιοχές της Κυλλήνης και των Λεχαιών του δήμου Ανδραβίδας – Κυλλήνης, καθώς και στις περιοχές του δήμου Πηγείου,
- η χωροθέτηση καταφυγίου τουριστικών σκαφών στην περιοχή της Γλύφας
- η επέκταση και η αναβάθμιση του υφιστάμενου αλιευτικού καταφυγίου στο Παλούκι Ήλιδας σε τουριστικό καταφύγιο.

4. Οικιστικό δίκτυο

- Κύριο αστικό κέντρο είναι η Αμαλιάδα, η οποία συνιστά πρωτεύοντα περιφερειακό πόλο μαζί με τον Πύργο και δευτερεύοντες περιφερειακούς πόλοι είναι τα Λεχαινά και η Γαστούνη
- Ολοκληρωμένο πρόγραμμα και σχέδιο ανάπτυξης και αναβάθμισης του κέντρου της Αμαλιάδας (ΣΟΑΠ) και Ολοκληρωμένο Σχέδιο Αστικής Ανάπτυξης (ΟΣΑΑ) ή ολοκληρωμένων αναπλάσεων της πόλης της Ήλιδας,
- Ανάπλαση περιοχών σε μικρότερους οικισμούς

5. Φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

- προστασία του δελταϊκού τοπίου του ποταμού Πηγείου ως τοπίου υψηλής οικολογικής αξίας, με τη ζώνη του Χελωνίτη κόλπου, του τοπίου της περιοχής των «Πηγών Κυλλήνης», του χαρακτηριστικού γνωρίσματος του λιμένα της Κυλλήνης «Νησάκι Καυκαλίδας», της παραλίας της Καλογριάς, του ακρωτηρίου Άραξος καθώς και του όλου παράκτιου τοπίου
- ανάδειξη, των αρχαιολογικών χώρων και του συνόλου της τοπιακής ενότητας,
- ολοκληρωμένο Σχεδίου Δράσης για τη βιώσιμη αξιοποίηση του παράκτιου μετώπου

Άρθρο 13

Κατευθύνσεις στρατηγικής για το Τοπίο

Οι γενικοί στόχοι και κατευθύνσεις είναι:

1. Γενικός Στόχος: η προστασία, η διαχείριση και η ανάδειξη των τοπίων ως αναπόσπαστο τμήμα της διαδικασίας αειφόρου ανάπτυξης της Π.Δ.Ε. με γενικές κατευθύνσεις:

- Ισορροπημένη και αρμονική συσχέτιση μεταξύ των κοινωνικών αναγκών, των οικονομικών δραστηριοτήτων και του Τοπίου.

- Ενσωμάτωση της προστασίας, της αειφόρου διαχείρισης, και της ανάδειξης τοπίου στη συστηματική προσέγγιση όλων των τομεακών και αναπτυξιακών πολιτικών και σε όλα τα επίπεδα του χωρικού σχεδιασμού.

- Ένταξη της εγγενούς αξίας και των «υπηρεσιών» του τοπίου στο αξιακό σύστημα της κοινωνίας, και η συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων ως βασικοί μοχλοί της προστασίας και της αειφόρου διαχείρισής του.

- Κάθε επέμβαση στο τοπίο πρέπει να συμβάλλει ενεργά στο βαθμιαίο σχηματισμό «ολότητας» και δεν πρέπει να είναι αποσπασματική.

- Υιοθέτηση της δημιουργίας «πράσινων υποδομών».

2. Γενικός Στόχος: η διατήρηση της ποιότητας και της ποικιλότητας του τοπίου με γενικές κατευθύνσεις:

- Διατήρηση ορθολογική διαχείριση και ανάδειξη των τύπων τοπίων στη Π.Δ.Ε.

- Ανάδειξη των θετικών χαρακτηριστικών γνωρισμάτων και στοιχείων των Τοπίων που αναγνωρίστηκαν κατά την ανάγνωση των τοπιακών ζωνών της Περιφέρειας και κατά το δυνατό δημιουργία δικτύου διαδρομών τοπίου.

- Ανάδειξη της «υλικής (αβιοτικής, βιολογικής, κοινωνικής υλικότητας) και άυλης» διάστασης των τοπίων.

- Διατήρηση του τοπογραφικού ανάγλυφου του τοπίου το οποίο κύρια διαμορφώνει την οπτική του εικόνα, και μείωση του βαθμού τρωτότητας ακόμη και απέναντι στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

- Διατήρηση του μωσαϊκού της ποικιλότητας των τύπων υγροτόπων, αλλά και των χερσαίων περιοχών του

τοπίου των Δέλτα των ποταμών, καθώς και μείωση της καταπόνησής τους, με την εφαρμογή σύγχρονων προσεγγίσεων που αποσκοπούν στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των αρδεύσεων

- Προστασία, διαχείριση, και αποκατάσταση των αμμοθινικών συστημάτων με μεθόδους και τεχνικές σχεδιασμένες και προσαρμοσμένες στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής στο πλαίσιο της επιστήμης της γεωμορφολογίας.

- Διατήρηση του αγροτικού καλλιεργημένου τοπίου, ενίσχυση των δομικών στοιχείων του και διατήρηση της πανάρχαιας καλλιέργειας αμπέλου.

- Ενίσχυση των δομικών στοιχείων του αγροτικού τοπίου (φυτοφράκτες, αναβαθμίσεις, θάμνοι κλπ.).

- Διατήρηση των παραδοσιακών καλλιεργημένων αγροτικών τοπίων στις αναβαθμίσεις

- Προστασία και ανάδειξη των παραποτάμιων δασικών τοπίων

- Αναβάθμιση και ανάδειξη των πέτρινων γεφυριών

- Αναβάθμιση των οικιστικών τοπίων των οικισμών

- Ανάδειξη των οικιστικών τοπίων των ορεινών οικισμών στο πλαίσιο της συγκράτησης για την προσαρμογή της διαχείρισης των δασών και διατήρηση της ποικιλότητας του τοπίου

- Ανάδειξη των διαδρομών και μονοπατιών και των σημείων αξιολογικής θέας

- Η βελτίωση του αστικού τοπίου των δευτερευόντων οικιστικών πόλων

- Ανάδειξη των τοπίων των ιαματικών πηγών

- Δημιουργία οικοπολιτιστικών διαδρομών στα πανάρχαια μονοπάτια και στις αρχαιολογικές θέσεις και διαδρομών σημείων ωραίας θέας

- Προστασία και ανάδειξη του παράκτιου τοπίου και των πολλών χαρακτηριστικών γνωρισμάτων του

- Ανάδειξη διαδρομών αναψυχής, μονοπατιών, ποδηλατοδρόμων

Η ταξινόμηση των τοπίων σε Διεθνούς, Εθνικής και Περιφερειακής αξίας αποτυπώνεται στον παρακάτω πίνακα (χάρτης Π.2δ)

Πίνακας 5: Ταξινόμηση τοπίων στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας		
Τοπιακή ενότητα	Τοπίο	Είδος αξίας
AA1 Ζώνη Οινιάδων, λιμνοθάλασσας Μεσολογγίου	1) Τοπίο όρους Αράκυνθος (Νοτιοδυτική πλευρά)	Περιφερειακής
	2) Η Κλεισούρα Αιτωλοακαρνανίας και Σπήλαιο Αγ. Νικολάου	Περιφερειακής
	3) Λιμνοθάλασσες Μεσολογγίου -Αιτωλικού	Διεθνούς
	4) Δελταϊκό Τοπίο του Αχελώου	Περιφερειακής
	5) Τοπίο Παραλίας Λούρου η της λουρονησίδας Αχελώου και Λιμνοθάλασσας Μεσολογγίου	Περιφερειακής
	6) Τοπίο Δάσους Φραξού Λεσινίου	Εθνικής
	7) Τοπίο της πόλης Μεσολόγγι	Περιφερειακής
	8) Τοπίο του Αιτωλικού η«νερένια πόλη»,	Περιφερειακής
	9) Τοπίο της Τουρλίδας	Περιφερειακής
	10) Οινιάδες- αρχαίο θέατρο των Οινιάδων	Περιφερειακής
	11) Αρχαίο Θέατρο Πλευρώνας	Περιφερειακής
	12) Αρχαία Καλυδώνια και Αρχαίο θέατρο	Περιφερειακής
AA3 : Ζώνη Ξηρομέρου και παράκτιων περιοχών Ιονίου	1) Τοπίο των Ακαρνανικών ορεων Μπούμστος	Περιφερειακής
	2) Πηγές 1.Κορπή 2.Πηγές στα Μπάνια Μύτικα	Περιφερειακής
	3) Τοπίο οικισμού Μύτικα	Περιφερειακής
AA2: Λιμνών Αιτωλοακαρνανίας Ζ1. Ζώνη Τοπίου: Ορέων του Βάλτου	1) Τοπίο των Ορέων του Βάλτου και Μακρυνόρους	Περιφερειακής
	2) Τοπίο του Ίναχου	Περιφερειακής
	3) Τοπίο του Αχελώου ή Ασπροπόταμου	Εθνικής
	4) Τοπίο της τεχνητής Λίμνης Κρεμαστών	Εθνικής
	5) Ιαματικά Λουτρά Κρεμαστών	Περιφερειακής
	6) Το ελατοδάσος Γραμματικού Στα όρη Μητσέλι και Γραμματικού	Εθνικής
	7) Εμπεισός Κάστρο του Εμπεισού	Περιφερειακής
	8) Το γεφύρι της Τέμπλας	Εθνικής
AA2 : Λιμνών Αιτωλοακαρνανίας Ζ2. Ζώνη Τοπίου: Λιμνών	1) Τοπίο του όρους Παναϊτωλικό (Κυρά-Βγένα)	Περιφερειακής
	2) Τοπίο όρους Αράκυνθος	Περιφερειακής
	3) Τοπίο του ποταμού Αχελώου	Εθνικής
	4) Λουτρά Μυρτιάς	Περιφερειακής
	5) Τοπίο της Λίμνης Τριχωνίδα	Εθνικής
	6) Τοπίο Λίμνης Λυσιμάχεια ή Λίμνη του Αγγελόκαστρου	Περιφερειακής
	7) Τοπίο της Λίμνης Οζερός	Περιφερειακής
	8) Τοπίο της Λίμνης Αμβρακία	Περιφερειακής
	9) Τοπίο της τεχνητής Λίμνης Κρεμαστών	Εθνικής
	10) Τοπίο της τεχνητής Λίμνης Καστρακίου	Περιφερειακής
	11) Τοπίο της τεχνητής Λίμνης Στράτου	Περιφερειακής
	12) Δρυοδάσος Ξηρομερου Μάνινα	Εθνικής
	13) οικιστικό Τοπίο της πόλης Αγρινίου	Περιφερειακής
	14) Θέρμο	Περιφερειακής
	15) Αρχαίο Θέρμο	Εθνικής
	16) Αρχαία Στράτος, τα τείχη, το αρχαίο θέατρο	Εθνικής
	17) Αρχαία ακρόπολη των Θεστίων	Περιφερειακής
	18) Αρχαίο Τριχονείο και Ασκληπιείο	Περιφερειακής
	19) Αρχαίο Βουκατίο	Περιφερειακής
	20) Ο παλιός νερόμυλος του Κωνσταντόπουλου –Η μονή Μυρτιάς	Περιφερειακής
AA4. Ναυπακτίας: Ζ1. Ζώνη Τοπίου: Ορεινή Ναυπακτία	1) Τοπίο του ποταμού Εύηνου	Εθνικής
	2) Τοπίο του ποταμού Μόρνου	Εθνικής
	3) Τοπίο της τεχνητής λίμνης Ευήνου	Περιφερειακής
	4) Λουτρά Στάχτης	Περιφερειακής

	6) Δάσος ελάτης	Περιφερειακής
	7) Η Ελατού	Περιφερειακής
	8) Μοναστήρια	Περιφερειακής
	9) Τα πέτρινα γεφύρια	Περιφερειακής
ΑΑ4. Ναυπακτίας Ζ2. Ζώνη Τοπίου: Παράκτια Ναυπακτία	1) Τοπίο όρους Βαράσοβα	Περιφερειακής
	2) Τοπίο του όρους Κλόκοβα	Περιφερειακής
	3) Το φαράγγι του Σκα Ναυπακτίας	Περιφερειακής
	4) Δελταϊκό Τοπίο του Μόρνου	Περιφερειακής
	5) Καστελόκαμπος	Περιφερειακής
	6) Εκβολές του Μόρνου	Περιφερειακής
	7) Τοπίο της Ναυπάκτου	Εθνικής
	8) Η αρχαία πόλη Μακύνεια/ Αρχαίο Θέατρο Μακύνειας	Περιφερειακής
	9) Κάστρο Ναυπάκτου	Περιφερειακής
	10) Σπήλαια στη Βαράσοβα με Βυζαντινούς ναούς	Περιφερειακής
	11) Γέφυρα Ρίου -Αντιρρίου	Διεθνούς
ΑΑ5.: Ζώνη Αμβρακικού κόλπου	1) Το ιδιαίτερο Τοπίο του Αμβρακικού κόλπου	Εθνικής
	2) Τοπίο της Λίμνης Βουλκαρία	Περιφερειακής
	3) Τοπίο της Λίμνης Αμβρακία	Περιφερειακής
	4) Οι παράκτιες λίμνες της χερσονήσου Στέρνας	Περιφερειακής
	5) Πηγή Τρύφου	Εθνικής
	6) Νησάκι Κουκουμίτσα Βόνιτσας	Περιφερειακής
	7) Τοπίο του οικισμού Πάλαιρος	Περιφερειακής
	8) Τοπίο της πόλης Βόνιτσα	Περιφερειακής
	9) Αρχαιολογικό Τοπίο της Χερσονήσου του Ακτιού	Περιφερειακής
	10) Αρχαιολογικοί και Ενετικό Τοπίο της Χερσονήσου της Πλαγιάς	Περιφερειακής
	11) Αρχαίο Θύρρειο Ακαρνανίας	Περιφερειακής
	12) Άλλοι Αρχαιολογικοί χώροι	Περιφερειακής
	13) Μνημεία	Περιφερειακής
	14) Κάστρο Βόνιτσας	Εθνικής
Α1.: Ευρύτερης περιοχής Πάτρας- Παναχαϊκού Ζ1. Ζώνη Τοπίου: Παναχαϊκού	1) Τοπίο όρους Ερύμανθος (Ωλονός)	Εθνικής
	2) Ημιορεινό Τοπίο Σκολίς ή Σαντομέρι	Περιφερειακής
	3) Τοπίο των Πηγών του ποταμού Ερύμανθου	Εθνικής
	4) Τοπίο ποταμού Πείρος	Περιφερειακής
	5) Τοπίο ποταμού Σελινούντα	Περιφερειακής
	6) Τοπία πεδιάδων Μόβρης Πατρών	Περιφερειακής
	7) Τοπίο της πόλης Χαλανδρίτσας	Περιφερειακής
	8) Τοπίο του οικισμού Αλεποχώρι	Εθνικής
	9) Τοπίο του οικισμού Φαρές ή Φαραί	Περιφερειακής
	10) Πόρτες (Κεφαλόβρυσο)	Εθνικής
	11) Κάστρο Σαντομερίου	Περιφερειακής
	12) Γυφτόκαστρο	Εθνικής
	13) Αρχαία Τριτεία ή Τρίταια	Περιφερειακής
	14) Σγάρτσικο ή Κάστρο Δοξαπατρή	Εθνικής
	15) Αχαϊκό Λεόντιο	Εθνικής
	16) Λιθόκτιστα Γεφύρια στον ποταμό Ερύμανθο	Περιφερειακής
	17) Αρχαιολογικός χώρος Πετρωτού Κρήνης	Περιφερειακής
Α1. Ζ2. Ζώνη Τοπίου: Παράκτιων περιοχών Πατραϊκού κόλπου	1) Τοπίο της πόλης Πάτρα	Εθνικής
	2) Ρίο	Περιφερειακής
	3) Κάτω Αχαΐα ή Αχαγιά,	Περιφερειακής
	4) Αρχαιότητες Πάτρας	Εθνικής
	5) Ρίο - Κάστρο Ρίου	Περιφερειακής

Α2. : Χελμού-Βουραϊκού-Αιγιαλείας Ζ1. Ζώνη Τοπίου: Χελμού -Βουραϊκού	1) Τοπίο του όρους Χελμός	Διεθνούς
	2) Τοπίο του όρους Κλωκός	Περιφερειακής
	3) Τοπίο του όρους Μάρμπας	Περιφερειακής
	4) Τοπίο της ορθοπλαγιάς, Μπουφούσκια Αιγίου	Περιφερειακής
	5) Τοπίο του Σπηλαίου Λιμνών Καστριών	Εθνικής
	6) Τοπίο στο φαράγγι του Βουραϊκού και ο Οδοντωτός	Εθνικής
	7) Τοπίο των Υδάτων Στυγός ή Μαυρονέρι ή Αθάνατο Νερό	Διεθνούς
	8) Τοπίο των Πηγών του Αροάνιου ποταμού	Εθνικής
	9) Τοπίο των Πηγών του ποταμού Λάδωνα	Εθνικής
	10) Τοπίο του Βουραϊκού ποταμού	Διεθνούς
	11) Τοπίο του ποταμού Κράθη	Εθνικής
	12) Τοπίο του Αροάνιου ποταμού	Εθνικής
	13) Τοπίο του χειμάρρου Κριός	Περιφερειακής
	14) Τοπίο του ποταμού Σελινούντα	Εθνικής
	15) Αγροτικά Τοπία καλλιεργημένα και μη	Περιφερειακής
	16) Δασικά Τοπία στις ορθοπλαγιές του Χελμού	Περιφερειακής
	17) Αισθητικό Δάσος Εθνικής Ανεξαρτησίας	Διεθνούς
	18) Τοπία του πλατανόδασους στις πηγές του Αροάνιου ποταμού	Εθνικής
	19) Δάσος Περιθωρίου -Ζαρούχλας	Περιφερειακής
	20) Δάσος Κανίστας	Περιφερειακής
	21) Ο πλάτανος της Πλατανιώτισσας	Περιφερειακής
	22) Ο πλάτανος της μονής της Αγίας Λαύρας	Εθνικής
	23) Καλάβρυτα	Εθνικής
	24) Ιερά Μονή Μεγάλου Σπηλαίου	Εθνικής
	25) Οι Αρχαίοι Λουσοί	Εθνικής
	26) Αρχαία (Αχαϊκή) Φαρραί	Εθνικής
Α2. Ζ2. Ζώνη Τοπίου: Αυχένα Χελμού και Αφροδίσιου όρους	1) Τοπίο των Πηγών του ποταμού Ερύμανθου	Εθνικής
	2) Τοπίο του ποταμού Λάδωνα	Εθνικής
	3) Τοπίο τεχνητής Λίμνης του Λάδωνα	Περιφερειακής
	4) Βεσίνι	Περιφερειακής
	5) Δάφνη ή Στρέζοβα	Περιφερειακής
	6) Τριπόταμα	Περιφερειακής
	7) Αρχαίος Κλείτωρ	Περιφερειακής
	8) Αρχαίο θέατρο της Κλειτορίας	Περιφερειακής
	9) Αρχαία Ψωφίς	Περιφερειακής
	10) Αρχαίος Πάος	Περιφερειακής
Α2. Ζ3. Ζώνη Τοπίου: περιοχών Κορινθιακού κόλπου και ορεινής Αιγιαλείας	1) Τοπίο της ορεινής Αιγιαλείας	Εθνικής
	2) Τοπίο της Λιμνοθάλασσας Αλυκής Αιγίου	Περιφερειακής
	3) Τοπίο Λίμνης Τσιβλού	Εθνικής
	4) Καλλιεργημένα Τοπία «Αμπελώνες Αιγιαλείας»	Εθνικής
	5) Τοπίο της πόλης Αίγιο	Περιφερειακής
	6) Τοπίο του οικισμού Διακοφτό	Περιφερειακής
	7) Τοπίο του οικισμού Ακράτα	Περιφερειακής
	8) Τοπίο του οικισμού Ζαρούχλα	Περιφερειακής
	9) Τοπίο του οικισμού Σελιάνα	Περιφερειακής
	10) Αρχαία Αίγειρα	Περιφερειακής
	11) Αρχαίο θέατρο της Αιγείρας	Εθνικής
	12) Αρχαία Κεράνεια	Εθνικής
	13) Αρχαία Φελλόη	Εθνικής

H1. : Αρχαιοτήτων Ήλιδας, Ολυμπίας, ναού Επικούριου Απόλλωνα και ποτα- μών Αλφειού, Νέδα και Πηνειού Z1. Ζώνη Τοπίου: Αρχαιοτήτων Ολυμπίας, Ήλιδας και ποταμών Πηνειού και Αλφειού	1) Τοπίο ποταμού Πηνειού	Περιφερειακής
	2) Τοπίο ποταμού Αλφειου	Περιφερειακής
	3) Τοπίο τεχνητής Λίμνης του Αλφειου	Περιφερειακής
	4) Τοπίο Κρόνιου λόφου	Διεθνούς
	5) Τοπίο πεδιάδας Ηλείας	Περιφερειακής
	6) Τοπίο της Αρχαίας Ήλιδας	Εθνικής
	7) Αρχαιολογικός χώρος της Ολυμπίας	Διεθνούς
H1. Z2. Ζώνη Τοπίου: Αρχαιοτήτων Επι- κούρειου Απόλλωνα και ποταμού Νέδα	1) Τοπίο του ποταμού Νέδα	Περιφερειακής
	2) Τοπίο του οικισμού Ανδρίτσαίνα	Περιφερειακής
	3) Ναός Επικούριου Απόλλωνα	Διεθνούς
	4) Αρχαιολογικός χώρος Πλατιάνας	Περιφερειακής
	5) Η Αρχαία Φιγάλεια	Περιφερειακής
H1. : Z3. Ζώνη Τοπίου: Λάμπεια, Ερύμανθος, οροπέ- διο Φολόης	1) Τοπίο του όρους Λάμπεια	Περιφερειακής
	2) Τοπίο του όρους Ερύμανθος	Εθνικής
	3) Τοπίο του Οροπέδιου Φολόης	Εθνικής
	4) Τοπίο του Ποταμού Ερύμανθου	Περιφερειακής
	5) Τοπίο του ποταμού Πηνειού	Περιφερειακής
	6) Το δρυοδάσος της Φολόης	Εθνικής
	7) Φαράγγια Αντρωνίου Γκούρα Ερύμανθου Γούμερου Ακρώρειας	Περιφερειακής
	8) Το Τοπίο του οικισμού Αντρώνι	Περιφερειακής
H2. : Παράκτια ενό- τητα τοπίου Ηλείας και Αχαΐας. Z1. Ζώνη Τοπίου: Κυπαρισσιακού κόλπου	1) Τοπίο του Κυπαρισσιακού Κόλπου	Εθνικής
	2) Δελταϊκό Τοπίο του Αλφειού ποταμού	Περιφερειακής
	3) Τοπίο της Λίμνης Καϊάφα και Ιαματικών πηγών	Εθνικής
	4) Παράκτιο Αγροτικό καλλιεργημένο Τοπίο	Περιφερειακής
	5) Τοπίο του παραλιακού δάσους της Στροφυλιάς (Ζαχάρως)	Εθνικής
	6) Οι αμμοθίνες	Περιφερειακής
	7) Αρχαιολογικός χώρος του Κακοβάτου	Περιφερειακής
	8) Αρχαίο Λέπρεο	Εθνικής
	9) Αρχαίο θέατρο Πλατιάνας	Περιφερειακής
H2. : Παράκτια ενό- τητα τοπίου Ηλείας και Αχαΐας Z2. Ζώνη Τοπίου: κόλπου Χελωνίτη	1) Τοπίο του Χελωνίτη Κόλπου	Εθνικής
	2) Παραλία Κουρούτας	Περιφερειακής
	3) Παραλία Αγ. Ανδρέα	Περιφερειακής
	4) Παραλία Λεβεντοχωρίου	Περιφερειακής
	5) Παραλία Σκαφιδιάς	Περιφερειακής
	6) Δελταϊκό Τοπίο Ηλειακού Πηνειού ποταμού	Περιφερειακής
	7) Αγροτικά καλλιεργημένα Τοπία	Περιφερειακής
H2. : Παράκτια ενό- τητα τοπίου Ηλείας και Αχαΐας Z3. Ζώνη Τοπίου: Χερσονήσου της Κυλλήνης	1) Δελταϊκό Τοπίο Πηνειού ποταμού ή ποταμού της Γαστούνης	Περιφερειακής
	2) Ιαματικές πηγές Κυλλήνης	Εθνικής
	3) Τοπίο οικισμού Κυλλήνη	Περιφερειακής
	4) Κάστρο Χλεμούτσι ή Clermont	Εθνικής
	5) Γλαρέντζα	Εθνικής
H2.: Παράκτια ενότητα τοπίου Ηλείας και Αχαΐας Z4. Ζώνη Τοπίου: Κυλλήνιου κόλπου	1) Τοπίο της Λιμνοθάλασσας της Καλογριάς	Περιφερειακής
	2) Τοπίο της λιμνοθάλασσας Κοτυχίου	Εθνικής
	3) Παραλία της Καλογριάς	Περιφερειακής
	4) Δάσος Στροφυλιάς	Εθνικής

Άρθρο 14

Κατευθύνσεις για τον υποκείμενο σχεδιασμό

Για τη βιώσιμη οργανωμένη ανάπτυξη δραστηριοτήτων προτείνονται οι κατευθύνσεις:

α) ο σαφής περιορισμός νέων οικιστικών επεκτάσεων στις απολύτως αναγκαίες,

β) η ανάδειξη/προστασία της αγροτικής γης, ιδίως της γης υψηλής παραγωγικότητας,

γ) η αποφυγή περαιτέρω κατατμήσεων και κατάργηση των παρεκκλίσεων στην εκτός σχεδίου δόμηση, από τον υποκείμενο σχεδιασμό

δ) η ανάπτυξη περιφερειακού σχεδίου βιώσιμης αστικής κινητικότητας για την συνδυασμένη πολεοδομική και συγκοινωνιακή προσέγγιση της ανάπτυξης νέων υποδομών και δικτύων με γνώμονα τη βέλτιστη οργανωμένη χωροθέτηση δραστηριοτήτων,

ε) η προτεραιότητα στην αντιμετώπιση της βιώσιμης ανάπτυξης των μειονεκτικών και προβληματικών ορεινών περιοχών μέσω ολοκληρωμένων αναπτυξιακών παρεμβάσεων και προγραμμάτων, στο πλαίσιο της κατεύθυνσης για άμβλυνση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων με σκοπό την εδαφική, κοινωνική και οικονομική συνοχή.

Προτείνονται:

1. Περιοχές Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων (Π.Ε.Χ.Π.),

α) οι εκτάσεις της Π.Ε. Ηλείας που επλήγησαν από τις πυρκαγιές του 2007, καθώς και οι αντίστοιχες εκτάσεις της ορεινής Αχαΐας,

β) οι μειονεκτικές και φθίνουσες δημογραφικά περιοχές, δηλαδή ορεινές περιοχές οι οποίες παρουσιάζουν τις μεγαλύτερες, με αρνητικό πρόσημο, δημογραφικές και αναπτυξιακές αποκλίσεις, όπως είναι οι ορεινές και ημιορεινές περιοχές της Δ.Ε. Ινάχου του Δ. Αμφιλοχίας, η ορεινή περιοχή στα Ακαρνανικά Όρη και οι ορεινές περιοχές των Δ.Ε. Δ. Αγρινίου και του Δ. Θέρμου,

γ) η προβληματική παράκτια περιοχή νότια του Κατάρου μέχρι τις εκβολές του Αλφειού ποταμού, η οποία για αρκετές δεκαετίες έχει καταληφθεί από χιλιάδες αυθαίρετες και χαμηλής ποιότητας δευτερεύουσες κατοικίες εντός καταπατημένης έκτασης του Δημοσίου.

2. Περιοχές Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων (ΕΠΣ)

Προτείνονται ειδικές μελέτες στις παρακάτω περιοχές, οι οποίες θα εστιάζουν κυρίως στους τομείς του τουρισμού, των υδατοκαλλιεργειών, και των εμπορικών και βιομηχανικών δραστηριοτήτων:

α) στις δυτικές ακτές της Αιτωλοακαρνανίας (δήμοι Ξηρομέρου, Ι.Π. Μεσολογγίου) και στις Εχινάδες νήσους και αφετέρου στις δυτικές ακτές της Αιτωλοακαρνανίας,

β) στο νότιο Αμβρακικό (δήμοι Ακτίου - Βόνιτσας και Αμφιλοχίας), και

γ) Στην παράκτια περιοχή των ακτών της Κυλλήνης μέχρι το Κατάκολο προτείνεται η εκπόνηση μελέτης με κύριους στόχους τον ποιοτικό παράκτιο τουρισμό και παραθερισμό, την οργάνωση του μαζικού τουρισμού και της δεύτερης κατοικίας που αναπτύσσεται στην περιοχή δεδομένου ότι έχει εκδηλωθεί ιδιαίτερο ενδιαφέρον για επενδύσεις, υπό τον όρο της προστασίας και της ανάδειξης της γης υψηλής παραγωγικότητας, καθώς και της απρόσκοπτης ανάπτυξης της βιολογικής γεωργίας.

3. Εντοπισμός σημειακών παραγωγικών δραστηριοτήτων εθνικής, περιφερειακής ή διαδημοτικής εμβέλειας

α) επέκταση και αναβάθμιση των τουριστικών υποδομών για τη δραστική αύξηση της τουριστικής περιόδου και της κίνησης του χιονοδρομικού κέντρου Καλαβρύτων με βάση συγκεκριμένη μελέτη (master plan),

β) ενεργοποίηση της σχεδιαζόμενης χωροθέτησης ΠΟΤΑ στην παράκτια ζώνη στις ακτές Μύτικα,

γ) ενίσχυση του ιαματικού τουρισμού ΑμεΑ και τουρισμού τρίτης ηλικίας στις εγκαταστάσεις της ευρύτερης περιοχής της λίμνης Καϊάφα και στο Κουνουπέλι και Αγία Τριάδα Μεσολογγίου,

δ) αναβάθμιση της παράκτιας περιοχής του Δ. Ήλιδας.

ε) αξιοποίηση της δημόσιας έκτασης του πρώην εργοταξίου της γέφυρας Ρίου -Αντιρρίου με κύρια την χρήση τουρισμού αναψυχής

στ) Αξιοποίηση των ιδιοκτησιών του Δημοσίου, με βάση στοιχεία και μελέτες του ΤΑΙΠΕΔ υπό την προϋπόθεση της τήρησης των απαραίτητων περιβαλλοντικών όρων και περιορισμών της ισχύουσας νομοθεσίας, καθώς και των κατευθύνσεων του ΠΧΠ.

4. Σχέδια Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων (Σ.Ο.Α.Π.)

α) Πάτρα: ανάδειξη του ιστορικού κέντρου της πόλης με μεγάλο αριθμό αξιόλογων κτιρίων, μνημείων και βιομηχανικών κτιρίων, καθώς και αξιοποίηση και αναβάθμιση του παραλιακού μετώπου μέσω λειτουργικού ανοίγματος και σύνδεσής του με την πόλη.

β) Αγρίνιο: κεντρική περιοχή με σημαντικά δείγματα αστικών και βιομηχανικών κτιρίων

γ) Μεσολόγγι: ιστορικό κέντρο και παράκτιος αστικός και περιαστικός χώρος με πλήθος ιστορικών τόπων, ιερών νών, μοναστηριακών και αμυντικών συγκροτημάτων,

δ) Ναύπακτος: παραδοσιακός οικισμός με μεγάλο αριθμό αξιόλογων κτιρίων

ε) Αίγιο: με αξιοσημείωτα οικιστικά σύνολα και βιομηχανικά κτίρια

στ) Πύργος -Αμαλιάδα: σημαντική η ανάγκη δραστηρικής αναβάθμισης του υποβαθμισμένου αστικού τοπίου και περιβάλλοντος των δύο πόλεων στο πλαίσιο της ενίσχυσης του ποιοτικού τουρισμού (αρχαιολογικό τρίπολο).

5. Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις (ΟΧΕ)

α) Κατάκολο-Αρχαία Ολυμπία

β) Μεσολόγγι-Αιτωλικό

6. Τοπικός Χωροταξικός και Πολεοδομικός Σχεδιασμός (ΤΠΣ, ΕΠΣ)

- Η αστική περιοχή της Πάτρας.

- Οι ευρύτερες αστικές περιοχές των οικιστικών κέντρων 4ου και 5ου επιπέδου

- Οι περιοχές οικιστικών κέντρων 6ου επιπέδου των οποίων οι ευρύτερες περιοχές ή τμήματα τους βρίσκονται σε προστατευόμενες περιοχές των εθνικών πάρκων της ΠΔΕ.

- Οι παράκτιες τουριστικές ζώνες που χαρακτηρίζονται από έντονες οικιστικές -τουριστικές πιέσεις ή πιέσεις άλλων δραστηριοτήτων.

Στα παραπάνω κριτήρια ανήκουν:

α) Στην ΠΕ Αιτωλοακαρνανίας:

- Ολόκληρος ο Δήμος Αग्रινίου.
- Οι ΔΕ Ι.Π. Μεσολογγίου, Οινιάδων, Αιτωλικού του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου.
- Οι ΔΕ Ναυπάκτου, Αντιρρίου, Χάλκειας του Δήμου Ναυπακτίας.
- Ο Δήμος Θέρμου.
- Οι ΔΕ Αστακού, Αλυζίας του Δήμου Ξηρομέρου.
- Οι ΔΕ Αμφιλοχίας, Μενιδίου του Δήμου Αμφιλοχίας.
- Οι ΔΕ Ανακτορίου, Κεκροπίας, Μεδεώνος του Δήμου Ακτίου Βόνιτσας.
- β) στην ΠΕ Αχαΐας:
 - Οι ΔΕ Πατρέων, Ρίου, Μεσσήτιδος, Παραλίας, Βραχναϊκών του Δήμου Πατρέων.
 - Οι ΔΕ Αιγίου, Ερινέου, Συμπολιτείας, Διακοπτού, Ακράτας, Αιγείρας του Δήμου Αιγιαλείας.
 - Οι ΔΕ Καλαβρύτων, Λευκασίου του Δήμου Καλαβρύτων.
 - Οι ΔΕ Δύμης, Μόβρης, Λαρισσού του Δήμου Δυτικής Αχαΐας.
- γ) στην ΠΕ Ηλείας:

- Οι ΔΕ Πύργου, Βώλακος, Ιαρδανού του Δήμου Πύργου.
- Η ΔΕ Αμαλιάδας του Δήμου Ήλιδας.
- Η ΔΕ Αρχαίας Ολυμπίας του Δήμου Αρχαίας Ολυμπίας.
- Η ΔΕ Σκυλλούντος του Δήμου Ανδρίτσαινας - Κρεστένων.
- Η ΔΕ Ζαχάρως του Δήμου Ζαχάρως.
- Οι ΔΕ Λεχαινών, Βουπρασίας, Κάστρου - Κυλλήνης, Ανδραβίδας του Δήμου Ανδραβίδας -Κυλλήνης.
- Οι ΔΕ Γαστούνης, Βαρθολομιού, Τραγανού του Δήμου Πηνειού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ

Άρθρο 15 Πρόγραμμα Δράσης

Το πρόγραμμα δράσης υποδιαιρείται στο μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα και στο μακροπρόθεσμο πρόγραμμα. Το μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα Δράσης παρουσιάζεται στον Πίνακα 3 και αναφέρεται σε επτά (7) άξονες -πεδία.

Πίνακας 3: Μεσοπρόθεσμο Σχέδιο Δράσης
Άξονας 1: Αναβάθμιση της χωρικής ένταξης της Περιφέρειας στον εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνή χώρο. 1.1.Ολοκλήρωση των μεγάλων έργων και εγκαταστάσεων μεταφορών στον χώρο της Περιφέρειας και σταδιακή λειτουργία των έργων αυτών. 1.2 Αναβάθμισή της ΠΔΕ ως διεθνούς πολιτιστικού προορισμού - Έμφαση στη διαφοροποίηση, εξειδίκευση και ανάπτυξη με τη χρήση νέων τεχνολογιών, καινοτομικών προϊόντων και υπηρεσιών για τη δημιουργία νησίδων αριστείας στον τομέα του τουρισμού - Ποιοτική αναβάθμιση - εμπλουτισμός με ειδικές μορφές, υποδομές, εγκαταστάσεις τουρισμού στις παράκτιες ζώνες, συστηματική ενίσχυση ήπιων εναλλακτικών μορφών τουρισμού στην ορεινή ενδοχώρα και στις παραλίμνιες ζώνες και σύνδεση και δικτύωσή τους με τους πολιτιστικούς πόρους. - Μελέτες και έργα ανάδειξης του πολιτιστικού -τουριστικού δικτύου Αρχαία Ολυμπία -Αρχαία Ήλιδα -Επικούρειος Απόλλων -Παλάτι Νέστωρα - Επίδαυρος -Μυκήνες -Δελφοί - Δωδώνη. - Έργα ανάδειξης των αρχαιολογικών χώρων Αρχαίας Ολυμπίας- Αρχαίας Ήλιδας -Επικούρειου Απόλλωνα, τοπίων, μνημείων - Βελτίωση και αναβάθμιση των μεταφορικών συνδέσεων των τουριστικών-πολιτιστικών προορισμών κρουαζιέρας). - Ανάδειξη -αξιοποίηση των διεθνούς και εθνικής σημασίας τοπίων και μνημείων της ΠΔΕ 1.3 Ανάδειξη της ΠΔΕ σε κέντρο ανάπτυξης νέων τεχνολογιών με ανάπτυξη προηγμένων υπηρεσιών στην έρευνα και τις νέες τεχνολογίες με εστία το Επιστημονικό Πάρκο και το Πανεπιστήμιο Πατρών. - Εξειδίκευση της στρατηγικής των προγραμμάτων έρευνας/νέας τεχνολογίας/καινοτομίας κατά προτεραιότητα στις "περιοχές" τουρισμός -πολιτισμός, γεωργία-κτηνοτροφία υδατοκαλλιέργειες-τρόφιμα -ποτά και προηγμένα υλικά - μικροηλεκτρονική. - Εξειδικευμένες παρεμβάσεις για τα αστικά κέντρα της Περιφέρειας, παράλληλα με τις παρεμβάσεις στήριξης της καινοτομίας και έρευνας για το σύνολο της ΠΔΕ στα πεδία: έξυπνες πόλεις, πράσινη ενεργειακή πόλη, η πόλη ως πόλος έλξης εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού - Βελτίωση της δυνατότητας πρόσβασης στις τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών, καθώς και της χρήσης και της ποιότητας τους (Στόχος ευρυζωνικής σύνδεσης). 1.4 Ανάδειξη της ΠΔΕ ως ενεργειακού παραγωγικού πόλου, με αξιοποίηση του ενεργειακού αποθέματος, των κοιτασμάτων υδρογονάνθρακα, των υδροηλεκτρικών φραγμάτων, του αιολικού και ηλιακού δυναμικού, της βιομάζας, το υδάτινου δυναμικού και των γεωθερμικών πεδίων. - Έργα υποδομών αξιοποίησης των ενεργειακών πόρων 1.5 Αναβάθμιση των αναπτυξιακών πόλων - κέντρων ανάπτυξης με παράλληλη ενδοπεριφερειακή σύγκλιση και πολυκεντρική χωρική οργάνωση κι ενίσχυση των αλληλεξαρτήσεων της περιφέρειας με τις γειτονικές της (NUTS1: "Κεντρική Ελλάδα"). - Ενίσχυση της εξωστρέφειας της ΠΔΕ με Ήπειρο, Στερεά Ελλάδα Πελοπόννησο, αλλά και με τον υπόλοιπο εθνικό χώρο. - Ενίσχυση των Π.Ε. Αιτωλ/νίας και Ηλείας, διαμόρφωση διαπεριφερειακών ΧΕ και των πολυπολικών κέντρων ανάπτυξης.

Άξονας 2: Αναπτυξιακή αναδιάρθρωση και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας της Περιφέρειας σε κρίσιμους παραγωγικούς τομείς

2.1 Συγκρότηση ολοκληρωμένων ενδοπεριφερειακών αναπτυξιακών χωρικών ενοτήτων και διεύρυνση-ενίσχυση των δεσμών-συνεργασιών με τις γειτονικές περιοχές.

- Διεύρυνση των δικτύσεων και συνεργασιών, σε διαδημοτικό επίπεδο, σε τομείς ανάπτυξης στους οποίους γειτονικοί Δήμοι έχουν κοινά συγκριτικά πλεονεκτήματα, προβλήματα ή συμπληρωματικότητα,

- Ισορροπη κατανομή των αστικών λειτουργιών και κοινωνικών εξυπηρετήσεων.

- Εδαφικός εντοπισμός ενοτήτων Προγραμμάτων Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης και Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων. 2.2 Εκσυγχρονισμός-ανταγωνιστικότητα και σταδιακή ανάδειξη του πρωτογενή τομέα της Περιφέρειας σε δραστηριότητα με φιλοπεριβαλλοντικό (αειφορικό) χαρακτήρα.

- Διαφύλαξη και προστασία της γης υψηλής παραγωγικότητας και των ζωνών παραγωγής προϊόντων Π.Ο.Π. και Π.Γ.Ε., οριοθέτηση και θεσμοθέτησή τους, κίνητρα για την άμεση ή έμμεση συνένωση - μεγέθυνση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και μέτρα δραστικού περιορισμού της κατάτμησής τους.

- Ενίσχυση και προτεραιότητα της βιολογικής γεωργίας, κτηνοτροφίας, ειδικά σε καλλιέργειες/κτηνοτροφικές μονάδες εντός των ζωνών παραγωγής προϊόντων ΠΓΕ και ΠΟΠ, Natura 2000 και κοντά σε σημαντικά επιβαρυνόμενους υδάτινους αποδέκτες.

- Εκτεταμένες δράσεις επίδειξης σε επιλεγμένες καινούργιες καλλιέργειες και σε μεθόδους παραγωγής.

- Οργάνωση του πρωτογενή τομέα σε σύγχρονα επιχειρηματικά πρότυπα και ανάπτυξη της συμβολαιακής γεωργίας

- Ενισχύσεις στη μεταποίηση και εμπορία αγροτικών προϊόντων και υποστήριξη Ομάδων Παραγωγών και νέων βιοκαλλιεργητών.

- Υποστήριξη, αναγνώριση, σήμανση της τοπικής αγροτικής παραγωγής, υιοθέτηση συστημάτων διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας.

- Ενίσχυση - μεταφορά τεχνογνωσίας στους ΤΟΕΒ και ΓΟΕΒ για βελτίωση των υποδομών άρδευσης, εξοικονόμηση νερού και υιοθέτηση συστημάτων κατανομής, παρακολούθησης και τιμολόγησης του νερού άρδευσης

- Μελέτες οριοθέτησης της γης υψηλής παραγωγικότητας και των περιοχών παραγωγής προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ.

- Εκσυγχρονισμός των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.

- Χωροθέτηση "πilotικού" εκτατικού κτηνοτροφικού πάρκου σε κάθε Π.Ε. και δημιουργία νέων βοσκοτόπων.

- Εκπόνηση μελετών ΕΧΜ/ΕΠΣ, για τις περιοχές του νότιου Αμβρακικού και για τις Δυτ. Ακτές Αιτωλ/νίας και τις Εχινάδες νήσους και χωροθέτηση μικρών ΠΟΑΥ υδατοκαλλιέργειας σε άλλες περιοχές της ΠΔΕ, αξιοποίηση τμημάτων των υδροβιότοπων με ελεγχόμενη ανάπτυξη μεμονωμένων ή μικρών συγκεντρώσεων υδατοκαλλιεργειών και δημιουργία υποδομών που σχετίζονται με την αλιευτική και υδατοκαλλιεργητική δραστηριότητα.

- Πιλοτική μελέτη έμμεσης συνένωσης-μεγέθυνσης γεωργικών εκμεταλλεύσεων.

- Βελτίωση και εκσυγχρονισμός του πεπαλαιωμένου και με πολλά προβλήματα αρδευτικού δικτύου.

- Ενεργειακή υποστήριξη των περιοχών με Α.Π.Ε. και εφαρμογή προγραμμάτων εξοικονόμησης νερού για άρδευση και ύδρευση.

2.3 Ενίσχυση της πρόσβασης, χρήσης και ποιότητας, των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών, ανάπτυξη προηγμένων υπηρεσιών στην έρευνα, τις νέες τεχνολογίες και την καινοτομία και ενίσχυση της συνεργασίας των επιχειρήσεων της Περιφέρειας με τους φορείς έρευνας, τεχνολογίας και εκπαίδευσης.

- Βελτίωση της πρόσβασης, χρήσης, ποιότητας ΤΠΕ και αξιοποίησή τους για τουριστική προβολή και αγροτική οικονομία.

- Χωροθέτηση-πολεοδόμηση και λειτουργία ως Ευρύτερης Ζώνης Τεχνολογικού Πάρκου ή "Ειδικής Ζώνης Γνώσης, Καινοτομίας, Δημιουργικής Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης" της ευρύτερης περιοχής του Πανεπιστημίου και του Επιστημονικού Πάρκου Πατρών

- Εξειδικευμένες παρεμβάσεις και εστιάσεις ενίσχυσης-στήριξης της καινοτομίας-έρευνας σε αστικά κέντρα: α) έξυπνη πόλη, β) πράσινη ενεργειακή πόλη, γ) η πόλη ως πόλος έλξης εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού.

- Διάχυση εφαρμογών πληροφορικής: α) σε εγκαταστάσεις πολιτισμού-τουρισμού και στον εκσυγχρονισμό τουριστικών μονάδων, β) στον εμπλουτισμό αγροτικών προϊόντων με εισαγωγή δυναμικών καλλιεργειών και είδη ψαριών, γ) στη διάχυση ενεργειακών τεχνολογιών.

2.4 Ανάπτυξη του εμπορίου, της διαμετακόμισης και των μεταφορικών υπηρεσιών, με επίκεντρο το διεθνές λιμένα των Πατρών και το λιμένα - ελεύθερη ζώνη Πλατυγιαλίου Αστακού, έμφαση στο σχεδιασμό της βιομηχανικής - βιοτεχνικής δραστηριότητας σε οργανωμένα Επιχειρηματικά Πάρκα και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ.

- Διατήρηση ιστού μονάδων στις ορεινές/μειονεκτικές περιοχές, με τρόπους και μέσα, που θα εξασφαλίζουν την αποφυγή αλλοίωσης του τοπίου, καθώς και αποφυγή συγκρούσεων με άλλες χρήσεις και επιβαρύνσεων του φυσικού και ιστορικού περιβάλλοντος των περιοχών. - Απόδοση κινήτρων στις ευρύτερες περιοχές των ορεινών αγροτικών κέντρων, για αξιοποίηση παραδοσιακών κτισμάτων, λειτουργία βιοτεχνικών μονάδων, φοροαπαλλαγές κ.α., με έμφαση και προτεραιότητα στις ορεινές περιοχές που επλήγησαν από τις πυρκαγιές του 2007.

- Ολοκλήρωση των μεγάλων έργων και εγκαταστάσεων μεταφορών και εμπορίου, διαμετακόμισης στον χώρο της Περιφέρειας και σταδιακή λειτουργία των αναπτυξιακών της διαδρόμων και πόλων. Επέκταση της ΒΙΠΕ Πατρών και χωροθέτηση-θεσμοθέτηση-πολεοδόμηση - λειτουργία Επιχειρηματικών Πάρκων. Ολοκλήρωση της κατασκευής και λειτουργίας του εμπορικού τμήματος του νέου λιμένα Πατρών και χωροθέτηση- λειτουργία του Εμπορευματοικού Κέντρου Πατρών. Ουσιαστική ενεργοποίηση της ΝΑΒΙΠΕ Αστακού/λιμανιού Πλατυγαλιού.

- Εκκίνηση διαδικασιών ανάπτυξης της βιομηχανίας στις ευρύτερες περιοχές του Αγρινίου και του Πύργου - Αμαλιάδας.

2.5 Ανάπτυξη του ποιοτικού, υψηλού επιπέδου τουρισμού στις παράκτιες περιοχές, ειδικών/ήπιων μορφών τουρισμού σε συνδυασμένα πολιτιστικά-περιβαλλοντικά δίκτυα και σταδιακή αύξηση της απασχόλησης στον τριτογενή τομέα.

- Ανάδειξη του ιστορικού/πολιτιστικού τριπόλου διεθνούς ιστορικού και αρχαιολογικού ενδιαφέροντος Μεσολόγγι- Ναύπακτος - Θέρμο και δικτύωσή του με το διεθνούς σημασίας «αρχαιολογικό τρίπολο: Αρχαία Ολυμπία - Αρχαία Ήλιδα - Επικούρειος Απόλλων» και με τους άλλους διεθνείς τουριστικούς προορισμούς του εθνικού και περιφερειακού χώρου.

- Μελέτες διαχείρισης του τουρισμού και των περιβαλλοντικών πόρων στις παράκτιες περιοχές και αντιμετώπισης των συγκρούσεων χρήσεων γης σύμφωνα με τον ισχύοντα χωροταξικό- πολεοδομικό σχεδιασμό.

- Επέκταση - ποιοτική αναβάθμιση (με υψηλής ποιότητας ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις - 4,5 αστέρων) των τουριστικών υποδομών στις παράκτιες ζώνες Έργα και μελέτες ενίσχυσης συγκεκριμένων ειδικών μορφών τουρισμού: α) χιονοδρομικός, αθλητικός, πεζοπορικός- περιηγητικός τουρισμός στην ευρύτερη περιοχή Καλαβρύτων και Χελμού, β) θεραπευτικός τουρισμός (ιαματικές πηγές Καϊάφα, Κυλλήνης, Κουνουπελίου και Π.Ε. Αιτ/νίας), γ) θαλάσσιος, ιστιοπλοϊκός τουρισμός και τουρισμός κρουαζιέρας με σύγχρονες μαρίνες και εξοπλισμένα λιμάνια κρουαζιέρας (Κατάκολο, Πάτρα). Μελέτες και έργα ανάπτυξης του τουρισμού των πόλεων (αστικός, συνεδριακός, ειδικός τουρισμός).

2.6 Σχεδιασμένη ρύθμιση, έλεγχος πιέσεων/συγκρούσεων δραστηριοτήτων και βιώσιμη οργανωμένη ανάπτυξη δραστηριοτήτων στα πλαίσια ολοκληρωμένων παρεμβάσεων ανάπτυξης περιοχών.

- Αποφυγή περαιτέρω κατατμήσεων, μεγαλύτερα όρια κατάτμησης και αρτιότητας, κατάργηση παρεκκλίσεων στην εκτός σχεδίου δόμηση κ.α. Ειδικότερα μέτρα και ρυθμίσεις για τη βιώσιμη ανάπτυξη των παράκτιων ενοτήτων και την αντιμετώπιση των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής.

- Αναπλάσεις, Σχέδια Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης Περιοχών (ΣΟΑΠ), χαρακτηρισμός ιδιαίτερα υποβαθμισμένων - μειονεκτικών περιοχών ως Περιοχών Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων (ΠΕΧΠ) και σχεδιασμός οικιστικών περιοχών β' κατοικίας

- Σχεδιασμός, οργάνωση και λειτουργία υποδοχέων παραγωγικών δραστηριοτήτων [επιχειρηματικά πάρκα, κτηνοτροφικά πάρκα, μικρές ΠΟΑΥ οργανωμένες και ποιοτικά ελεγχόμενης εντατικής (βιολογικής κατά προτεραιότητα) υδατοκαλλιεργητικής δραστηριότητας] και «σημειακών» χωροθετήσεων ποιοτικού επιπέδου ειδικών δραστηριοτήτων (ιαματικού, χειμερινού, ορεινού, ειδικού, αθλητικού τουρισμού κλπ.)

- Ειδικά διαχειριστικά σχέδια αναβάθμισης του περιβάλλοντος και των τουριστικών και οικιστικών εγκαταστάσεων.

- Ολοκληρωμένα διαχειριστικά σχέδια για κάθε ενότητα του ορεινού χώρου.

- Αξιοποιήσεις εκτάσεων του δημοσίου.

Άξονας 3 Βιώσιμη αστική ανάπτυξη - Οικιστική διάρθρωση και ανάδειξη της εταιρικής σχέσης πόλης-υπαίθρου

3.1 Ενδοπεριφερειακή σύγκλιση και ισορροπία-πολυκεντρική χωρική οργάνωση του οικιστικού δικτύου στο σύνολο της έκτασης της ΠΔΕ.

3.2 Αειφόρος αστική ανάπτυξη και ισόρροπη σχέση του αστικού με τον περιβάλλοντα αγροτικό χώρο, με τη σταδιακή δημιουργία εταιρικής σχέσης πόλης-υπαίθρου και βιώσιμης ανάπτυξης των ορεινών περιοχών και του πεδινού χώρου μέσω σχέσεων συνέργειας.

- Ανάσχεση της πληθυσμιακής υπερσυγκέντρωσης στα μεγάλα αστικά κέντρα (Πάτρα, Αγρίνιο) με παράλληλη ενίσχυση των περιφερειακών κέντρων (5ου και 6ου επιπέδου, ενισχυμένου/απλού): προώθηση στρατηγικών επανεγκατάστασης και περιβαλλοντικών μέτρων σε αγροτικές περιοχές υπό πίεση,

- Προώθηση της δικτύωσης και ανάπτυξης εταιρικής σχέσης πόλης-υπαίθρου μεταξύ των αστικών κέντρων με κύρια πεδία συνεργασίας, ανταλλαγής εμπειριών, δικτυώσεων σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο σε ζητήματα βιώσιμης ανάπτυξης.

- Απόδοση μεγαλύτερου ποσοστού επιδότησης για επιχειρήσεις στον ορεινό χώρο (εναλλακτικού τουρισμού, μεταποίησης παραδοσιακών προϊόντων, επενδύσεων στον πρωτογενή, εξοικονόμησης ενέργειας).

- Κατάρτιση και εφαρμογή ειδικού επιχειρησιακού προγράμματος ενίσχυσης των μεγαλύτερων ορεινών και ημιορεινών οικισμών και των ευρύτερων περιοχών τους, ενίσχυση/βελτίωση των τεχνικών υποδομών, του κοινωνικού εξοπλισμού και των διοικητικών υπηρεσιών και συμμετοχή στα συνεχιζόμενα προγράμματα Leader ΟΠΑΑΧ. - Βελτίωση των υποδομών προσπέλασης, τηλεπικοινωνίας και ανάπτυξη τηλε-υπηρεσιών. - Έργα αισθητικής, μορφολογικής αναβάθμισης του κτιριακού πλούτου και του δημόσιου χώρου των οικισμών με έμφαση στα κέντρα τους. - Αντιμετώπιση των προβλημάτων μεγάλων αστικών κέντρων, που παρουσιάζουν τις μεγαλύτερες συγκεντρώσεις δραστηριοτήτων του δευτερογενή τομέα (ευρύτερη περιοχή Πατρών - Αιγίου και Αγρινίου), ενίσχυση της παραγωγής και μεταποίησης παραδοσιακών βιολογικών γεωργικών, κτηνοτροφικών προϊόντων και προϊόντων υδατοκαλλιέργειας (ΠΟΠ, ΠΓΕ, οΠΑΠ) και της καινοτομίας. 3.3 Ανάδειξη της ιδιαίτερης ταυτότητας του συστήματος οικισμών 2ου έως 6ου επιπέδου - Οργάνωση και ανάπτυξη ποιοτικού - υψηλού επιπέδου τουρισμού και παραθεριστικής κατοικίας στους παράκτιους οικισμούς καθώς και ήπιου - εναλλακτικού τουρισμού στην ορεινή ενδοχώρα. - Έργα - μελέτες αναπλάσεων των ιστορικών κέντρων και των παράκτιων μετώπων των οικισμών, χαρακτηρισμοί αξιολογών κτιρίων και ανάδειξη του δομημένου περιβάλλοντος, των πολιτιστικών πόρων και του χαρακτήρα τους. 3.4 Ορθολογική κατανομή του διοικητικού, αυτοδιοικητικού και κοινωνικού εξοπλισμού σε τοπικό επίπεδο - Δράσεις προώθησης της απασχόλησης, πρόληψη και αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού, λειτουργία συστημάτων κοινωνικής προστασίας και κοινωνικής πρόνοιας, ενσωμάτωση περιθωριοποιημένων κοινοτήτων και καταπολέμηση των διακρίσεων. - Ενίσχυση των διοικητικών και κοινωνικών λειτουργιών στη βάση του ιεραρχημένου οικιστικού δικτύου. - Βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες με εισαγωγή νέων τεχνολογιών και προώθηση των υπηρεσιών στήριξης των επιχειρήσεων. - Συντήρηση/βελτίωση των κτιρίων εκπαίδευσης, των αθλητικών εγκαταστάσεων, των υποδομών υγείας και πρόνοιας και των πολιτιστικών εγκαταστάσεων. - Αποπερατώσεις, διαμορφώσεις και αναπλάσεις κοινοχρήστων χώρων και χώρων πρασίνου.
Άξονας 4 Προστασία και ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος και των τοπίων της ΠΔΕ 4.1. Προστασία και ανάδειξη των θεσμοθετημένων προστατευόμενων περιοχών και των τοπίων (κατά προτεραιότητα διεθνούς και εθνικής σημασίας). - Μελέτες και έργα προστασίας των θεσμοθετημένων προστατευόμενων περιοχών και της βιοποικιλότητας. 4.2 Υλοποίηση δράσεων για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. - Προστασία του παράκτιου μετώπου της ΠΔΕ με ειδικότερα μέτρα ανά βαθμό τρωτότητας της περιοχής. - Αλλαγή του υφιστάμενου αναπτυξιακού μοντέλου προς μια κατεύθυνση βιώσιμης και πράσινης οικονομίας χαμηλών ή και μηδενικών εκπομπών άνθρακα. - Προσαρμογή στους τομείς της βιομηχανίας, της γεωργικής παραγωγής και της ενέργειας, προώθηση των ΑΠΕ, ορθολογική χρήση και εξοικονόμηση ενέργειας σε όλους τους τομείς. - Έργα προστασίας του παράκτιου μετώπου - Έργα υποδομών στους παραγωγικούς τομείς για την προώθηση των ΑΠΕ και την ενεργειακή εξοικονόμηση. 4.3 Αειφόρος χρήση των θαλασσών και των υδάτων, διατήρηση και προστασία των οικοσυστημάτων και των βασικών πόρων τους. - Διαχείριση ακραίων φαινομένων και κρίσεων (προβλήματα λειψυδρίας, πλημμυρών κ.λπ.). - Ρυθμίσεις και δράσεις προστασίας των θαλάσσιων οικοσυστημάτων και των βασικών τους πόρων από τους οποίους εξαρτώνται οι κοινωνικές και οικονομικές δραστηριότητες που σχετίζονται με τη θάλασσα. - Έργα αντιμετώπισης ακραίων φαινομένων. - Βιώσιμη αξιοποίηση των υδάτων για την παραγωγή ενέργειας, την ύδρευση οικισμών και την διατήρηση των οικοσυστημάτων. 4.4 Αξιοποίηση ενεργειακών πόρων, προώθηση των ΑΠΕ, βιώσιμη διαχείριση των στερεών απορριμμάτων και υγρών αποβλήτων και βελτίωση-ολοκλήρωση λοιπών δικτύων. - Ανάδειξη της ΠΔΕ σε στρατηγικά ενεργειακή Περιφέρεια, με αξιοποίηση των ΑΠΕ (αιολικό, υδραυλικό δυναμικό, ηλιακή ενέργεια, γεωθερμία και βιομάζα). - Ιδιαίτερα μέριμνα για την έλευση του φυσικού αερίου στην ΠΔΕ. - Βιώσιμη εκμετάλλευση των πεδίων υδρογονανθράκων με μέριμνα στην προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και των παράκτιων ζωνών. - Βιώσιμη αξιοποίηση του φυσικού ορυκτού πλούτου μέσω της επαρκούς θεσμοθέτησης περιοχών εκμετάλλευσης. - Έργα υποδομών για την βιώσιμη αξιοποίηση των πεδίων υδρογονανθράκων, του αιολικού δυναμικού και του φυσικού ορυκτού και του υδάτινου πλούτου. - Έργα για την έλευση του φυσικού αερίου. - Έργα διαχείρισης/επεξεργασίας των στερεών απορριμμάτων και υγρών αποβλήτων. - Αντικατάσταση/βελτίωση/συντήρηση και επέκταση δικτύων (ύδρευσης, άρδευσης, αποχέτευσης).

4.5 Προστασία, αξιοποίηση, ανάδειξη και σύνδεση σε δίκτυα του σημαντικού αριθμού αρχαιολογικών χώρων, μνημείων και ιστορικών τόπων (παγκόσμιας κληρονομιάς). Ρυθμίσεις-δράσεις: - Ανάδειξη του πολιτιστικού αποθέματος της ΠΔΕ με επίκεντρο το αρχαιολογικό - πολιτιστικό τρίπολο Αρχαία Ολυμπία- Αρχαία Ήλιδα-Επικούρειος Απόλλων και του ιστορικού-πολιτιστικού τριπόλου Μεσολόγγι-Ναύπακτος-Θέρμο και σύνδεση σε δίκτυα με σημαντικούς αρχαιολογικούς-πολιτιστικούς χώρους γειτονικών Περιφερειών - Προστασία, αξιοποίηση, ανάδειξη υπόλοιπων σημαντικών αρχαιολογικών/ ιστορικών/ πολιτιστικών χώρων. - Μελέτες και έργα υποδομών και ανάδειξης-προστασίας του πολιτιστικού αποθέματος της ΠΔΕ.
Άξονας 5 Ανάδειξη - ενίσχυση των βιώσιμων μεταφορών με προτεραιότητα των ΔΕΔ - Μ
5.1 Οδικοί άξονες διεθνούς σημασίας - Ολοκλήρωση συμβάσεων παραχώρησης Ιόνιας Οδού - Ολυμπίας Οδού. Ολοκλήρωση τμήματος Πάτρας-Πύργου ως δημόσιου έργου. Προώθηση λοιπών αξόνων αστικού οδικού δικτύου. - Τροποποίηση μελέτης Ιόνιας Οδού στο τμήμα Πύργος-Καλό Νερό. ο Ολοκλήρωση μελετών «Διαγωνίου άξονα» Αντίρριο-Ιτέα-Λαμία (ΠΑΘΕ). ο Πάτρα-Τρίπολη (Ε.Ο.111). - Εκπόνηση μελετών λοιπών προτεινόμενων αξόνων. - Ιωάννινα - Άρτα - Αμφιλοχία - Μεσολόγγι - Αντίρριο - Πάτρα - Αμαλιάδα - Πύργος - Τσακώνα - Καλαμάτα (Ιόνια Οδός) (εκτός τμήματος Κλόκοβας). - Παραϊόνια Οδός [Αμβρακία-Κατούνα-Βόνιτσα(παρακ.)-Πρέβεζα].
- Αντίρριο - Ναύπακτος - Ιτέα - Λαμία - "Διαγώνιος" - Πλατυγιάλι-Αγρίνιο-Καρπενήσι-Λαμία. - - Κόρινθος - Αίγιο - Πάτρα (Ολυμπία Οδός). - "Οριζόντιος Άξονας" Κατάκολο-Πύργος-Αρχαία Ολυμπία-Τρίπολη/Μυκήνες. - Αστακός- Αιτωλικό- Ρίο- Πάτρα. 5.2 Οδικοί άξονες Εθνικής - Διαπεριφερειακής Σημασίας - Αναβάθμιση του πλέγματος των οδικών διαπεριφερειακών αξόνων, με βελτιώσεις χάραξης, κατασκευή νέων τμημάτων, παρακάμφσεων οικισμών. - Εκπόνηση μελετών προτεινόμενων αξόνων. ο Διακοπτό (Πούντα) -Καλάβρυτα-Κλειτορία-Τρίπολη. ο Α/Δ Αραξού-Λάππα (σύνδεση με Ιόνια Οδό). 5.3 Ενδοπεριφερειακοί οδικοί άξονες - Αναβάθμιση του πλέγματος των οδικών ενδοπεριφερειακών αξόνων, με βελτιώσεις χάραξης, κατασκευή νέων τμημάτων, παρακάμφσεων οικισμών. - Εκπόνηση μελετών προτεινόμενων αξόνων. - Μεσολόγγι - Αιτωλικό - Αστακός - Μύτικας - Πάλαιρος (και προς Πλαγιά) - Βόνιτσα. - Αγρίνιο - Παραβόλα - Θέρμο - Προυσσός - προς Καρπενήσι (βόρεια της Τριχωνίδας). - Ναύπακτος - Θέρμο - Προυσσός - προς Καρπενήσι. - Κυλλήνη-σύνδεση με Ε.Ο. Πατρών-Πύργου και Ιόνια Οδό. - Ανδρίτσαινα - Κρέστενα - Ζαχάρω. - Πανόπουλο - Λάλας - Αρχαία Ολυμπία - Κρέστενα. 5.4 Σιδηροδρομικές Μεταφορές - Ολοκλήρωση της κατασκευής της νέας διπλής σιδηροδρομικής γραμμής Αθήνας - Πάτρας - Αναβάθμιση γραμμής Πάτρας - Πύργου - Αρχαίας Ολυμπίας - Καλαμάτας - Αναβάθμιση Οδοντωτού Διακοπτού-Καλαβρύτων. - Τροποποίηση μελετών για το τμήμα Ρίο-νέος λιμένας Πάτρας. ο Εκπόνηση μελέτης σκοπιμότητας και τεχνικών μελετών σύνδεσης ΒΙΠΕ Πάτρας. - Εκπόνηση μελέτης σκοπιμότητας και τεχνικών μελετών σύνδεσης Α/Δ Αράξου, με το σιδηροδρομικό δίκτυο της περιοχής - Εκπόνηση μελέτης σκοπιμότητας επέκτασης «Οδοντωτού» έως το χιονοδρομικό κέντρο Καλαβρύτων. - Ρίο - Πάτρα - νέο λιμάνι. - Κιάτο-Πάτρα-Πύργος-Αρχαία Ολυμπία και σύνδεση με ΒΙΠΕ Πάτρας. - Αναβάθμιση τουριστικής γραμμής Λιμένα Κατακόλου-Αρχαίας Ολυμπίας. 5.5 Θαλάσσιες Μεταφορές - Αναβάθμιση λιμένα Πατρών ως κόμβου συνδυασμένων μεταφορών. - Αναβάθμιση εξυπηρετήσεων λοιπών λιμένων ΠΔΕ για την εξυπηρέτηση ακτοπλοΐας (Κυλλήνη), κρουαζιέ-ρας(Κατάκολο). - Επικαιροποίηση προγραμματικών σχεδίων ανάπτυξης λιμένος Πάτρας. - Εκπόνηση/επικαιροποίηση προγραμματικών σχεδίων ανάπτυξης λοιπών λιμένων ΠΔΕ. - Πολυχρηστικό κρηπίδωμα νέου λιμένα Πατρών. - Σύνδεση της λιμενικής ζώνης με το σιδηροδρομικό δίκτυο. - Έργα αναβάθμισης του λιμένα Κατακόλου και αναβάθμιση της σύνδεσής του (οδικής, σιδηροδρομικής) με Αρχαία Ολυμπία. - Έργα βελτίωσης υποδομών λιμένα Μεσολογγίου.

5.6 Αεροπορικές μεταφορές - Δημιουργία υποδομής εξυπηρέτησης εμπορευματικής δραστηριότητας στο Α/Δ Αράξου. - Χωροθέτηση και αδειοδότηση υποδομών εξυπηρέτησης υδροπλάνων. - Εκπόνηση μελέτης σκοπιμότητας για τη δημιουργία εμπορευματικής δραστηριότητας στο Α/Δ Αράξου. - Εκπόνηση σχετικής μελέτης σκοπιμότητας για την λειτουργία εμπορικού/εμπορευματικού αεροδρομίου Ανδραβίδας, ο Έργα υποδομών υδατοδρομίων (Πάτρα, Κατάκολο, Κυλλήνη, Μεσολόγγι) και εκπόνηση μελέτης διερεύνησης πρότασης για Τριχωνίδα). 5.7 Συνδυασμένες Μεταφορές - Δημιουργία υποδομών εξυπηρέτησης συνδυασμένης οδικής / σιδηροδρομικής / θαλάσσιας μεταφοράς στην Πάτρα. - Δημιουργία Εμπορευματικών Κέντρων (ΕΚ) στην Πάτρα, σε χωρική συσχέτιση με το λιμένα Πατρών. - Κατασκευή πολυχρηστικού κρηπιδώματος στο νέο λιμένα Πατρών. 5.8. Βιώσιμες και ήπιες μεταφορές και μετακινήσεις - Δημιουργία δικτύων πεζή μετακίνησης και διαδρομών ποδηλάτου - Δημιουργία συστημάτων κοινόχρηστων ενοικιαζόμενων ποδηλάτων - Δημιουργία περιοχών ήπιας κυκλοφορίας και χαμηλής ταχύτητας έως 30 χλμ./ώρα σε περιοχές που συνυπάρχουν οχήματα και ευάλωτοι χρήστες - Ενίσχυση της προσβασιμότητας στον δημόσιο χώρο - Δημιουργία δικτύων «πράσινων διαδρομών» και ενοποίησης των πράσινων χώρων - Ενίσχυση του βιοκλιματικού σχεδιασμού του υπαίθριου δημόσιου χώρου - Ενίσχυση του αστικού πρασίνου - Προώθηση της ηλεκτροκίνησης στον αστικό και στον αγροτικό χώρο.
Άξονας 6 Χωρική αναβάθμιση κρίσιμων ζωνών του ενδοπεριφερειακού χώρου 6.1 Προώθηση ολοκληρωμένης ανάπτυξης μειονεκτικών περιοχών ορεινής ενδοχώρας. - Στήριξη της επιχειρηματικότητας με παροχή κινήτρων για προώθηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού, προώθηση της βιοτεχνίας - οικοτεχνίας παραδοσιακών προϊόντων και της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας. - Επέκταση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ) στον ορεινό χώρο. - Έμφαση και εξειδίκευση (κατά ορεινή ενότητα) στην ενίσχυση της απασχόλησης και συγκράτηση του πληθυσμού και στη βιώσιμη ανάπτυξη των μειονεκτικών και προβληματικών περιοχών. - Μελέτες και έργα ενίσχυσης και αναζωογόνησης των περιοχών που επλήγησαν από τις πυρκαγιές του 2007. - Μελέτες και έργα υποδομών (μεταφορών και λοιπών δικτύων) και αναπλάσεων του οικιστικού ιστού στους ορεινούς οικισμούς. - Ολοκληρωμένες αναπτυξιακές παρεμβάσεις και προγράμματα για την άμβλυνση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων στον ορεινό χώρο. 6.2. Ολοκληρωμένος σχεδιασμός του παράκτιου χώρου με προτεραιότητα στις περιοχές που δέχονται μεγάλες πιέσεις από ανθρωπογενείς δραστηριότητες: - Αναθεώρηση ρυθμίσεων ΖΟΕ σύμφωνα με τον ισχύοντα χωρικό-πολεοδομικό σχεδιασμό - Ενοποίηση και προώθηση ειδικών διαχειριστικών σχεδίων με σκοπό την τουριστική αξιοποίηση, με παράλληλο έλεγχο των συγκρούσεων με παραγωγικές χρήσεις και την προστασία του περιβάλλοντος και προσδιορισμός κρίσιμων περιοχών οι οποίες κατά προτεραιότητα θα σχεδιασθούν. - Προώθηση τοπικού σχεδιασμού περιοχών β κατοικίας, τουριστικών και λοιπών παραγωγικών περιοχών (ΤΠΣ, ΕΠΣ). - Ειδικά διαχειριστικά σχέδια για την τουριστική αξιοποίηση του παράκτιου χώρου. - Μελέτες και έργα υποδομών (μεταφορών και λοιπών δικτύων) και αναπλάσεων του οικιστικού ιστού στους παράκτιους οικισμούς.
Άξονας 7: Εκσυγχρονισμός και αναδιάρθρωση της Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης 7.1. Δημιουργία βιώσιμων διοικητικά ενοτήτων και χωρική διάρθρωση της ΠΔΕ, ως κεντρική περιοχή στην Μακροπεριφέρεια Αδριατικής - Ιονίου. - Χωρική διαμόρφωση διαπεριφερειακής διοικητικής (κρατική) χωρικής ενότητας με δύο εναλλακτικές και ανάπτυξη και δραστική βελτίωση των συνεργασιών και δικτύσεων μεταξύ των Περιφερειών της νέας προγραμματικής-αναπτυξιακής διαπεριφερειακής ενότητας. - Χωρική διαμόρφωση ενδοπεριφερειακών αναπτυξιακών αυτοδιοικητικών χωρικών ενοτήτων: πρόταση (μετά από συναινετικές διαδικασίες) για αναδιάρθρωση των ορίων κάποιων Δήμων. 7.2 Συστηματική και συντονισμένη από την ΠΔΕ προώθηση συνεργασιών, δικτύσεων και δράσεων μεταξύ των δήμων της περιφέρειας σε κάθε ΠΕ και με τις γειτονικές Περιφέρειες. - Συστηματική και συντονισμένη, από την ΠΔΕ, προώθηση συνεργασιών, δικτύσεων και δράσεων μεταξύ των Δήμων της Περιφέρειας και σε κάθε ΠΕ με οδηγό τα πολυπολικά συστήματα ανάπτυξης της Περιφέρειας και τις προτεινόμενες οκτώ (8) ενδοπεριφερειακές (διαδημοτικές) αναπτυξιακές ενότητες.

2. Το Μακροπρόθεσμο πρόγραμμα δράσης περιλαμβάνει τις σημαντικότερες ενέργειες και δράσεις που είτε χαρακτηρίζονται ως δεύτερης προτεραιότητας, είτε δεν είναι δυνατόν να προγραμματισθούν - υλοποιηθούν άμεσα.

Στον μακροχρόνιο ορίζοντα τοποθετείται η ολοκλήρωση ενεργειών, διαδικασιών και έργων, τόσο από πλευράς ανταπόκρισης της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, όσο και από πλευράς εμφανών αποτελεσμάτων από τις ρυθμίσεις και τα μέτρα που θεσπίζονται, σε τομείς και πεδία, κρίσιμης σημασίας για τη βιώσιμη ανάπτυξη της Περιφέρειας όπως το Περιβάλλον -πολιτισμός, Οικιστικές δραστηριότητες, Οικιστικό δίκτυο κλπ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΓΚΡΙΣΗ
ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Άρθρο 16

Όροι, περιορισμοί και κατευθύνσεις για την προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος

1. Κατά το σχεδιασμό των έργων και δράσεων που αφορούν την υλοποίηση του Σχεδίου, να λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

1.1 Η αναγκαιότητα βελτιστοποίησής τους κατά τρόπον ώστε να επιτυγχάνεται η διασφάλιση κατά το δυνατόν των φυσικών διεργασιών, η αποδοτικότητα των φυσικών πόρων, η ισορροπία και η εξέλιξη των οικοσυστημάτων καθώς και η ποικιλομορφία, ιδιαιτερότητα ή μοναδικότητά τους.

1.2 Η απορρέουσα από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία υποχρέωση της χώρας για την προστασία και διατήρηση της βιολογικής ποικιλότητας (διατήρηση των οικοσυστημάτων και των φυσικών οικοτόπων, και διατήρηση και αποκατάσταση ζώντων πληθυσμών των διαφόρων ειδών στο φυσικό τους περιβάλλον).

1.3 Η αρχή της πρόληψης.

1.4 Οι κατευθύνσεις, όροι και περιορισμοί των θεσμοθετημένων γενικών και ειδικών χωροταξικών σχεδίων, όπως εκάστοτε ισχύουν.

1.5 Οι κατευθύνσεις, όροι και περιορισμοί που θα επιβληθούν από τα Προεδρικά Διατάγματα (π.δ.) του άρθρου 21 του ν.1650/1986 (Α' 160), όπως τροποποιήθηκε (αντικαταστάθηκε) από το άρθρο 6 του ν.3937/2011 (Α' 60), που τυχόν εκδοθούν επί τη βάσει των συμπερασμάτων των Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών (ΕΠΜ) των οποίων η εκπόνηση προβλέπεται από το Σχέδιο.

2. Το Σχέδιο πρέπει να προσαρμόζεται στις προβλέψεις των εκάστοτε εν ισχύ σχεδίων και προγραμμάτων με αυξημένη ισχύ έναντι αυτού σε περιπτώσεις διαφοροποίησής του.

3. Για τη βιώσιμη διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών όπως του Δικτύου Natura 2000 και κατ' επέκταση των στοιχείων που τις χαρακτηρίζουν όπως είδη χλωρίδας και πανίδας, οικοτόποι, οικοσυστήματα κλπ. στο στάδιο αξιολόγησης των προτάσεων σχεδιασμού των έργων του Σχεδίου να λαμβάνονται υπόψη τα εξής:

3.1 Τα χαρακτηριστικά της εκάστοτε περιοχής ώστε να διαπιστώνεται η οικολογική σημασία της ως προς το

να αποτελούν ενδιαιτήματα για είδη πανίδας ιδιαίτερης σημασίας και που τελούν υπό καθεστώς προστασίας (Οδηγία 79/409 -Παράρτημα Ι).

3.2 Οι όροι και περιορισμοί που προβλέπονται από τις ισχύουσες κανονιστικές διατάξεις προστασίας και διαχείρισης.

4. Για την προστασία της βιοποικιλότητας, των φυσικών οικοτόπων και της άγριας χλωρίδας και πανίδας θα πρέπει:

4.1 Να τηρούνται οι όροι και περιορισμοί που απορρέουν από την εθνική και ενωσιακή νομοθεσία για την προστασία των περιοχών του δικτύου Natura 2000.

4.2 Στο πλαίσιο των μηχανισμών εφαρμογής του Σχεδίου να ενσωματωθούν κατάλληλα κριτήρια επιλογής προτάσεων/καθορισμού των ζωνών προστασίας, οι οποίες να περιλαμβάνουν σαφείς απαιτήσεις ως προς τη συμβατότητα της αξιολογούμενης πρότασης με την διατήρηση της βιοποικιλότητας στην περιοχή ανάπτυξής της. Επίσης να δίνεται προτεραιότητα στην προώθηση εκείνων των δράσεων που ενισχύουν της προστασία και ανάδειξη φυσικών ενδιαιτημάτων.

4.3 Στις προστατευόμενες περιοχές επιτρέπονται χρήσεις και δραστηριότητες που δεν θα θίγουν την οικολογική τους ισορροπία και θα προωθούν την οργανωμένη και συντονισμένη διαχείρισή τους.

4.4 Να δίνεται προτεραιότητα στις δράσεις αποκατάστασης των Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ) και ειδικότερα αυτών που βρίσκονται εντός οικοτόπων.

4.5 Να εφαρμόζονται βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές σε έργα και δραστηριότητες, προκειμένου να ελαχιστοποιείται η προκαλούμενη περιβαλλοντική υποβάθμιση.

4.6 Να εφαρμόζονται συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης.

5. Στα έργα και δράσεις του Σχεδίου να ενσωματώνονται κατευθύνσεις προσαρμοσμένες στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

6. Για την προστασία των εδαφών σε προστατευόμενες ή μη περιοχές και την αποφυγή απώλειας, ρύπανσης ή υποβάθμισής τους, θα πρέπει:

6.1 Στο πλαίσιο των υποκείμενων επιπέδων σχεδιασμού, καθώς και κατά την υλοποίηση και περιβαλλοντική αδειοδότηση μεμονωμένων έργων, να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα για την αποτροπή της επιβάρυνσης του εδάφους.

6.2 Να ενθαρρύνεται η υλοποίηση έργων σε κατάλληλες περιοχές (με γνώμονα την αξιοποίηση κατά το δυνατόν υποβαθμισμένων περιοχών και εδαφών αντί παραγωγικών εδαφών), αποφεύγοντας κατά το δυνατόν την χωροθέτησή τους σε περιοχές με μοναδικό χαρακτήρα τοπίου (λόγω της ποικιλίας του φυσικού αναγλύφου που παρουσιάζουν) και με μεγάλη αισθητική αξία (λόγω του αξιόλογου βαθμού φυσικότητας).

7. Για θέματα που αφορούν στη διαχείριση των στερεών/ επικίνδυνων αποβλήτων θα πρέπει:

7.1 Οι δράσεις του Σχεδίου για την ολοκληρωμένη διαχείριση των στερεών αποβλήτων να προωθούνται κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) και το αντίστοιχο Περιφερειακό

Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, όπως εκάστοτε ισχύει.

7.2 Να αποτελέσει βασική προτεραιότητα η υλοποίηση υποδομών διαχείρισης των στερεών απορριμμάτων, με ταυτόχρονο κλείσιμο και αποκατάσταση των Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ).

7.3 Να ενθαρρύνονται κατά το δυνατόν παρεμβάσεις ανάκτησης, ανακύκλωσης και επαναχρησιμοποίησης των αποβλήτων.

7.4 Να προωθείται η βιώσιμη διαχείριση των στερεών απορριμμάτων, με στόχο όχι μόνον την μείωση του όγκου και την ελάττωση του ρυπαντικού φορτίου και της τοξικότητας, αλλά και την ταυτόχρονη παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

7.5 Να εφαρμόζονται και να προωθούνται προς υλοποίηση κατά προτεραιότητα τα προβλεπόμενα από το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Επικινδύνων Αποβλήτων.

7.6 Να προωθούνται έργα, δράσεις και παρεμβάσεις που ενθαρρύνουν την χρήση καθαρών τεχνολογιών, πρακτικών μείωσης αποβλήτων και αποφυγής διάθεσης επικινδύνων αποβλήτων, ελαιωδών ουσιών, αλάτων, ή άλλων ρύπων στο έδαφος.

8. Για θέματα που αφορούν στη διαχείριση των υγρών αποβλήτων θα πρέπει:

8.1 Να προωθηθεί κατά προτεραιότητα η προβλεπόμενη αποπεράτωση και άμεση λειτουργία όλων των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ), σύμφωνα με τις διατάξεις της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ και της ΚΥΑ 5673/400/1997 (ΦΕΚ 192 Β').

8.2 Να προωθηθεί κατά προτεραιότητα η ολοκλήρωση των δικτύων αποχέτευσης όλων των οικισμών, η κατάργηση των βόθρων και να δοθεί μέριμνα για τη διαχείριση λυμάτων οικισμών με ι.π.<2000 κατοίκων.

8.3 Να προωθηθούν κατάλληλα έργα/ δράσεις με στόχο την επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων, σύμφωνα με τις διατάξεις της ΚΥΑ 145116/2011 (ΦΕΚ 354 Β'), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει με την ΥΑ 191002/2013 (ΦΕΚ 2220 Β').

8.4 Να εφαρμόζονται οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές (ΒΑΤ) για την ελαχιστοποίηση των υγρών αποβλήτων, καθώς και για τη συλλογή και επεξεργασία τους.

8.5 Να εφαρμοστούν άμεσα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης στους λιμένες καθώς και σχέδια για την πρόληψη και αντιμετώπιση θαλάσσιων περιβαλλοντικών ατυχημάτων.

9. Για την προστασία και αξιοποίηση του δασικού πλούτου θα πρέπει:

9.1 Στο πλαίσιο εφαρμογής του Σχεδίου να λαμβάνεται μέριμνα για την μικρότερη δυνατή επέμβαση στα δάση και στις δασικές εκτάσεις και να συντάσσονται ειδικές μελέτες αποκατάστασης του περιβάλλοντος.

9.2 Σε περίπτωση έργων και δραστηριοτήτων προς υλοποίηση σε εκτάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της δασικής νομοθεσίας, και ασχέτως των προβλεπόμενων από το Σχέδιο χρήσεων για την περιοχή υλοποίησής τους, θα πρέπει είτε να γίνει προσαρμογή αυτών στις προβλέψεις της δασικής νομοθεσίας, είτε να επιτραπεί η υλοποίησή τους κατόπιν τήρησης των προβλεπόμενων από τη δασική νομοθεσία διαδικασιών.

9.3 Να ολοκληρωθεί η προβλεπόμενη σύνταξη των δασικών χαρτών με στόχο την πληρέστερη εφαρμογή του χωροταξικού σχεδιασμού, κυρίως των υποκείμενων του παρόντος Σχεδίου επιπέδου, ώστε να αποσαφηνίζεται το πλαίσιο χωροθέτησης έργων και δραστηριοτήτων.

9.4 Σε περίπτωση που διαπιστωθεί η υπαγωγή στο πεδίο εφαρμογής της δασικής νομοθεσίας περιοχών του Σχεδίου για τις οποίες προβλέπονται ασύμβατες χρήσεις, είτε με τελεσίδικες πράξεις χαρακτηρισμού, ή δια της κύρωσης δασικών χαρτών, το Σχέδιο θα πρέπει να αναπροσαρμόζεται καταλλήλως προς επίτευξη της συμβατότητάς τους με τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας.

10. Για την προστασία της Αγροτικής Γη Υψηλής Παραγωγικότητας στην περιοχή εφαρμογής του Σχεδίου, θα πρέπει:

10.1 Η Αγροτική Γη και ιδιαίτερα η Αγροτική Γη Υψηλής Παραγωγικότητας (Α.Γ.Υ.Π.) να διαφυλάσσεται εξυπηρετώντας την αγροτική εκμετάλλευση (όπως αυτή ορίζεται στο ν.3874/2010 όπως ισχύει), αποκλείοντας την αλλαγή χρήσης της παρά μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις μη δυνάμενες να καλυφθούν κατά άλλον τρόπο.

10.2 Σε περιοχές που εμπίπτουν σε Αγροτική Γη Υψηλής Παραγωγικότητας (Α.Γ.Υ.Π.) να χωροθετούνται έργα συμβατά με την αγροτική δραστηριότητα (όπως αυτή ορίζεται στις διατάξεις του Ν.3874/2010, όπως ισχύει), ορισμένες μορφές ΑΠΕ (εκτός των φωτοβολταϊκών με εξαίρεση όσους έχουν υποβάλει αιτήματα χορήγησης προσφοράς σύνδεσης από 04.06.2010 έως 21.09.2011), καθώς και έργα δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας (άρθ. 8 του Ν.4203/2013).

10.3 Να προωθηθεί η οργάνωση της βιομηχανικής δραστηριότητας σε ειδικά ελεγχόμενες ζώνες, με σταδιακή μετεγκατάσταση και των λοιπών διάσπαρτων βιοτεχνικών και βιομηχανικών μονάδων, μέσης και χαμηλής όχλησης, ώστε να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο της αλλοίωσης των γεωργικών περιοχών.

11. Για την ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων θα πρέπει:

11.1 Για όλα τα Υδατικά Διαμερίσματα για τα οποία έχει αρμοδιότητα η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, οποιοδήποτε έργο αξιοποίησης υδατικών πόρων συμπεριλαμβανομένων και των μέτρων για την προστασία και αποκατάσταση του υδάτινου περιβάλλοντος να είναι συμβατό με τα εγκεκριμένα Σχέδια Διαχείρισης των Υδατικών Πόρων Λεκανών Απορροής ή με τις δράσεις για τις προστατευόμενες περιοχές του Εθνικού Μητρώου προστατευόμενων περιοχών, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ' εφαρμογή του ν. 3199/2003 και π.δ. 51/2007.

11.2 Στο πλαίσιο της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ και της κοινής υπουργικής απόφασης Η.Π. 31822/1542/Ε103/2010, τα έργα/ δράσεις του Σχεδίου να εναρμονίζονται με τα Σχέδια Διαχείρισης των Κινδύνων Πλημμύρας, όταν αυτά ολοκληρωθούν.

11.3 Να λαμβάνονται υπόψη κατά τον σχεδιασμό των αντιπλημμυρικών έργων ο ενιαίος χαρακτήρας του ρεμάτων, η προστασία της φυσικής τους οντότητας και η αξιοποίησή του ως φυσικό στοιχείο μέσα στους οικισμούς/ πόλεις.

11.4 Να παρακολουθούνται τα ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων της Περιφέρειας.

12. Για την ορθολογική διαχείριση των υδατοκαλλιεργειών θα πρέπει:

12.1 Να εξασφαλίζεται η ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής συνιστώσας στη χωρική διάρθρωση της υδατοκαλλιεργητικής δραστηριότητας σύμφωνα με τους βασικούς στόχους του Γενικού και Ειδικού Πλαισίου για την ορθολογική διαχείριση του χώρου, την προστασία των ευαίσθητων φυσικών πόρων και του τοπίου.

12.2 Να προωθείται ο εξορθολογισμός της χωροθέτησης των υδατοκαλλιεργειών με ενίσχυση της οργανωμένης λειτουργίας των μονάδων έναντι της σημειακής χωροθέτησης.

13. Για την αξιοποίηση και προστασία των ορυκτών πόρων θα πρέπει:

13.1 Να προταθεί ο καθορισμός ειδικών ζωνών εκμετάλλευσης ορυκτών πόρων για την ορθολογικότερη εκμετάλλευση και την οικονομία των κοιτασμάτων με παράλληλη προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.

13.2 Να καθορίζεται για κάθε ζώνη η μέγιστη δυνατή χορήγηση αδειών εκμετάλλευσης.

13.3 Να προτείνεται ο τεχνολογικός εκσυγχρονισμός και η εφαρμογή των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών των μονάδων παραγωγικής αξιοποίησης των ορυκτών πρώτων υλών με στόχο τη βελτίωση των αποδόσεων, την προστασία των πόρων, τη μείωση των επιπτώσεων στους αποδέκτες και την εν γένει επίτευξη βιώσιμων συνθηκών αναπαραγωγής σε οικονομικούς - κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς όρους.

14. Για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, να διασφαλίζεται εκ των προτέρων ότι οι δράσεις του Σχεδίου δεν θα ενέχουν κινδύνους για την υποβάθμιση θέσεων και ευρημάτων πολιτιστικού, ιστορικού και αρχαιολογικού ενδιαφέροντος. Επιπλέον στο πλαίσιο των μηχανισμών εφαρμογής του Σχεδίου θα πρέπει:

14.1 Να λαμβάνονται υπόψη οι διατάξεις του ν. 3028/2002 (Α' 153) «Για την Προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς», και σε περίπτωση χρηματοδότησης έργων ή/και δραστηριοτήτων από Κοινοτικούς πόρους, οι διατάξεις του ν. 3840/2010 (Α' 53) «Αποκέντρωση, απλοποίηση και ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007 - 2013 και άλλες διατάξεις».

14.2 Για κάθε έργο/ δραστηριότητα να εξασφαλίζεται η σύμφωνη γνώμη των (συν)αρμοδίων Υπηρεσιών του Υπ. Πολιτισμού & Αθλητισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3028/2002 «Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς».

14.3 Να επιτρέπεται η εγκατάσταση μη συμβατών έργων /δραστηριοτήτων εντός οριοθετημένων και θεσμοθετημένων περιοχών πολιτιστικού ενδιαφέροντος, μόνο εφόσον υπάρχει η σύμφωνη γνώμη των αρμοδίων αρχαιολογικών υπηρεσιών.

14.4 Να αξιοποιούνται οι δυνατότητες που παρέχουν οι δράσεις του Σχεδίου για την ανάδειξη της πολιτιστικής και περιβαλλοντικής φυσιογνωμίας κάθε περιοχής.

15. Για την προστασία του τοπίου θα πρέπει:

15.1 Κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση των έργων και δράσεων του Σχεδίου, να διασφαλίζεται κατά το δυνατόν το τοπίο και οι συνιστώσες που το απαρτίζουν και να λαμβάνονται μέτρα αποκατάστασης του τοπίου, όπου αυτό απαιτείται.

15.2 Στις μελέτες διαχείρισης και αποκατάστασης τοπίων να δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα σε όλες τις παραμέτρους του φυσικού περιβάλλοντος μέσω της ενεργοποίησης των μηχανισμών του Ν.3937/2011 για τη βιοποικιλότητα.

16. Για την προστασία του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας θα πρέπει:

16.1 Να εφαρμόζονται οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές (ΒΔΤ) σε έργα/ δραστηριότητες για να ελαχιστοποιηθεί η προκαλούμενη περιβαλλοντική όχληση από την παραγωγή κάθε είδους αποβλήτων.

16.2 Να εφαρμόζεται σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης.

16.3 Να εφαρμόζονται προγράμματα διαχείρισης ρίσκου.

16.4 Να εφαρμόζονται προγράμματα πρόληψης και διαχείρισης ατυχημάτων.

16.5 Να γίνεται κοινωνικός διάλογος προκειμένου να υπάρξει η μέγιστη δυνατή κοινωνική συναίνεση.

16.6 Να λαμβάνονται όλα τα μέτρα και οι δράσεις για την προστασία του κοινού από την έκθεση σε ηλεκτρομαγνητικές ακτινοβολίες και στο θόρυβο που υπερβαίνουν τα θεσμοθετημένα όρια.

17. Για τα θέματα που αφορούν στην μεταφορική υποδομή να προωθείται όπου απαιτείται η συμπλήρωση του οδικού και σιδηροδρομικού δικτύου βάσει των στόχων του Σχεδίου με τη βέλτιστη αξιοποίηση και ορθολογική διαχείριση της υφιστάμενης υποδομής με σκοπό την διατήρηση της βιοποικιλότητας και την αποφυγή κατακερματισμού / διάσπασης βιοτόπων σημαντικών για τη βιοποικιλότητα της Περιφέρειας.

18. Ο σχεδιασμός και η χωροθέτηση των έργων/ δραστηριοτήτων του Σχεδίου γίνεται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να ελαχιστοποιούνται οι επιπτώσεις στα υλικά περιουσιακά στοιχεία.

19. Για τις Ειδικές Χωροταξικές Μελέτες Περιοχών Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων (ΠΕΧΠ), να τηρούνται οι κατευθύνσεις περιβαλλοντικής ένταξης των προτεινόμενων δράσεων, που περιλαμβάνονται στη ΣΜΠΕ.

20. Για τα θέματα που αφορούν στα Σχέδια Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων (ΣΟΑΠ), θα πρέπει στις προτεραιότητες των σχεδίων να περιλαμβάνεται η αύξηση των ανοικτών, ελεύθερων και δημόσιων χώρων, η ανάδειξη του αξιόλογου οικιστικού αποθέματος και της ιστορικής κληρονομιάς, η βιώσιμη κινητικότητα του πληθυσμού και η εκμηδένιση κινδύνων πολιτικής προστασίας.

21. Η υλοποίηση των κατευθύνσεων του Σχεδίου γίνεται μέσω του υποκείμενου σχεδιασμού. Σε αυτό το πλαίσιο είναι αναγκαία η προώθηση - ολοκλήρωση των ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ (όσα είναι στην Β2 φάση) και των Πολεοδομικών Μελετών, καθώς και η αναθεώρηση των υφιστάμενων ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ και πολεοδομικών μελετών.

22. Στο πλαίσιο των υποκείμενων επιπέδων σχεδιασμού, είναι αναγκαία η άμεση προώθηση των διαδικασιών για τον καθορισμό και την οριοθέτηση των υποδοχέων των διαφόρων παραγωγικών δραστηριοτήτων.

23. Όλα τα μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος που αναφέρονται στην Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ), ισχύουν εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τα παραπάνω.

Άρθρο 17

Σύστημα παρακολούθησης των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του Σχεδίου

1. Η παρακολούθηση των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του Σχεδίου πραγματοποιείται με ευθύνη της Αρχής Σχεδιασμού και με τη συνεργασία και υποστήριξη κάθε Υπηρεσίας με αρμοδιότητα παρακολούθησης περιβαλλοντικών μέσων και παραμέτρων στον τομέα της, προκειμένου μεταξύ άλλων να εντοπιστούν εγκαίρως απρόβλεπτες δυσμενείς επιπτώσεις και να ληφθούν τα κατάλληλα επανορθωτικά μέτρα. Υφιστάμενα προγράμματα παρακολούθησης του περιβάλλοντος δύνανται να ενταχθούν στο σύστημα παρακολούθησης των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του Σχεδίου, προς αποφυγή διπλού ελέγχου.

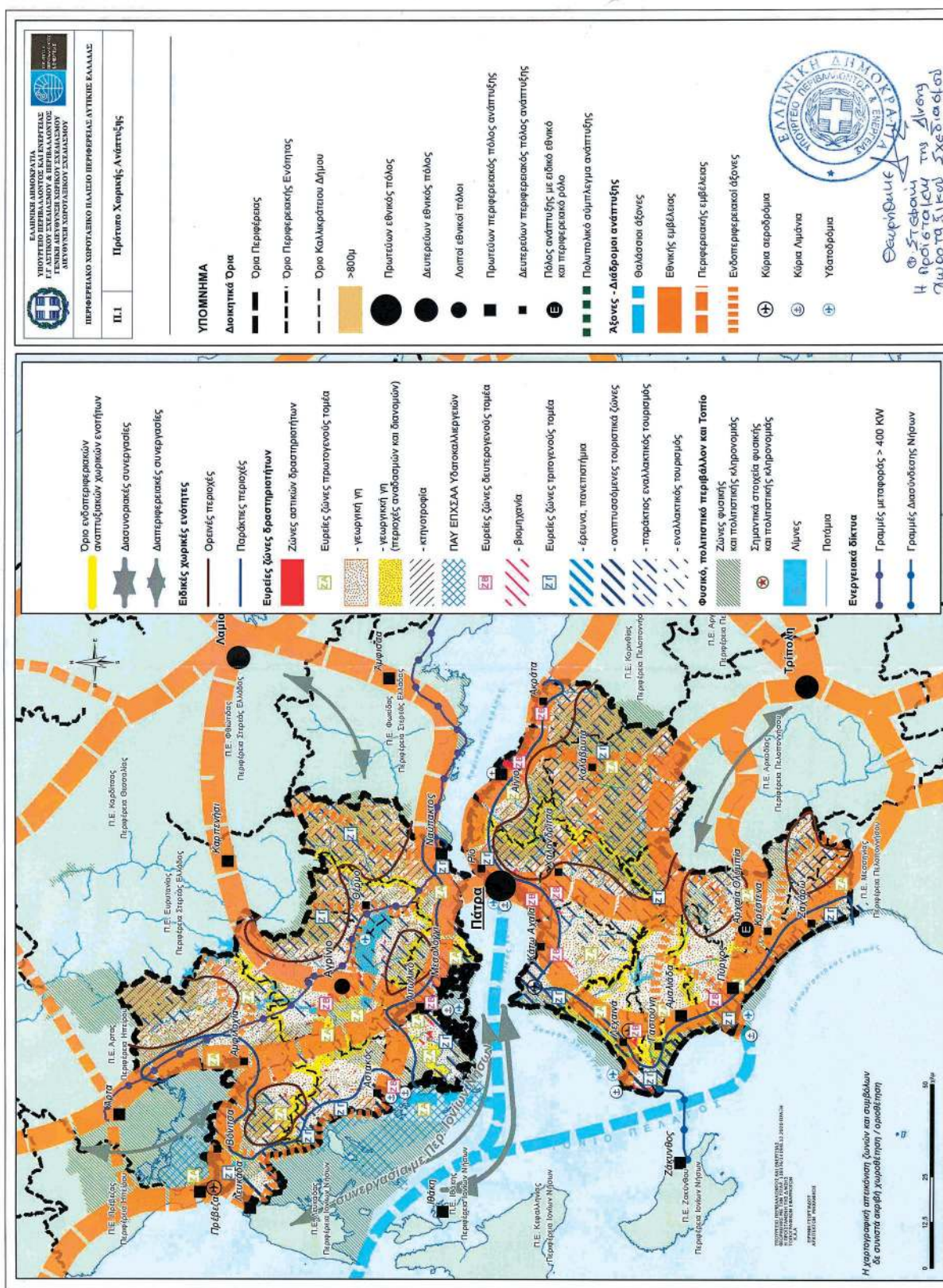
2. Η ως άνω παρακολούθηση διεξάγεται μέσω εκθέσεων που εκπονούνται με συχνότητα που επιτρέπει την έγκαιρη λήψη των διορθωτικών μέτρων που τυχόν κριθούν απαραίτητα, και τουλάχιστον ανά πενταετία από το χρόνο έγκρισης του Σχεδίου. Το περιεχόμενο των εκθέσεων αυτών θα πρέπει να συμμορφώνεται με τις ακόλουθες κατευθύνσεις:

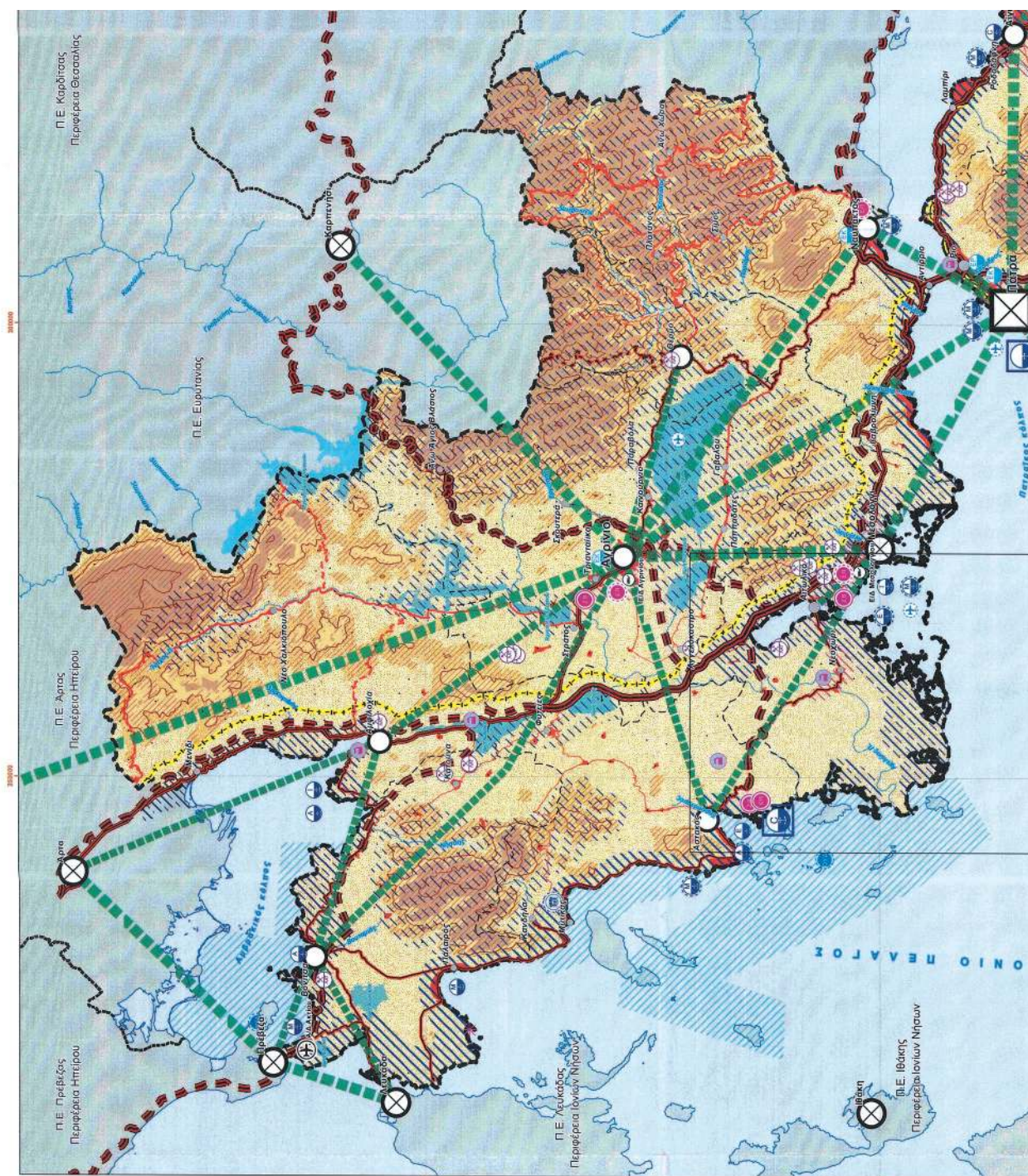
2.1 Η έκθεση παρακολούθησης έχει σκοπό την καταγραφή δεικτών που συνδέονται με τις δράσεις του Σχεδίου και αντιπροσωπεύουν ενδεχόμενες περιβαλλοντικές μεταβολές, όπως οι αναφερόμενοι στη ΣΜΠΕ. Η Αρχή Σχεδιασμού οφείλει να μεριμνά για την συγκέντρωση των σχετικών πληροφοριών από τους τελικούς αποδέκτες των δράσεων του Σχεδίου. Η έκθεση για κάθε περίοδο μελέτης συντάσσεται, υποβάλλεται και δημοσιοποιείται εντός του πρώτου εξαμήνου της επόμενης περιόδου.

2.2 Η αξιολόγηση της πορείας υλοποίησης των σχετιζόμενων με το περιβάλλον στόχων του Σχεδίου γίνεται με συγκριτική αποτίμηση των στοιχείων των διαδοχικών εκθέσεων. Σκοπός της σύγκρισης των παραπάνω στοιχείων είναι: η ποσοτικοποίηση των περιβαλλοντικών μεταβολών που οφείλονται στο υλοποιηθέν τμήμα του Σχεδίου, η σύγκριση με τις εκτιμήσεις της ΣΜΠΕ και τις εξελίξεις στο θεσμικό πλαίσιο για το περιβάλλον, καθώς και η διαπίστωση της αναγκαιότητας ή μη ανάληψης διορθωτικών ενεργειών. Σε περίπτωση διαπίστωσης είτε σημαντικών αποκλίσεων από τις εκτιμήσεις της ΣΜΠΕ, είτε νέων υποχρεώσεων από το εκάστοτε ισχύον θεσμικό πλαίσιο προστασίας του περιβάλλοντος, προτείνονται κατάλληλα επανορθωτικά μέτρα.

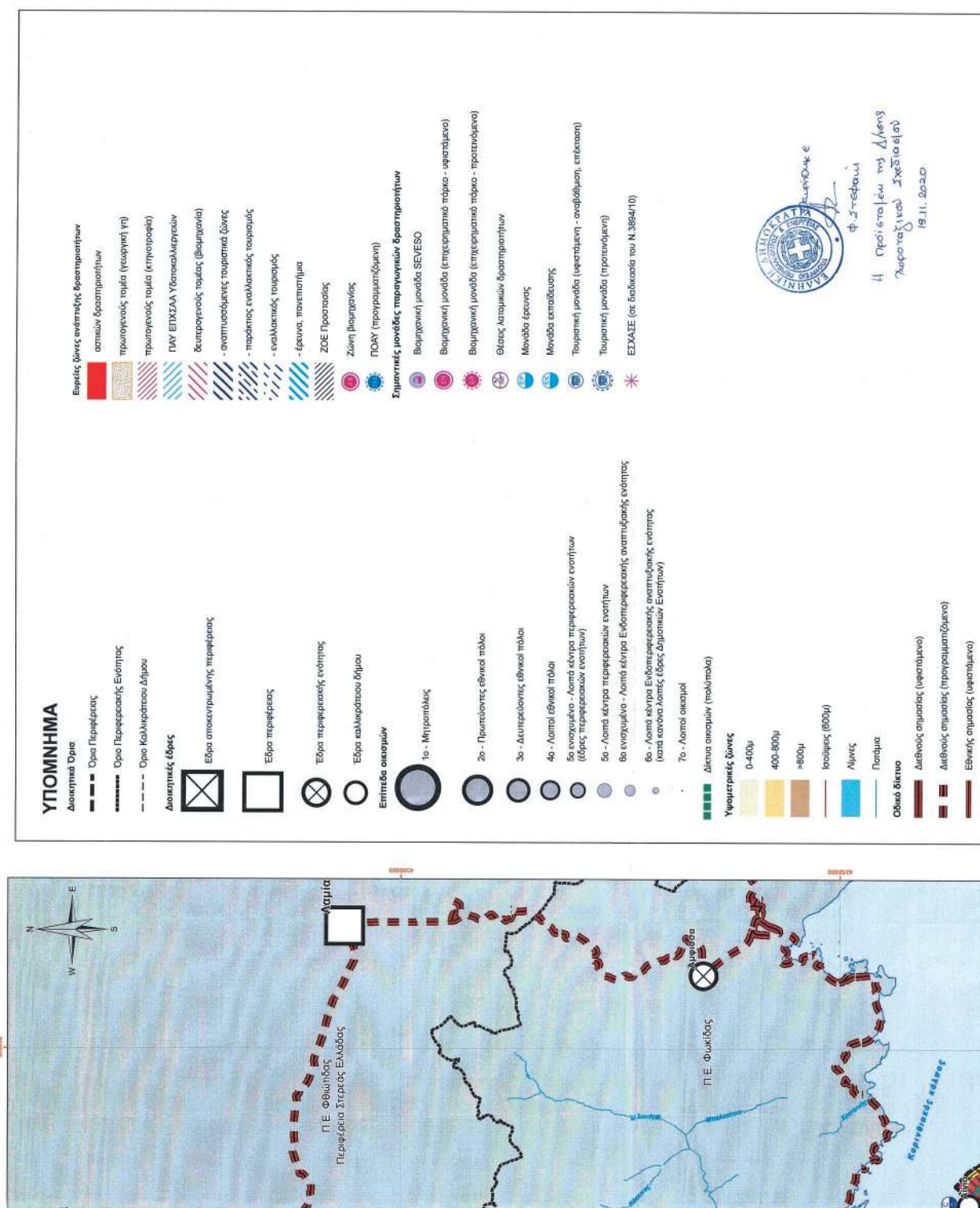
3. Οι δείκτες που θα πρέπει κατ'ελάχιστο να παρακολουθούνται αναφέρονται αναλυτικότερα στην ενότητα 7.5.2 της ΣΜΠΕ.

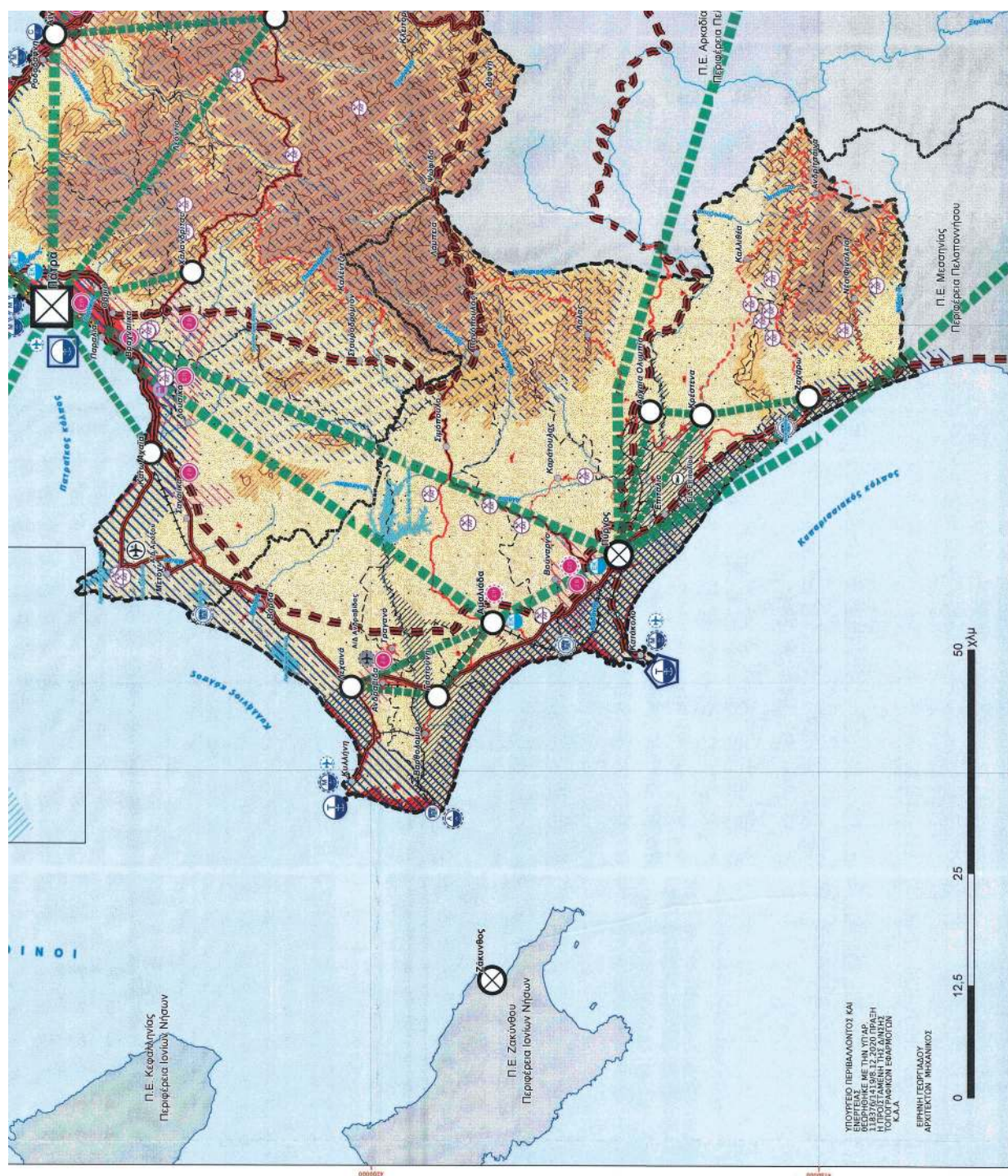
4. Οι αρμόδιες ελεγκτικές περιβαλλοντικές αρχές σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο ελέγχουν την τήρηση των όρων, περιορισμών και κατευθύνσεων που τίθενται στην παρούσα απόφαση.

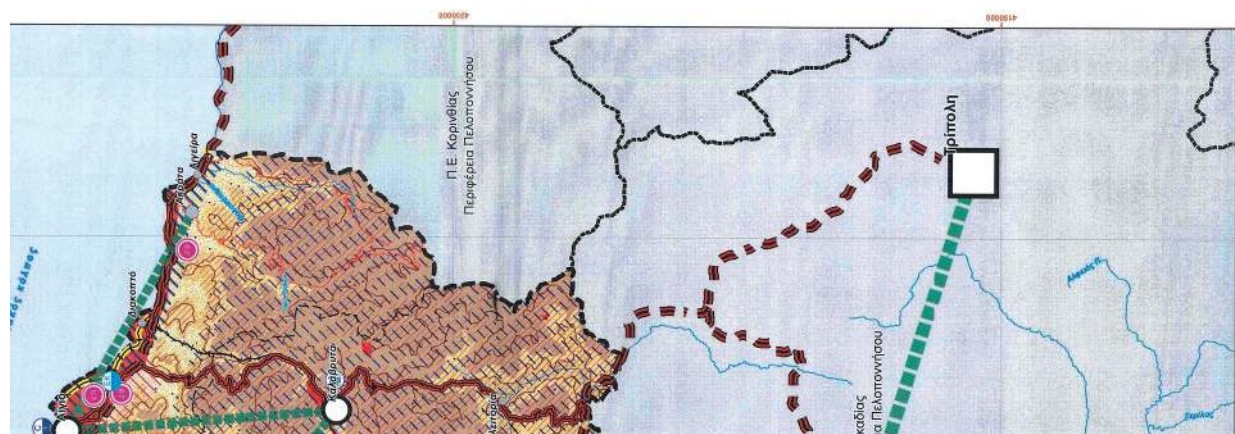

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
Για τεχνικούς λόγους στο σχεδιάγραμμα,
από το ηλεκτρονικό αρχείο, έγινε
σμίκρυνση κατά ποσοστό **36%**

- Διεθνής σημασία (προγραμματιζόμενο)
- Εθνικής σημασίας (υφιστάμενο)
- Πρωτεύουσας Εποικιοκρατικής σημασίας (υφιστάμενο)
- Πρωτεύουσας Εποικιοκρατικής σημασίας (προτεινόμενο)
- Δευτερεύουσας Εποικιοκρατικής σημασίας (υφιστάμενο)
- Δευτερεύουσας Εποικιοκρατικής σημασίας (προτεινόμενο)
- Κύριο τοπικό δίκτυο

Συμβολιστικό δίκτυο

- Πρωτεύουσας και ηλεκτροκίνητο δίκτυο
- Δευτερεύουσας και ηλεκτροκίνητο δίκτυο
- Υπό μελέτη - διερεύνηση
- Συμβολιστικό δίκτυο

Λιμένες

- Λιμένες Διεθνούς ενδιαφέροντος και Εθνικής σημασίας (Μικτής χρήσης)
- Λιμένες Διεθνούς ενδιαφέροντος και Εθνικής σημασίας (Λιμένες εμπορευματοκιβωτίων)
- Λιμένες Εθνικής σημασίας (Τουριστικός λιμένας - υφιστάμενος)
- Λιμένες Περιφερειακής σημασίας (Εμπορικός λιμένας - υφιστάμενος)
- Λιμένες Περιφερειακής σημασίας (Εμπορικός λιμένας - προτεινόμενος)
- Λιμένες Περιφερειακής σημασίας (Λιμένες εμπορευματοκιβωτίων - υφιστάμενος)
- Λιμένες Περιφερειακής σημασίας (Τουριστικός λιμένας & Καταφύγιο - υφιστάμενος)
- Λιμένες Περιφερειακής σημασίας (Τουριστικός λιμένας & Καταφύγιο - προτεινόμενος)
- Λιμένες Περιφερειακής σημασίας (Μαρίνα - υφιστάμενη)
- Λιμένες Περιφερειακής σημασίας (Μαρίνα - προτεινόμενη)
- Λιμένες Περιφερειακής σημασίας (Υδροστασία)

- Ειδικός Λιμένας Κρουαζιέρας

- Κύρια διεθνής θαλάσσια πύλη

Αεροδρόμια

- Αερολιμένας Εθνικής σημασίας
- Επιβατικός αερολιμένας ελλιμενισμός αεροσκαφών χαμηλού κόστους
- Μικρά αεροδρόμια/ηδία προσέλευσης
- Υδατοδρόμια (προτεινόμενα)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
Γ.Γ. ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟΥ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

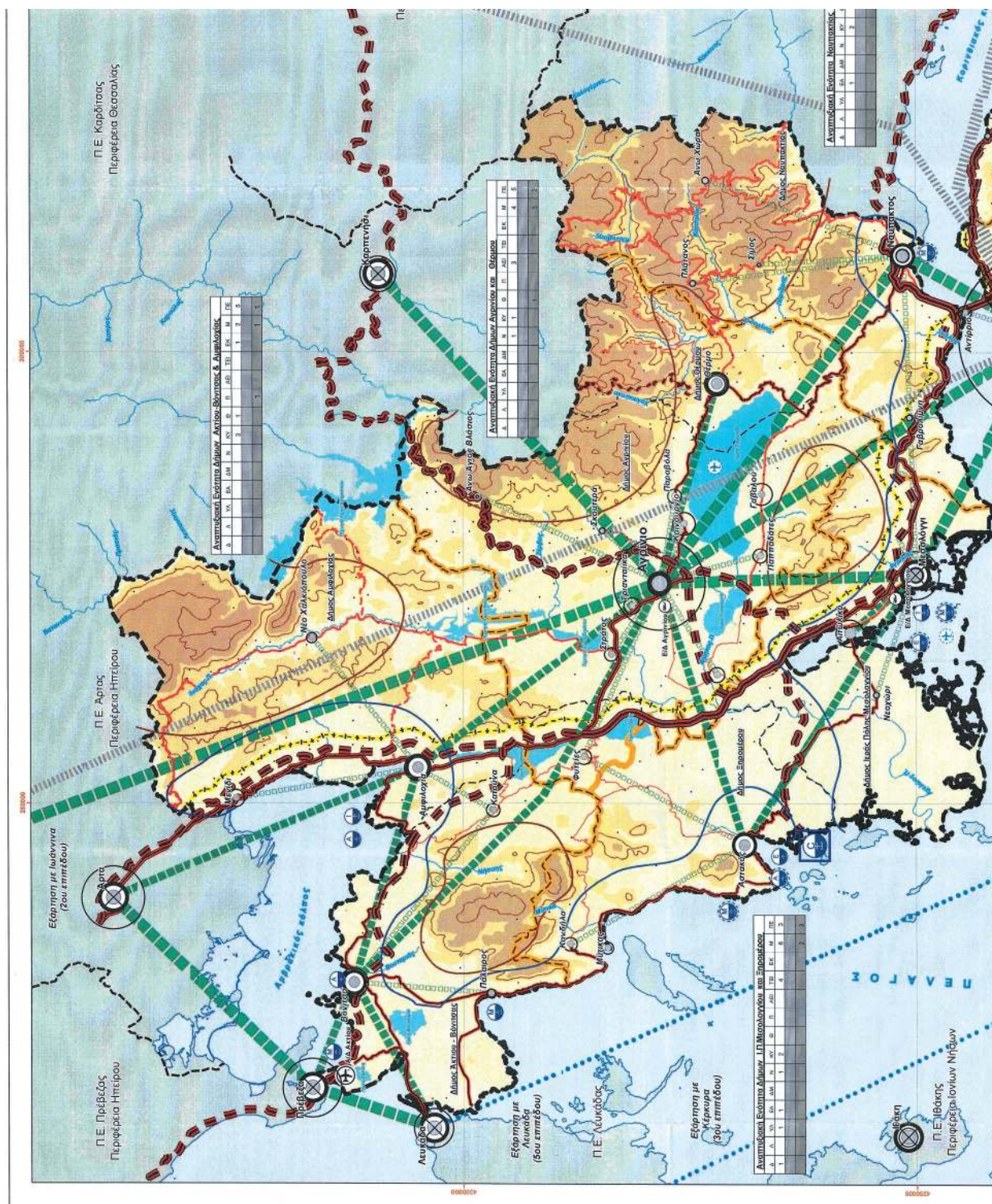

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΚΟ ΠΛΑΝΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

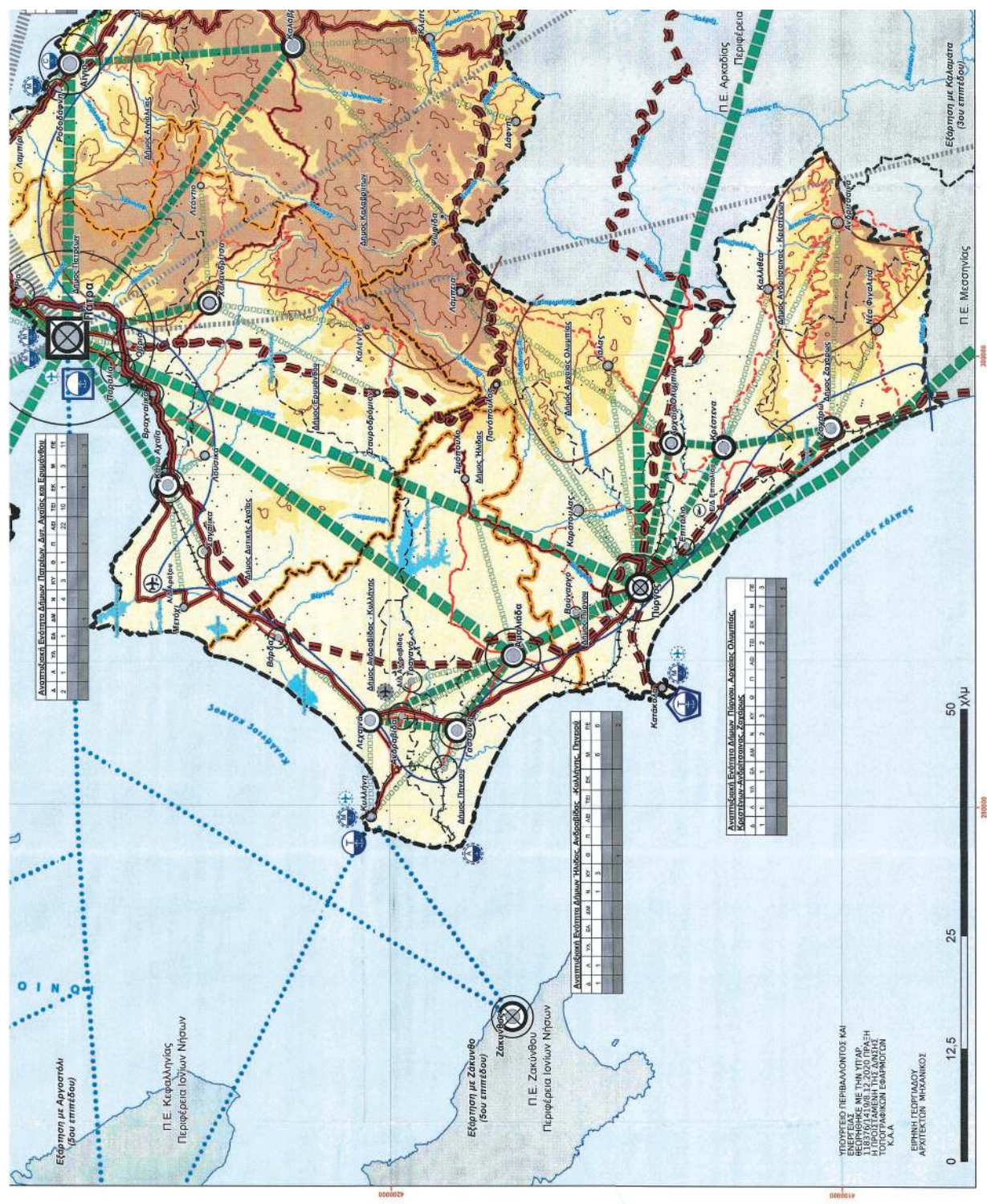
Π.2α

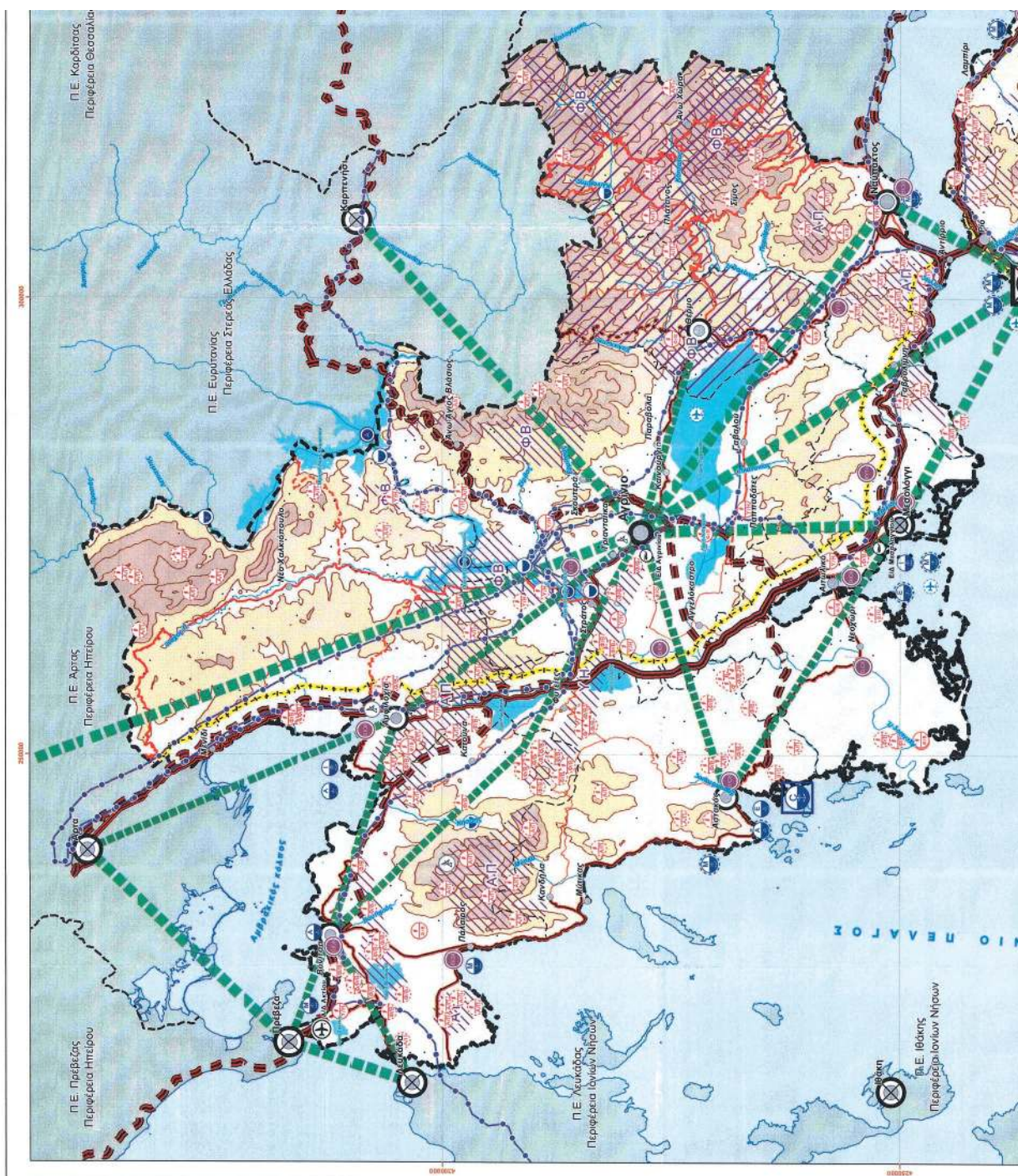
Χωροταξική οργάνωση Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας

Η χωροταξική απεικόνιση ζωνών και συμβόλων
σε συνδυασμό με τη χωροθέτηση / οριοθέτηση

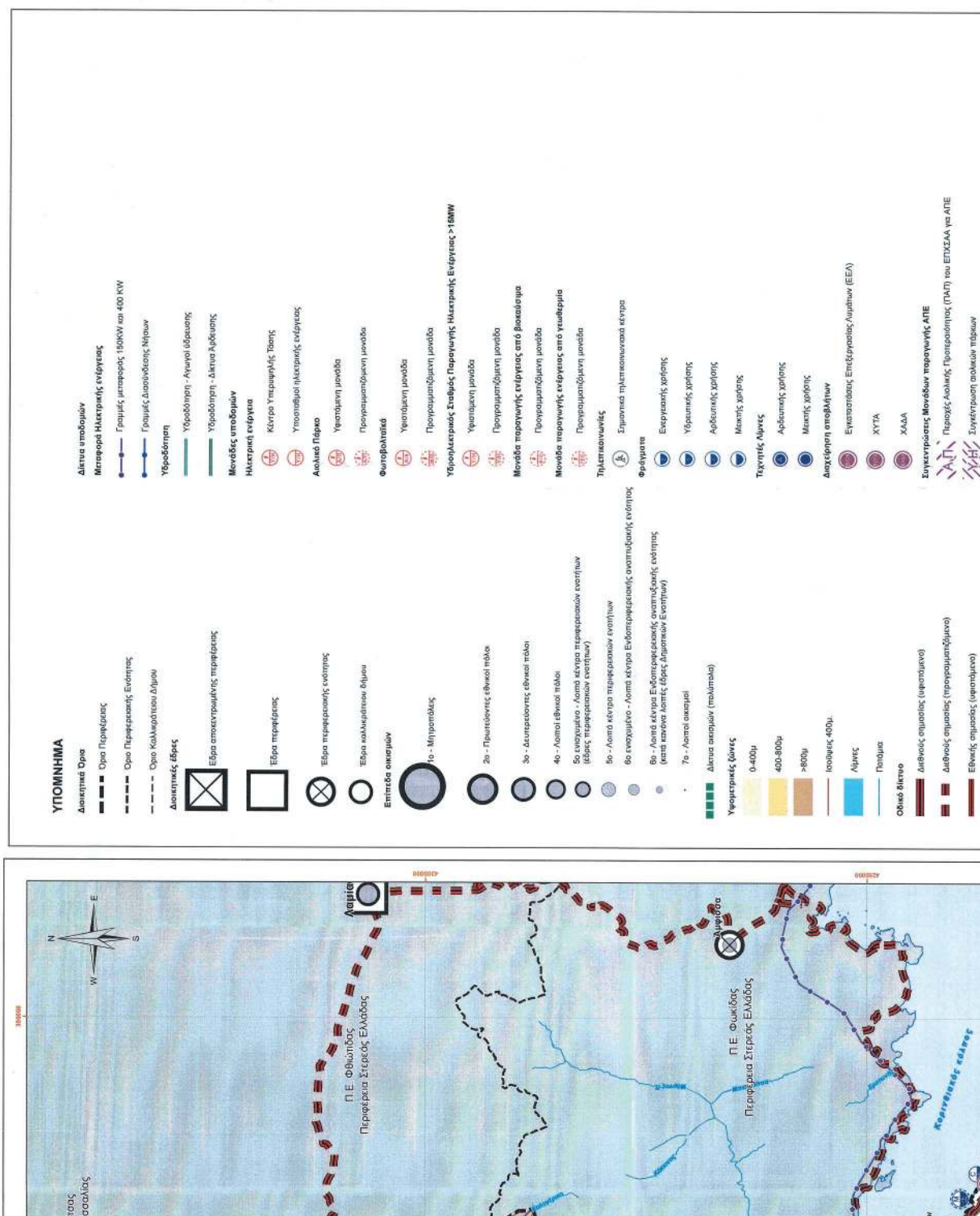
ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
Για τεχνικούς λόγους στο σχεδιάγραμμα,
από το ηλεκτρονικό αρχείο, έγινε
σμίκρυνση κατά ποσοστό **37%**

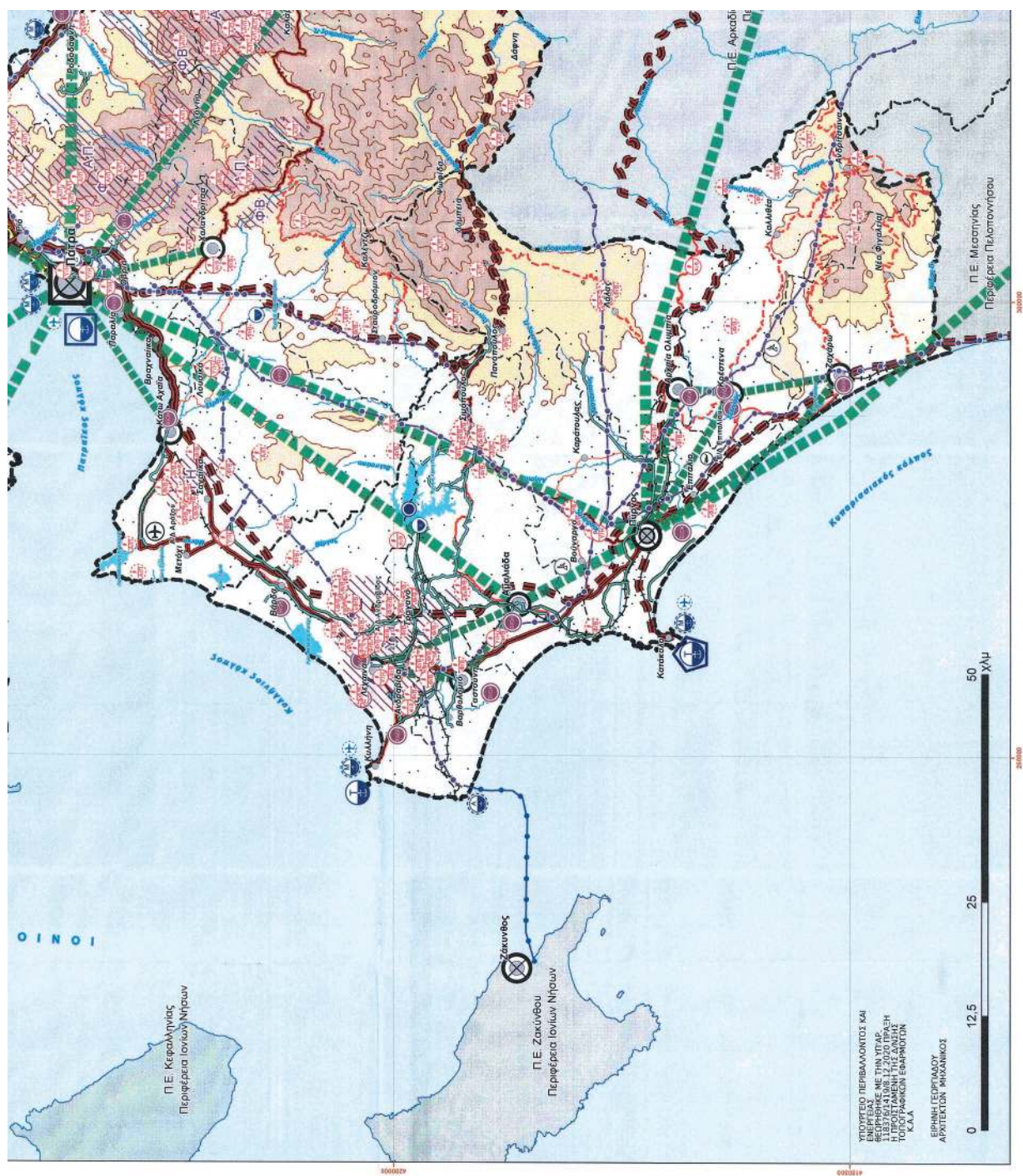

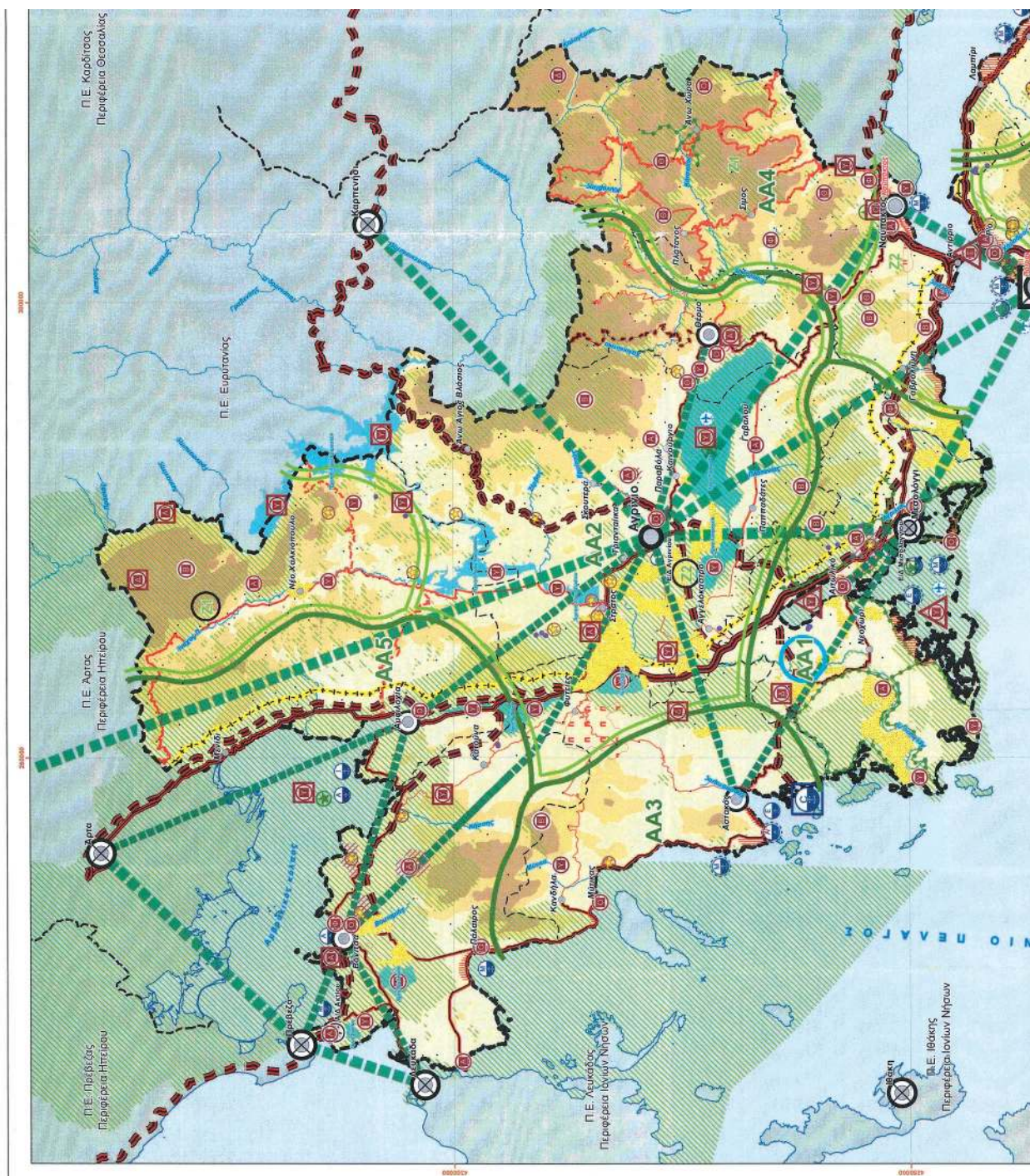

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
Για τεχνικούς λόγους στο σχεδιάγραμμα,
από το ηλεκτρονικό αρχείο, έγινε
σμίκρυνση κατά ποσοστό **36%**

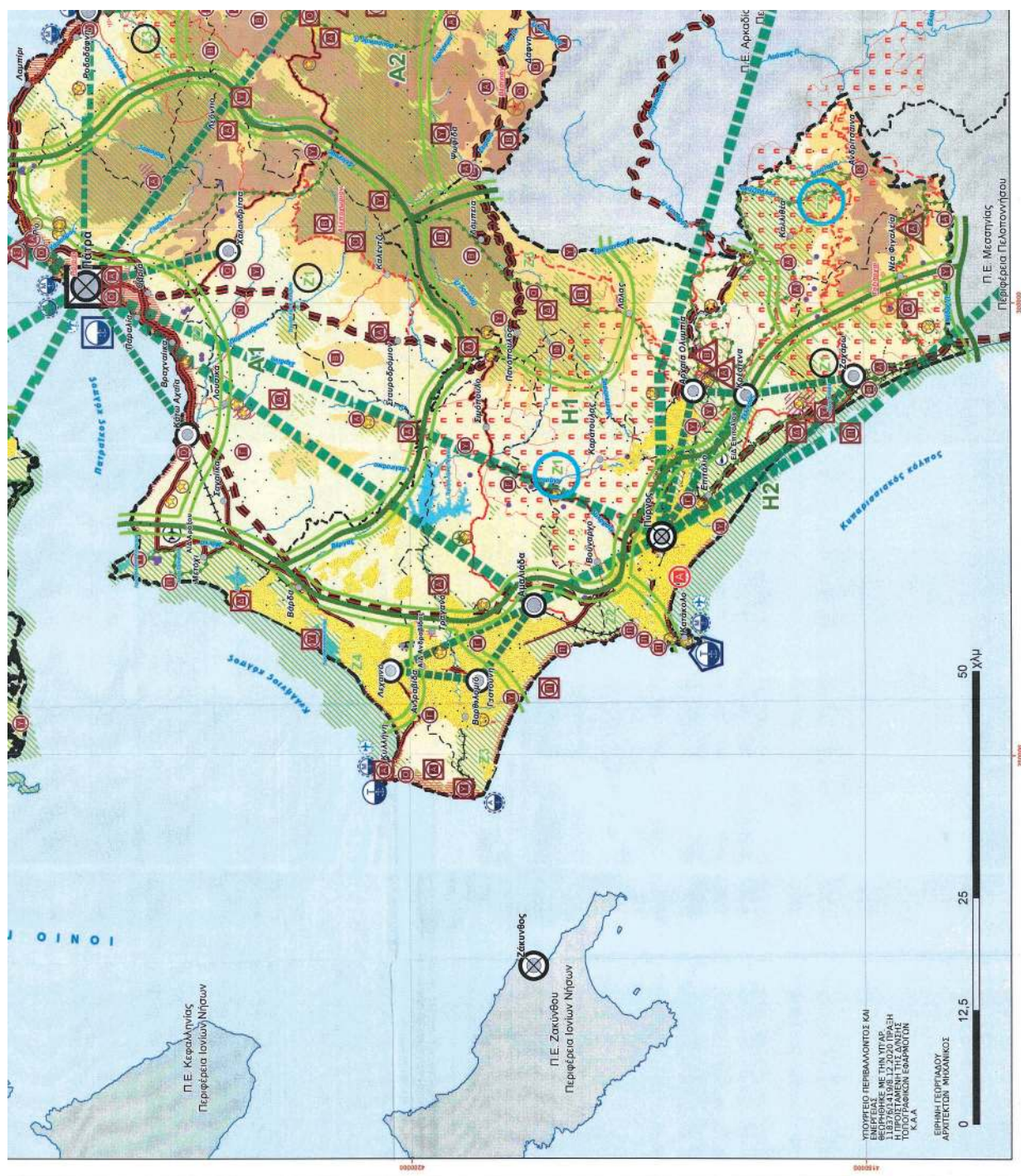
36%

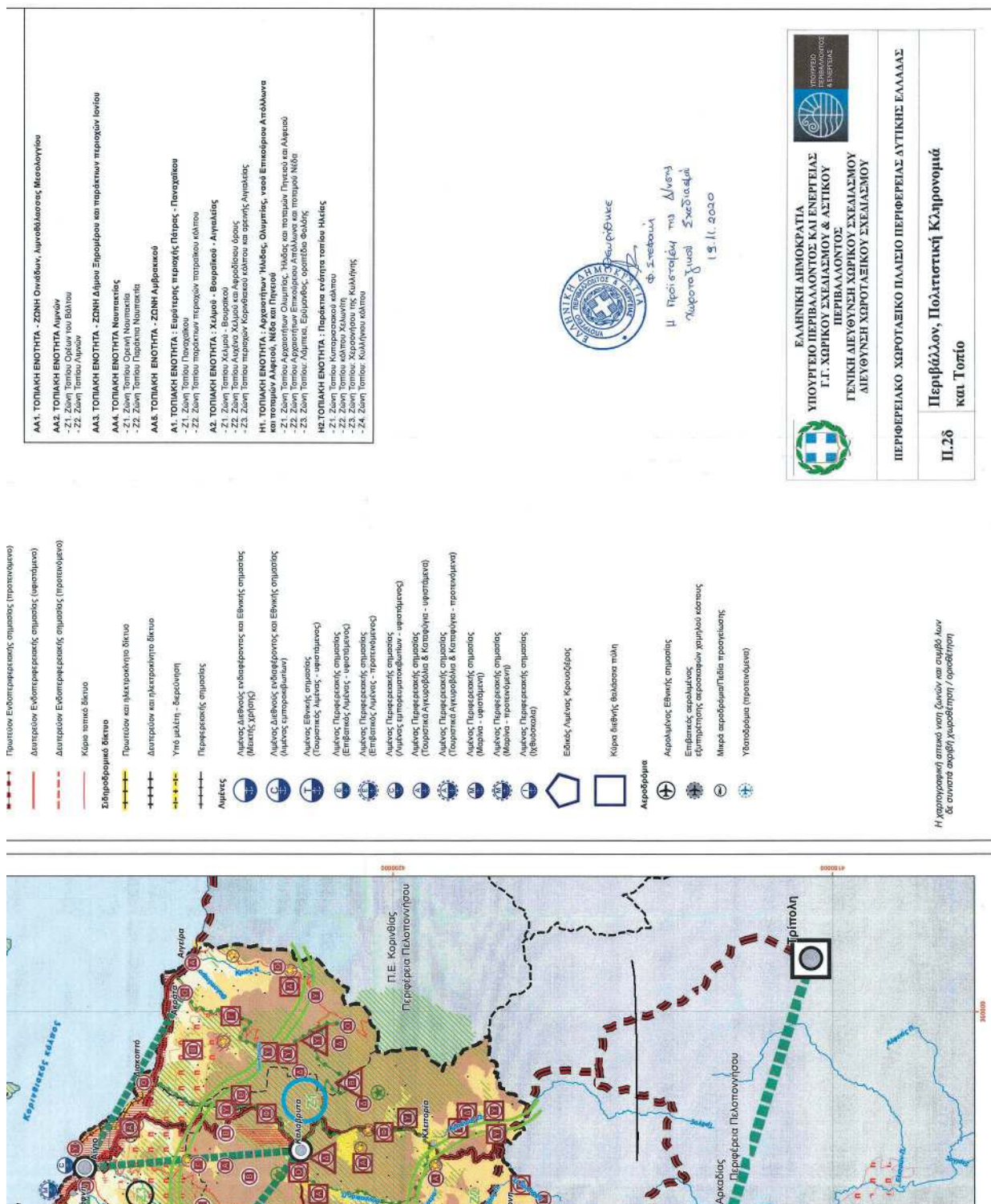

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
Για τεχνικούς λόγους στο σχεδιάγραμμα,
από το ηλεκτρονικό αρχείο, έγινε
σμίκρυνση κατά ποσοστό **36%**

Άρθρο 18

Τελικές - μεταβατικές Διατάξεις

1. Οι τυχόν αντιφάσεις ή αποκλίσεις του παρόντος περιφερειακού χωροταξικού πλαισίου σε σχέση με τα υπερκείμενα εν ισχύ Γενικά και Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια, οι οποίες δεν αποτελούν εξειδικεύσεις / συμπληρώσεις αυτών, ισχύουν υπό τον όρο ενσωμάτωσης τους στα Πλαίσια.
2. Με τη δημοσίευση της παρούσας καταργείται η υπ' αρ. 25297 υπουργική απόφαση (Β' 1470/2003).

3. Η παρούσα ισχύει από την ημερομηνία της δημοσίευσής της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 8 Δεκεμβρίου 2020

Ο Υφυπουργός

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ